

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Jósef-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSEI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A bankszenzál.

Budapest, május 27.

(v.) Pedig nem engedünk. Akárhogyan mesterkedik gróf Thun, azért még sem engedünk. Beszélhet nekünk, ameddig kedve tartja, a banknak ilyen vagy amolyan álláspontjáról. Lefetyelése nem érdeklik Magyarországot. Egyáltalában nem értjük, mi jögon beszél az osztrák miniszterelnök a jegybank nevében. A banknak van kormányzója. Azt nem Thun Ferencnek hívják, hanem Kautz Gyulának. Kautz Gyula pedig nagykoru ember és nem siketnéma. Thun Ferenc tehát sem gámja, sem tolmácsa Kautz Gyulának nem lehet. Hát akkor mi jögon diskurál a gróf ur folytonosan a bank nevében? Talán szenzáljává szegődött a gróf ur a jegybankos intézetnek? Ha igen, akkor nem lehet tovább Ausztriának miniszterelnöke. Értse meg a gróf ur, hogy Magyarország és Ausztria mehetnek együtt a bank ellen; ez a kombináció természetes kombináció, mert a két állam gazdasági és pénzügyi érdekei igenis találkoznak abban, hogy ne a bank részvényeseinek, hanem Ausztriának és Magyarországnak anyagi jólétét is biztosítsa a jegybankos intézet működése. De gróf Thun mikor felszám bankszenzál, azt a hallatlan dolgot követi el, hogy összeszűri a levelet a bank és Ausztria között s együttes zsaroló hadjáratba vezeti őket Magyarországot ellen. Keresünk egy megfelelő, de enyhe szót ez eljárás jellemzésére. S bocsánatot kérünk gróf Thun Ferencről, de kiméletesebb kifejezést ennél nem találunk: amit a gróf ur véghez visz, az disznóság.

Hát nekünk hiába szenzálkodik gróf Thun Ferenc: amit a bank akar, arról csakis úgy veszünk tudomást, ha maga a bank

mondja el. Hadd lássuk, van-e a jegybankos intézetnek akár kedve, akár bátorsága az osztrák miniszterelnök álláspontját a magáé gyanánt elfogadni és vallani. Halljuk Kautz Gyula urat, vagy Meczenyeffy urat, vagy a főtanácsot, vagy a direktóriumot. Beszéljenek ezek a tisztelt urak és nagybecsült testületek a maguk szájával. Intézenek jegyzéket a magyar kormányhoz s jelentsék ki benne, hogy vagy érvényben marad 1904-ig a régi bankszabályzat, vagy pedig nem reflektálnak többé Magyarország részéről a szabadalomra. Nem ijedünk meg ettől az ígétől, de maguktól a bank intéző embereitől akarjuk azt hallani. Akkor aztán hamar tisztulni fog a helyzet. Magyarország ez esetben kijelentené, hogy a régi bankstatutumot, mely valóságos arcultése a paritás elvének, semmi szín alatt nem hajlandó továbbra is megtűrni s tehát kénytelen azt a másik alternatívát elfogadni. Ha nem tetszik az uraknak a magyar bankszabadalom ilyen feltétel mellett, akkor felállítjuk az önálló magyar jegybankot. A magyar törvény amugy is hangsúlyozottan mondja ki, hogy a vámszövetség semmiképpen nem feltételezi a jegybank közöségét, amint hogy Magyarország a közös vámterületen is fenntartotta magának az önálló jegybank felállításának jogát. Ha a bank nem tud vagy nem akar megbarátkozni a paritás gondolatával, akkor egyszerűen igénybe vesszük ezt a jogot. Ez aztán segíteni fog a magunk baján is, a bankén is. Mi nem vagyunk kénytelenek lemondani arról a paritásról, amely bennünket megillet, s amelyet gazdasági érdekeink szempontjából multhatlanul szükségesnek tartunk; a bank pedig nem kénytelen ráfanyalodni olyasmire, amit magára nézve kárhözatosnak vél. Így aztán szent lesz közöttünk a béke. A bank megy

jobbra, mi megyünk balra, — gróf Thun pedig valahol a középen hoppon marad.

Hát szólaljon meg valahára a bank. Ne üzengessen folyton a szenzáljától. Mondja ki nyíltan, hogy paritással nem kívánja a magyar szabadalmat. Megígérjük neki, hogy nem fogunk elájulni e hír hallatára. Erősek leszünk. Leküzdjük azt a véghetetlen bánatot, amelyet az elválás bennünk fakasztani fog. Visszafojtjuk sóhajainkat s megígérjük, hogy könnyeinkkel nem fogjuk számára nehezzé tenni a bucsuzást. Isten önnel, Kautz ur. Alászolgája Meczenyeffy ur. Adieu, bájos főtanács. Befellegzett. Hát mitévők legyünk, ha befellegzett? Hintsünk hamut a fejünkre? Sanyargassuk testünket? Eresszünk skorpiókat a lelkünkre? Szó sincs róla. Ha nem lehet együtt megélnünk, hát megélnünk külön-külön. Önök Thun urba szerelmesek, mi pedig a paritásba. Hát boldoguljanak önök Thun urral, mi meg majd megcsináljuk a független bankot, amely megadja nekünk a legtokéletesebb paritást. Az a *ménage en trois*, amelyben eddig éltünk, ugy sem volt valami erkölcsös dolog. Önök, tisztelt bank, sem hűségesek, sem méltányosak nem voltak hozzánk. A hűség persze bajos ott, ahol két férj tart egy feleséget; de a méltányosság legalább azt követelte volna, hogy önök felváltva hol Ausztriát csalják meg Magyarországgal, hol Magyarországot Ausztriával. Ám önök nem kedvelték és nem gyakorolták ezt a méltányos váltakozást, hanem mindig csak Ausztriával parázalkodtak a mi rovásunkra. Ez az elbánás kissé egyoldalúnak mondható. Valahányszor a bankról van szó, Magyarország mindig ijedten kap a homlokához s pirulva tapogattja azt a rengeteg szarvat, amely ott éktelekedik. Egy szó mint száz, rá untunk a balek szerepre. A

T Á R C A

Nehéz percek.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Pekár Gyula.

A musza.

Ahogy beléptem az atelierbe, pillanatra nem is ösmert rám a mester: mintegy álomból ébredve, csudálkozóan nézett a szemembe. Nem negédeség volt ez nála, de hát a dicsőség, kivált ha hirtelen és olyan váratlanul jön, mint nála, mégis annyi aranyport hord magával, hogy megzavarja még a legszerényebb és legesőndesebb kedélyeket is... Végre felderült az arca és ráismert bennem arra az emberre, ki a Quartier Latin művészkozmáiban pár téli éjszakán át rajongva annyit beszélgetett véle az eszmény khimairáról, aki hitt benne és jövendő nagyságában akkor, mikor még a jóakaró kollégák csak nevettek.

— Köszönöm... köszönöm, mormogá egész zavarodottan, hisz ön volt tán az egyedüli ember, aki megértett engem, még mielőtt a többi... mielőtt Páris meg akart volna érteni engem... Olyan hirtelen jött ez az egész *petite gloire*...

— No, de csak örül neki, mi?

— Örülök, de szinte fáj belé a fejem... Tudja, az, akinek egész életén át a kétségbeesés és a nyomor volt a mindennapi kenyere, annak megárt a dicsőség pezsgője...

Álmélkodva néztem körül a nagyszabásu új atelierben, melynek óriási ablakán át a villa kertjét s azontal a messze forrongó Páris káprázatát lehetett látni.

— Ne nevéssen ki — mondá a görnyedt, szürke ember szinte szégyenkezve, — nem nagy-

zából vagyok ilyen szép atelierben, csak azért, hogy annyi nyomorult padlásszoba után egyszer végre szabadabban dolgozhassam... Higgye meg, az vagyok, aki voltam...

— Ön Páris legújabb és az új Franciaország egyik legnagyobb mestere!

— Mester?!... mormogá szinte szomoruan — igen, most egyszerre úgy hívnek s én csak csodálkozni tudok a világi dolgok forgandóságán. Maradjunk, akik voltunk, egyszerűen: emberek, kiknek lelkei testvérek az örökszép utáni édeskinos epedésben...

Elballagtunk. Egy darabig ügyetlennül, szinte félénken forgolódtam a műteremben. Láttam, mondani akar valamit. Végre megszólalt:

— Kérem, tessék, foglaljon helyet. Mindjárt itt lesz a feleségem...

Csudálkozva néztem rá. Fogalmam se volt róla, hogy házas ember.

— Igen, mindjárt megjön a feleségem... Addig beszélgessünk egy kicsit...

*

Igen, hát kevés nagy művésznek volt még olyan hirtelen és tökéletes diadala a párisi szalon vernissageán, mint az én szomorú, esőndes barátomnak. Sohasé felejttem el azt a jelenetet, mikor az ott jelenlevő egész „tout Paris”, mintha csak az az egy kép lett volna kiállítva az egész tárlaton, egyszerre megdöbbenve csoportosult óriási vászna elé és minden mást feledve, csak azt nézte. Szentkép volt az: a keresztől levett Krisztust ábrázolta, kit a szent asszonyok mosogattak. Egy régi téma, melyhez a renaissance-mesterek után modern ember alig nyulhat büntetlenül, de amelyet ebben az esetben a zseni csudásan új vízióban látott meg. Új volt rajta a Krisztus és isteni szenvedése mellett benne volt maga az egész szenvedő emberiség is, — de mindenekefelett új volt azon a vásznon a Magdolna. Egy vöröshajú párisi leány volt az a Magdolna

s fenségessé emelt művtáiban a művész ugyszólván a bocsánat szent aureoláját tevő az egész dekadens, bűnös Páris homlokára... Ha megváltás kellett annak a hit után sóvárgó skeptikus világnak, mely már csak keserű vicceket tud csinálni s azt is a maga tehetetlenségére, — ha hit kellett a cézár általán ut Rómának: mintha egy időre felébredtetten volna tompultságából ez a kép. És soha egyetemesebb elismerés művészt nem ért alkotásáért... Az akadémiák s a közönség diadalmasan üdvözölték s halmozták el kitüntetésekkel azt az embert, aki megadta ennek az idealizmus után sóvárgó századvégnek a neki járó lelki táplálékot...

A hogy ott ültünk a tavaszesti homályban az atelierben s halkan beszélgettünk, álmodozó kíváncsisággal néztem el ezt az embert. A dicsőség, mely természetlőt fiatalon, valami nem boldog májusi derűben káprázott ő rajta: inkább elkésett ősi fény volt az az ő sokat szenvedett, barázdás arcán, olys októberi napsugár, mely még szomorubbá teszi a hanyatló természetet... Később érte a dicsőség, akkor, mikor már a legnagyobb diadal se képes többet ellensúlyozni a mult keserűségeit, mikor a megpróbáltatásokból kikerülő lélek már egyébre fektet sulyt s nem tud igazán örülni az ilyen örömeinek... De a maga megadó szerénységében örült ő azért, ha szomoruan is. Ahogy úgy görnyedten belebámult a saját gondolataiba, mintegy akaratlan hagytták el e szavak az ajkait:

— A megfeszített Krisztust és Magdolnát festettem meg... Nem gondolja ön, hogy a Golgothának e szimbóluma benne van minden emberi törekvésben? Nem gondolja ön, hogy minden embernek, aki nagyot álmodik, meg kell egyszer fesszítettetnie életében? Csak az a lélek, amely kiállotta a Golgotha gyötrelmeit, amely a szenvedés stigmáival feltámad kríziséből, csak az képes egytetemesen átérzeni az emberiséget! És higgye meg nekem, nem profán érzellemmel mon-

nénage en trois megérett arra, hogy felbomoljon.

Nos, nagyhatalmu jegybank, tessék valahára világosan beszélni. Az idők komolyak s feladataink sürgősek; a magyar nemzetnek sem kedve, sem ideje nincs arra, hogy büjösdi és izenősdit játszszeik önnökkel. Gróf Thun Ferenc ur pedig érte meg, hogy szenzációkódása kárba veszett dolog. Az osztrák kormányval nem lehet szóba állanunk mindaddig, amíg a banknak akár prókatorául, akár ügynökéül szerepel. Ebben az eljárásban szembeötölő a *turpis causa*. Ha közös a jegybank, akkor ne szolgáljon pisztolyul, amelyet gróf Thun Ferenc Magyarország mellének szegez. S ha mégsem állítja a bank ezt a rá nézve lealázó s magában véve tisztességtelen szerepet, akkor csak azt bizonyítja ezzel, amit mi mindig tudunk, de amit Ausztria váltig tagadott, hogy ebben a bankban a pusztá néven kívül nem volt semmi sem közös s hogy a jegybankosát intézet harminc esztendő óta kizárólag osztrák befolyás alatt állva egyedül az osztrák érdeket szolgálta Magyarország rovására. Igenis ez derül ki a mostani procedurából. S most már csak azért sem engedünk. Nem adjuk alul a paritáson, a haladéktalanul életbelépő és teljes paritáson. Paritás nélkül nem adunk szabadalmat. Világosítsa fel erről gróf Thun Ferenc a bankot vagy a bank gróf Thun Ferencet.

Nem engedünk. Punktum.

BELFÖLD.

A kiegyezés válsága.

Budapest, május 27.

Szell Kálmán hazajött Bécsből s az osztrák kormány sarrója most olyan híreket küldöz utána, amelyek arra vannak szánva, hogy idehaza nyugtalanságot keltsenek. Mindenféle kompromisszumos tervről akarnak ezek a hírek tudni s úgy tüntetik fel, mintha a sok terv között volna egy — legvalószínűbb is. Az egyik szerint a két kormány megállapodnék, hogy az egész kiegyezés és a bankstatutum érvényességét is meghosszabbítja az összes nemzetközi szerződések lejártán túl még három esztendőre. A *Fremdenblatt* meg olyan kompromisszum tervéről tud — s ez volna az a legvalószínűbb, — amely szerint Magyarország teljes garanciát kapna ugyan az új bankaktára,

dom, hanem azzal az alázattal, amely lelket betölti, midőn a Megváltó szenvedését a kicsi földi emberek szenvedéséhez hasonlítom, mint ahogy a Galilei kinszenvedése pillanatában eljött mosogatni Magdolna, a nagyot álmodó halandót is abban a pillanatban találja meg az ő élete Magdolnája, midőn lelkében megfeszítették. Híszek ebben s elhagyva a Kálváriával való párluzamba vonást, bevallom, hiszem, hogy az a kiegyesítő, megfelelő nő, aki minden férfinak megvan valahol a földön, ugyszólván a veszély erejétől vonzatva, bizton eljön hozzá élete legnehezebb percében . . .

— Tehát az emberhez akkor jönne el a szenvedését enyhítő Magdolna? . . . a művészhez akkor jönne el a muszája?

— Igen, suttogó lelkesen a szomorú ember, az a nő, aki abban a nehéz percében hozzája jön, az az ő élete muszája. . . .

A tavaszi est árnyai melankólikusan kezdtek leszállani körülöttünk a naplemente vörhenyes homályában. Az a pillanat volt ez, midőn az atelierben köiöskörül rejtelmes életre élednek a csöndben a képek alakjai, midőn az éji virágok s a gyöngéd lellek, melyek félnek a nap világságától, az élet nyilvánosságától, önkénytelen kezdenek kinyitni a sötétben. . . .

— Mester, mormogám, ki lehet az a muzsa, aki egy olyan embert meg tudott ihletni, mint ön? Nem láttam többet az arcát, csak hallottam, hogy zavartan mozdul meg a székében. Köhécselt egy darabig, sejtettem, hogy küzködik magával.

de úgy, hogy annak hatálya csak az új végleges vám- és kereskedelmi szerződés létrejöttével kezdődnek.

Hogy ilyen tervek fölmerültek Ausztriában, az nincsen kizárva. De hogy köztük még a legvalószínűbbnek jelzett is komoly tárgya lehetne az alkudozásoknak, abból már egy bötüt sem szabad elhinni. Amiről a *Fremdenblatt* beszél, az lehet Thunék jámbor óhajta, amit most a sajtó utján ide is át szeretnének szuggerálni, de a magyar kormányval egy perere sem juthatott eszébe, hogy erre az alapra még csak elvben is ráhelyezkedjék. Mert ha a Szell-kabinet nem is akarna mereven ragaszkodni eredeti álláspontjához, az e fajta kompromisszumos ajánlatokra már csak azért sem reagálhatna, mert ezzel megdöntené idehaza a paktumot. Hogy a jelen pillanat nehézségein átevíkeljen, azt a Szell-kabinet már a monarchia nyugalma érdekében sem fizetheti meg azzal az árral, hogy a végleges kiegyezés megalkotását kiengedje a paktumból s lehetővé tegye, hogy 1902-ben a kiegyezést az ellenzék megobstruálhassa. De nincs is eszébe a Szell-kabinetnek, hogy akármilyen kompromisszumot is keressen. Az álláspontját megmondta s a mellett megmarad. Kompromisszum itt csak egy lehetőség, ha Thun enged. Kölesönös engedékenységről azonban szó sem lehet.

S éppen azért boldogság a *Vaterland* hira, mintha Szell Kálmán a szabadelvűpárt oszlopos tagjaival a kompromisszum dolgában folytatna tanácskozásokat. A miniszterelnök, ha már itt-hon van, kétségtelenül nem kerüli el a párt oszlopos tagjait, de nem kerüli el a kevésbé oszloposokat sem. Mert nem szokása, hogy a pártot minden tájékoztatás nélkül hagyja s csak egy párt feje fölött eszelekedjék. De kompromisszumos tervekről senkivel sem beszélt s nem is fog beszélni. Mindössze azt mondta meg, hogy a magyar álláspont változatlan megmaradásához köti magát s ehhez képest vagy enged Thun, vagy dönteni fog az uralkodó. De alkudozás nincsen.

A bécsi kompromisszum-hírekben tehát csak szuggesztív rejtetik, amit a magyar kormány határozottan visszautasít. S ezt annál könnyebben teheti, mert onnan tülről eléggé óvatlan valloások hira is érkezik s például a *Narodni* ki-kotyogja, hogy a jobboldal sem gazdasági, hanem inkább nemzetiségi okokból támogatja Thunt, nehogy a kormány a németekre szorúljon s a kiegyezés elintézése után a nemzetiségeket eldobhassa, mint a kifacsart citromot. Világos tehát, amit Magyarországon régen sejtettek, hogy csak egy ad hoc szövetekezés folyik Magyarország

— Ah Istenem, tudnék én önnök erről egyet-mást mondani, de hagyjuk . . .

Pillanatra elhallgatott. Aztán megdöngölte magát és valami különös fonáksággal így szólt:

— Ne beszéljünk én rólam . . . Az embernek nem illik magáról beszélni . . . Hanem . . . izé . . . elmondom önnök egy barátom esetét. Elmondom önnök, hogy egy művészársam hogy talált rá az ő Magdolnájára, — az ő muszájára . . .

Olyan halkán beszélt, olyan zavartan, hogy alig értem meg a szavát. Csak annyit vettem ki, hogy egy vidékről Párisba felkerült rajongó fiatal emberről szólt, aki szerelmes volt a művészet khimáerába, az ideál végtelenségébe s aki meg akarta hódítani Párist s meg akarta menteni a világot . . . Egy festő növendékről beszélt, aki előtt oly szent volt a Louvre-beli Madonnák idealizmusa, hogy a nagy városi kísértések közepette soha halandó nőre még nem vetette a szemét, mert attól félt, hogy a valóság meg találná mételeyzni benne az eszményt . . . Egy szegény elzülött művész-diákról suttogott, aki nagyot álmodott, de annyit szenvedett és annyit éhezett, hogy egy hideg, ködös téli éjjelen végre egy elhagyott szajnai hidra ment ki . . .

— Tályolgyva lépett a hidra. A ködön át fenséges vízióban terült el körülötte az a nehezen szunnyadó, káprázatos Páris, amelyet nem tudott meghódítani. Ugy érezte, nem is ő megy már, hanem valaki más jár benne . . . Az a

gazdasági kiaknázására s ilyen körülmények közt vajmi könnyelmű dolog volna, ha a Szell-kabinet lesiklana merev álláspontjáról csak egy kompromisszum megvitatásáig is. Minden szuggesztív hiába való tehát. A magyar kormány sokkal éberebb, semhogy ilyen közönséges módon hagyná magát pozíciójából kiforgatni. Vigyáz és nem áll kötélnek.

A mai nap hírei itt következnek:

Döntés előtt.

Ma este miniszteri értekezlet volt a fővárosban időző összes miniszterek részvételével. Szell Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter, Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter és Darányi Ignác földmívelési miniszter holnap este Bécsbe érkezik, ahol a miniszterek a döntést várják be a kiegyezés kérdésében.

Bécs, május 27.

A király ma délelőtt Kállay közös pénzügyminisztert és gróf Thun osztrák miniszterelnököt, délután pedig ujra Kállay pénzügyminisztert és gróf Goluchowski külügyminisztert külön kihallgatáson fogadta.

A kompromisszumok.

Bécs, május 27.

A *Fremdenblatt* — állítólag budapesti forrásból — azt jelenti, hogy a különböző kompromisszumos tervek közül az is komoly megfontolás tárgya, amelynek értelmében Magyarország teljes garanciát kapna az új bank-aktára nézve, hogy azonban annak hatálya csak az új végleges vám- és kereskedelmi szerződéssel egyidejűleg lépne életbe.

Bécs, május 27.

Több oldalról azt jelenti, hogy Szell Kálmán Budapestre való visszautazása összefügg a kompromisszum-javaslatl, amely lehetővé tenné a válság megoldását. A *Vaterland* azt írja, hogy Szell Kálmán erről a kompromisszum-javaslatról tárgyalást fog folytatni a szabadelvű párt vezető embereivel. A kormányhoz közel álló körök azt állítják, hogy a kompromisszum abból állna, hogy egy a kereskedelmi és vámszövetésnek, valamint a bankstatutumnak érvényességét 1904-en túl még két-három esztendőre meghosszabbítják. Az itteni politikai körök nem nagyon biznak a kompromisszum létrejöttében.

Óvatlan vallomások.

Prága, május 27.

A *Národni Listy* reméli, hogy a kiegyezés ügyében még meg lehet találni a kibontakozás útját. Ova int, hogy ne vegyék készpénznek a

más valaki csalogatta, hívta őt maga után, igérve neki, hogyha majd onnan a hid közepéről le néz a fekete folyóba, akkor megnyúgzik s minden jó lesz. Oda ért a középső pillér rácszatához. Borzongva nézett körül, nincse valaki a hidon . . . Aztán lepillantott a fekete vízre. S akkor, abban a sötét perében elemi erővel támadtak fel benne még egyszer legragyogóbb álmái. Ah uram, oly fényesek voltak azok az álmok, hogy pillanatra káprázatosan világos lett körülötte az éjszaka! . . . Aranyos pompában szárnyaltak körülötte az ideál géniusza, tartóztatták, biztatták, ne hagyja el őket . . . De az a másik ember, aki őt erre a hidra esalta, az vadul ordított fel benne a esábképek ellen, hadonázó karjaival elütötte őket s oda mutatott le a megváltó halálra. Rajongó képzelmének utolsó tűzijátéka után a kiégett álmok, reményések üszkei mázsás sulylyal estek vissza fejére s tompították el elméjét. Fekete lett az ég lelke felett. Leszámoit mindennel, kész volt a halálra. Már felhagyott a hid rására, midőn egyszerre egy sikolyt hallott maga mögött. Egy kis kéz megragadta a karját s kétségbeesett erővel rántotta vissza a hidra.

Mikor az ember gondolatban már oda lent van a halálban, bizonyos idő kell hozzá, míg a folyó fenekéről visszatérő lélek ismét elfoglalja a testet s öntudatra ébred benne. Reszketés állott ott a hidon . . . Reszketett a dühtől — esudálatos ez, uram! — s valami iszonyatos indulattal támadt rá arra a valakire, aki nem hagyta őt meghalni! De az a valaki sem eresztette őt. Hozzája tapadt,

németek új taktikáját, amelyvel most támogatni készek Thunt. Csak a szlavofil kormány akarják őt megbuktatni. A nyelvredeletek visszavonásáért cserébe engedményeket tennének Magyarországnak s azért inkább ajánlatos volna, hogy inkább a többség tegyen engedményeket.

A *Národní* azt is kiemeli, hogy mikor a jobboldal közeledik a kormányhoz, csak biztosítja magát, hogy a kiegyezés nehézségeinek leküzdése után nem fogják kifacsart citromként eldobni.

Az osztrák válság.

Bécs, május 27.

Képviselői körökben teljes határozottsággal állítják, hogy gróf Thun lemondása küszöbön áll. A krízis áldozata lesz Goluchowski is, aki a bécsi felfogás szerint azáltal hozta a koronát ferde helyzetbe, hogy annak idején, amikor a király a Széll-formulához beleegyezését Goluchowski közvetítésére megadta, ő nem informálta helyesen a koronát. Ezért a korona dilemmájának ő az egyik áldozata, míg a Thun-kormány csak másodsorban az.

Bécs, május 27.

A *Neue Freie Presse* estillapja konstatálja azt az általánosan elterjedt hírt, hogy Thun lemond, de szerinte nincs kizárva, hogy a magyar kormány szintén beadja lemondását. A *Neue Freie Presse* budapesti jelentése szerint az osztrák kormány a magyar kormányhoz azt indítványozta, hogy már most mondassék ki kötelezőleg, hogy a véglegesített vám- és kereskedelmi szövetséggel egyidejűleg lépjen érvénybe a végleges bankstatutum is.

Bécs, május 27.

A jobboldal végrehajtó bizottságának tagjai a mai értekezletre teljes számban megjelentek. Jelen voltak gróf Thun miniszterelnök és báró Dipauli kereskedelmi miniszter is. A kiadott kommuniké szerint gróf Thun miniszterelnök mindjárt az ülés elején két óras beszédben tárgyalta az ellenzéki pártok nemzeti politikai programját, részletesen foglalkozott annak általános részével és az egyes tartományokra nézve felvett követeléseket is részletes bírálattal tárgyavá tette. Az érdekes előadás nagymértékben lekötötte a gyűlés figyelmét. A miniszterelnök fejtegetései a legjobb hatást tették a jelenlévőkre. Előterjesztésének befejezése után gróf Thun távozott. A gyűlés egyetértett abban, hogy tekintettel a tisztázatlan helyzetre, ajánlatos a tanácskozást egy időre elhalasztani. Számolva azzal a kívánsággal, hogy ez a szünet néhány napig tartson, elhatá-

rozták, hogy június 6-ikán a helyzet megbeszélése végett egybegyűlnek. A miniszterelnök közléseit, valamint a mai ülésben történteket illetőleg, a legszigorubb titoktartást határozták el.

Bécs, május 27.

A végrehajtó bizottságot tökéletesen kielégítették a miniszterelnök fejtegetései. A félhivatalos kommuniké csak ennyit közöl a végrehajtó bizottság üléséről, mert a konferencia tagjai titoktartást fogadtak.

Lalbach, május 27.

A *Slovenec* Bécsből jelenti: A jobbpárti képviselő a kormányhoz azt a tervet, hogy Thun után egy hivatalnok-kormány, egy „nyári” kabinet jönne, amely a 14. §. alapján megcsinálná a kiegyezést és a reá következő állandó kormányt fait accompli elé állítaná, a leghevesebben elítélték. A lap szerint e tényeért egy kormány sem kapna felmentést.

Brünn, május 27.

A *Lidovo Novini* Goluchowski bukásáról ír, hozzátéve, hogy a legfőbb ideje, hogy „ez az ur menjen.”

A brassói oláh iskolák szubvenciója.

A magyar és a romániai kormány között a brassói iskolák segélyezésének sokat vitatott ügyében diplomáciai uton folytatott tárgyalások — mint a *Kel. Ért.* teljesen megbízható forrásból jelenti — elvi megegyezésre vezettek. A megállapodás értelmében a romániai kormány kötelezte magát, hogy a brassói Szt.-Miklós egyházat illető járadékot mindenkor a magyar vallás- és közoktatásügyi minisztérium kezéhez fogja kiutalványozni, mely azt rendeltetési helyére juttatja. A magyar állam ellenőrző joga e szerint teljesen érvényesül. A brassói hitközség által a romániai állam ellen indított kártérítési pert visszavonják.

KÜLFÖLD.

Dreyfus vallomása.

Budapest, máj. 27.

A *Figaro* leleplező közleményei közt alig van érdekesebb és közvetlenebb dokumentum, mint *Dreyfusnak* az a vallomása, amelyet az Ördög-sziget fogllya letartóztatása után vetett papírra a Cherche-Midi fogházban.

A kép, amely ebből a vallomásból elibünk sötétlik, a legmegrázóbbak egyike. E kevés sorból a legszörnyűbb lelki szenvedést olvassuk ki, a mártírium hátterében pedig szénfekete vonalakban látunk egy sátnai alakot: *Paty de Clamot*, a Dreyfus-ügy Mefisztóját.

Amazt egy sivár szigetre internálták élet-hosszig tartó bűnhődésre. A bűnös pedig ott mulat Páris löversenyein s kacagja a világot, amely elég naiv elhinni, hogy van igazság.

Dreyfus feljegyzéseinek ez a szövege:

Du Paty de Clam mellém ült az asztalhoz;

— Nincs lakásod? — sutogó a leány a küzködéstől reszketve. — nekem van... jer el velem... de nem: látom, hogy utálsz... menj el a lakásomra, aludj ott... Én elmaradok itt lenn az utcán is...

Uram... az a bukott leány ma annak a barátomnak a felesége... Azokat, akik külön-külön eltévelyedtek, azokat összehozta és megmentette együgyűségem a nehéz perc. Az a Magdolna, aki visszaadta őt az életnek, visszaadta a művészetnek is. Egy bukott leány a muzsája a barátomnak, igen, uram! Ez a muzságra vitte őt, és ha ma, annyi viszontagság után ünnepelet mester, neki, — ő neki köszönhet mindent... igen, uram! —

A szolga lépett be s hirtelen világot gyújtott a műteremben. A görnyedt szürke ember egyszerre szinte szígyenkezve hallgatott el. Mintha megbánta volna azt, amit a barátjáról elmondott... Pillanatra kinos csőnd állott be. A kalapom után nyultam. De aztán még eszembe jutott valami.

— Felesége ő nagysága talán már ithon van?... talán...

A mester rám nézett, úgy meghökken a kérdésekre, hogy alig tudta rejtegetni zavarát.

A szolga megszólalt:

— Madame épp most érkezett meg...

— Igen... dadogá a mester, — feleségem igen fogja sajnálni... Majd máskor... máskor...

vad pillantást vetett rám és folytonosan gyűlölködő szavakkal illetett. Én mindebből egy szót sem értettem. *Du Paty* egyszerre így kiáltott föl:

— Az ön keze reszket!

— Egyáltalában nem — feleltem én — csak az ujjam fázik.

Egyre jobban hüledezve irtam tovább s mihelyt a diktálásnak vége volt, *Du Paty* fölugrott és rám fordított:

— A törvény nevében letartóztatom önt. Ön hazaárulással van vádolva!

Art hittem, hogy meg kell örülnöm.

— Így nem tartóztatnak le francia tisztet!

— kiáltottam. — Mondja meg legalább, hogy mi az állítólagos gaszágom! Ártatlan vagyok, ördögi üzemeknek vagyok áldozata!

— Ön össze fog roskadni a bizonyítékok sulya alatt, — felelte *Du Paty*; — a köztársaság elnöke és a miniszterek tudják, hogy én önt most letartóztatom.

Ezután *Henry* elszállított a fogházba.

A következő tizenkilenc napon többször hallgattam ki. Egyszer este eljött hozzám *Du Paty*, szeméből gyűlöletet, ajkáról sértő szavakat szórt ellenem. Azt hittem, hogy gyöttrődött agyvelőm meghasad. Azt kérdeztem tőle, hogy mire bizonyítékokat gyűjtöttek össze ellenem? *Du Paty* megtagadta kérdésemre a választ. Szerettem volna a borzasztó talányt megfejteni, de nem voltam rá képes.

— A vádlottnak mindenekelőtt meg kell mutatni bűnösségének bizonyítékait, mondtam *Du Paty*nak.

— Vannak levelek, — felelte *Du Paty*, — melyek az ön bűnösségét bizonyítják.

— Hát miért nem mutatják meg nekem ezeket a leveleket? Látni akarom, hogy miről van szó!

— Képzeld, hogy az ön óráját másnak a zsebében találták, ahol nem kellett volna lennie.

Ebből azt sejtettem, hogy okmányokat lop-tak el tőlem. Eszembe jutott, hogy a hivatalomban van egy szekrény, amelynek nincs lakatja. Erre aztán egy újabb regényt építettem föl; azt hittem, hogy helyes nyomom vagyok, de később beláttam, hogy tévedek. Az agyvelőm forrt, szívem szinte megrepedt, vérem a fejembe tódult és minden erőmet meg kellett feszítenem, hogy eszemet el ne veszítem.

Vége aztán magamon kívül így kiáltottam föl:

— Hogyan teheti ön fel, hogy egy elzászi, akitől a német hatóságok még az utlevelet is megtagadják, áruló lehessen?

— Azért tagadták meg, — felelte *Du Paty* pokoli mosolygással, — hogy ön annál biztosabban üzhesse árulását.

A következő napon így szólott hozzám *Du Paty*:

— Az ön letartóztatása titokban történt és mégis valamennyi német ember tudja. Ön reszket, hagyjon már föl tagadásával.

Ezután következett legborzasztóbb éjjelem. Egészen magamon kívül voltam s magam is azt hiszem, hogy az eszem bomladozni kezdett. *Öngyilkosságot akartam elkövetni*. Körülnéztem a cellámban és kerestem valamit, a minek segítségével életemnek véget vehetek. Hiába kerestem; gondosan eltávolítottak tőlem mindent, a mivel életem ellen irányultak követhetnem volna el. Végre megpillantottam a lepedőt; lekaptam az ágyról, összecsavartam és oda léptem az ablakhoz. *hogy fölakaszszam magamat*. Már a nyakamon éreztem a hurkot, még egy kis erőfeszítés és vége lett volna ennek a nyomoruságos életnek, de ekkor egyszerre megszólalt bennem a lelkiismeret, a mely így szólott hozzám:

— Ha most meghalsz, mindenki bűnösnek fog binni; neked élned kell és fűnnyhangon kell az emberek közé kiáltanod, hogy ártatlan vagy.

Az agyvelőm irtózott attól a gondolattól, hogy Franciaországban, a tizenkilencedik században, ily önkényesen tartóztatassanak le egy embert. Megborzadtam attól a gondolattól, hogy egy embert megfoszsszanak szabadságától, egy családot a becsületétől, hogy egy ártatlant az örültségbe kergessenek, csak azért, mert egy szakértőnek azt méltóztatott találni, hogy az írásom

átfogta karjaival, dulakodott vele a ködös téli éjszakában, a fekete folyam felett. Végre magához tért a boldogtalan ember s tudatos szemmel nézett rá megmentőjére.

Uram, — az a valaki egy bukott leány volt, egy sápadt kis teremts, aki, mint az az öngyilkosjelölt halálát, ott hordozta szígyenét a sötét éjszakában... Iszonyodva riadt vissza tőle az az ember, aki idealizmusában földi nőre még sohse vetette a szemét. De a leány nem hagyta, csak annál szorosabban tapadt hozzá.

— Meg akarok halni, — hagyj meghalni! —

— Nem hagylak — nem hagylak! Én is éhes vagyok... én sem ettem még ma...

Még pár centime volt a zsebemben... De a leány szilajon ütötte ki a pénzt a kezéből.

— Nem kell a pénzed, — nem kell! Jer innen, — el innen! —

Elrántotta őt a hid rácszatától.

— De hát hová, — hová?

És a leány erősebb volt nála. Lihégyve vonszolta tova magával.

— Vissza, — vissza az életbe...

— De hová? .. Nincs lakásom...

A hidfőnél voltak az anyaföldön. Az öngyilkosjelöltben egyszerre csodálatosan lohadt le az előbbi féktelen düh. Szígyenkezve állott megmentője előtt, ki a veszedelemtől tartva, még mindig reszketve tapadt hozzá. Arcaik egész közzel voltak egymáshoz és pillantásaik kétségbeesetten fonódtak egymásba.

Fényképezési műkedvelőknek!

Kitűnő fényképezési szalon- és utazó apparátusok, új, feltűnhetetlen pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. szám.

Kívánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapítottát 1854-ben.

hasonlít egy bizonyos okmányon levő íráshoz. Hiába hivatkoztam tiszta multamra, kedvező anyagi viszonyaimra, ők mégis tartózkodtak s azt mondják: Bizonyítékok vannak ön ellen, ön el van veszve és semmi sem mentheti meg önt!

Két hónapi vizsgálati fogság után *Du Paty* így szólott hozzám:

— Az ön bünyőségére elég föllevés van, hogy katonai bíróság elé állíthassuk.

Tehát az első nap lejáró bizonyítékok helyett most már csak föllevések vannak! Hangosan kiáltottam:

— Borzasztó gaszágot, kimondhatatlan gyávaságot tanusítottak velem szemben! Nem vizsgálóbíróval, hanem hóhérral volt dolgom!

Páris, május 27.

A *Havas-ügynökség* közli, hogy *Manau* főügyész ma délelőtt kapta meg *Ballot-Beaupré* előadó jelentését, amely a Dreyfus-pör revízióját és Dreyfusnak új hadüdvényezék elé állítását indítványozza.

Páris, május 27.

A hadügyminiszter szigorúan megtiltotta a katonatiszteknek, hogy a Dreyfus-pör revíziójának tárgyalásakor a legfőbb ítélőszéki palotában vagy annak tájékán akár egyenruhában, akár polgári ruhában tartózkodjanak.

Páris, május 27.

A *Figaro* érdekes beszélgetést közöl, mely *Lebrét* igazságügyminiszter és egy nacionalista képviselő között a kamara folyosóján folyt le.

A képviselő: Azt hallom, miniszter ur, hogy a semmitűszék hajlandó a Dreyfus-pör revízióját elrendelni.

A miniszter: Én is hallottam.

A képviselő: De hisz ez hallatlan dolog s őszintén megvallom, hogy meg sem tudnám szokni ezt a gondolatot.

A miniszter: Még van nyolc nap ideje s ennyi idő alatt talán csak meg fogja szokni.

HIREK.

A legelső háziur.

Kerestek a Nemzeti Színház új palotája számára telket, s a hogy megakadt a hatóságok szeme a régi Kuria területének disztelen kerítésén, kipattant az az örömteljes hír, hogy azt a telket a király vásárolta meg, aki pazar fényű palotát épített ott a Kossuth Lajos-utcában. Mily bőségesen kárpótol a felség ez elhatározása azért, hogy a nemzet első műintézetének tovább is keresni kell a helyét. Az ezredéves ünnepek óta mintha megcsappant volna az építkezési kedv a magyar fővárosban. A telekspekulánsok felütötték fejüket s Budapest legelőkelőbb városrészében potom áron remélték hozzájutni oly telkekhez, amelyeknek értéke kétszázötven emelkedett volna. És e spekulációk folytán a kereskedelem és ipar nagy veszedelmére talán sok évig üresen maradt volna a lerombolt házak helyei és a fővárosi közönségnek kénytelen-kelletlen bele kellett volna törődnie ez állapotba. Ilyen körülmények közt valóban nagyfontosságú a cs. és kir. családi alapok háza a Belvárosban; mert maga a király oszlatta el íme a kishitűek aggodalmait, akik a rohamos építkezés után a főváros fejlődésében stagnálástól féltek. Husz esztendeje kísért az a terv, hogy a király háziúrrá legyen a pesti oldalon, ezer szerencse, hogy most az állami középítkezések szünete közben és a Belváros újjáépítése alatt öltött testet.

A király műszeretete és nemes izlése kezeskedik róla, hogy az ő pesti palotája mindenképpen diszére fog válni az egész fővárosnak és több millióra rugó költségei ismét a magyar iparnak válnak hasznára. De a hazafi szíve láthat a király tényében más is; azt, hogy ő felsége leszál budavári csónades magányából, ahol éppen most bontakozik ki régi fényében Mátyás király palotája és bőkezűségével fölkeresi a főváros Cityjét, se-

gitségére sietve a kereskedők és iparosok elitjének, akik az évek óta huzódó rombolások és üresen tátongó területek miatt félve huzódtak más helyekre, hogy existenciájukat legalább valahogy biztosítsák. A „legelső pesti háziur” építkezésében egy új iránytis üdvözölhetünk Budapest építészeti fejlődésében, amely majd a kereskedelem céljaira épült házakról sem vonja meg az előkelő műzlet és példát ad az uralkodóház tagjainak, a főuraknak és magánosoknak, hogy az ország szívéig igazán egy hatalmas, gazdag, kulturailag kifejezett nemzet központjává tegyék.

Amióta Budapest fővárosát székvárosossá tette a király, nagyobb és örömteljesebb megtisztelés nem érte a főváros polgárait és, mondhatjuk, minden magyar embert, mert a felség elhatározása mint újabb gyöngyszem illeszkedik a nemzet és korona közt való összhang szétéphetlen láncolatába.

A régi Pest romjain fogja diszítani a király háza fővárosunkat, új szellem beköszöntését hirdelve, a mely szakit az ódság, az izetlenség emlékeinek hangoztatásával és nagyvárosias díszet, pompát is juttat az üzleti forgalomtól élénk városrészekbe is.

Nem esalódunk, ha *Szell Kálmán* miniszterelnök és *Lukács* pénzügyminiszter hazafias fellépésének és nagyuri gondolkodásának is betudjuk a királyi fenkölt elhatározását és elismerés illeti meg őket, hogy egy igazán nemzeti gondolat megvalósításában közreműködtek.

E. Gy.

Budapest, május 27.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Május 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tiszteit olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hírek. Dr. *Plósz Sándor* igazságügyi miniszter június 1-én, csütörtökön, az ünnepre való tekintettel nem ad kihallgatást. — Zeng város közsegénácsa ma egyhangulag a város diszpolgárává választotta gróf *Khuen-Héderváry* bánt.

— Kihallgatás. Bécsből jelenti egy táviratunk, hogy ő felsége a különkihallgatáson fogadta *Rumbold* angol nagykövetet.

— *József főherceg Nagyváradon*. Nagyváradról telegrafálják: *József főherceg* ma délelőtt a honvédség felett szemlélet tartott. Díben *Schlauch* bitoros püspöknél diszebéd tartott, amelyen *Beöthy* főispán, *Bulyovszky* polgármester és több magasrangú tiszt is jelen volt. Délután a főherceg Püspökfürdőbe kocszott, ott uszonnázott és visszajövet a nevét viselő 37. gyalogezred tisztikarával vacsorázott.

— *Bérmálás a Józsefvárosban*. A Józsefvárosban ma délelőtt volt a bérmálás, melyre közel másfélezen jelentkeztak. A bérmálást *Vaszary* Kolos bibornok herceprimás gyengékedése következtében *Boltzhár* József felszentelt püspök végezte. *Kanovics* Béla, Mór józsefvárosi apátplébános. A bérmálást megelőzőleg reggel 7 órakor *Kanovics* apátplébános csendes misét mondott, melyen a hívők nagy számban voltak jelen.

— *Erzsébet királyná diszruhája*. Erzsébet királynő millenniumi magyar diszruháját, amelyet *Gizella* és *Mária Valéria* főhercegnők a Nemzeti Múzeumnak ajándékoztak, dr. *Wlassics* Gyula közoktatásiügyi miniszter tegnap a múzeumban személyesen adta át *Szalay* Imre miniszteri tanácsos múzeumi igazgatónak. Holnap érkezik Budapestre *Ferenczy* Ida asszony csillagkeresztos hölgy és *Maisel* kisasszony, a királyné volt öltöztetője, hogy a diszruha elhelyezésénél közreműködjenek.

— *Új egyházkerületi főjegyző*. Az erdőlyrész református egyházkerület közgyűlése ma délelőtt választotta meg *Bartók* György püspök helyébe főjegyzőjét, egyuttal a püspökhelyettesét. Legtöbb szavazatot *Kenessey* Béla theologiai igazgató kapott, de mivel abszolút többsége nem volt, délután új szavazás volt közte és *Sándor* János esperes közt. *Kenessey* Bélát választották meg főjegyzőnek. *Lelkesen* eljeneztek, amidőn a püspök jelentése során fölemlítette, hogy *Bánffy* Dezsőt főudvarmesterré és

Hegedűs Sándort kereskedelmi miniszterré nevezték ki.

— *A király pesti háziur*. A cs. és kir. családi alapok igazgatósága megvásárolta a lerombolt régi Kurianak négy utcaival határolt telkét és azon a kereskedelem céljaira is szolgáló palotát épített. Az adásvételi szerződés még nincs aláírva, de tény az, hogy a megállapodás létrejött s az immár perfektnak mondható. A tranzakcióban *Szell Kálmán* mellett jelentékeny része van *Lukács* László pénzügyminiszternek is, aki annak idején az igazságügyminisztériumnak előlegezte az új Kuria fölépítésére szükséges összeget és természetesen a régi Kuria telkének vételára most fog visszafolyni az állampénztárba. A régi Kuria telke körülbelül kilencszáz négyszögöl és a császári és királyi családi alap 1100 forintot fizet négyszögöléért. Történtek magánosok részéről ez árnál kedvezőbb ajánlatok is, így többben 1300 forintot is ígérték a telek négyszögöléért, de a kormány, éppen azért, hogy a főváros lakosságának régi óhajátását a megvalósításához segítse, a cs. és kir. családi alap által megajánlott vételár készséggel elfogadta. Jelentékeny szerep jutott e telekvásárlásnál természetesen a cs. és kir. családi alapok igazgatójának, *Chertek* belső titkos tanácsosnak, volt osztrák kereskedelmi miniszternek, aki a legnagyobb rokonszenvvel segítette elő a terv megvalósulását, mert, mint mondta, Budapestben az építkezés még nagyon hosszú ideig igen jó vállalat fog maradni. Értesülésünk szerint a királyi alapok pesti háza magyar építész tervei szerint fog épülni három millió forint költséggel. Ennél nagyobb költséggel Budapestben magánháza még nem épült, de középület is csak kettő: az új országháza és az Operaház.

— *Gróf Zichy Jenő Belgrádban*. Belgrádból táviratozza tudósítónk: Tegnap este *Sándor* király gróf *Zichy* Jenő tiszteletére, aki tegnapelőtt óta az ő vendége, diszebédet adott, amelyen *Milán* király, a német és az osztrák-magyar könet, az osztrák-magyar követség teljes személyzete is jelen volt. Ott volt azonkívül dr. *Gyorgyevics* Vladan miniszterelnök, *Petrovics* Vukasiu pénzügyminiszter, *Krisztics* Koszta igazságügyminiszter, a skupcsina elnöke és számos udvari tisztviselő. *Sándor* király örömeinek adott kifejezést a felett, hogy gróf *Zichy* Belgrádban üdvözölheti a magyar nemzet képviselőjeként. Gróf *Zichy* megköszönte a király kitüntető szavait. A dinasztianak és a szerb nemzetnek jólétére üritette poharát.

— *Bogdanovics püspök körutja*. *Bogdanovics* Lucian budai szerb püspök június 3-án püspöki körutára rándul egyházmegyéjében. A püspök Baranyamegyében fölkeresi a főnnhatósága alá tartozó legtávolabbi községeket is, ahol elődei közül ötven év óta egy sem fordult meg. A főpásztor a legtöbb helyen ünnepélyes istentiszteletet tart.

— *A kolini csata emléke*. Az 1757-iki kolini csatában elesett harcosok emlékére a Krechor melletti csatateren felállított új emlékszobrot ma szentelték be ünnepélyesen. Jelen volt *Ottó* főherceg és báró *Fejérváry* honvédelmi miniszter is, mint a *Mária Terézia-rend* kancellárja, mely rendet a kolini csata után alapították. Az emlékszobor beszentelését gróf *Schönborn* bibornok prágai hercegek végezte. *Schaumburg-Lippe* herceg altábornagy, a szoborbizottság elnökének beszéde után dr. *Caba* katonai lelkész német és cseh nyelven mondott beszédet, melyben hálaan emlékezett meg a főherceg és a többi vendégek megjelenéséről és végül azért imádkozott, hogy a hadsereg hagyományos, lovagias hősiessége fennmaradjon. *Fabini* tábornagynak elmondta a kolini csata történetét és így végezte beszédét:

A hadsereg érzi az emlékszobor jelentőségének egész mélységét. A hazáért és a szent tradícióért véghez vitt közös tett mindenkor az a palladium, melyre föltekintve, szép monarchiánk összes népei a legigazabban és a legbensőbbben érzik összetartozandóságukat. A hadsereg nemes hivatásának tudatában fenn fogja tartani és a leggondosabban apólni fogja azt a szellemet, melynek mozgató eszméi a császár és király, a haza, a becsület, a kötelesség és a dicsőség és amíg ez a szellem hatalmasan átkarolja az egész hadsereget, addig a haza bizalommal nézhet a jövő esélyei elé, mert a hadsereg szelleme az ő ereje. Legyen és maradjon a kolini nap emléke e ragyogó diszlembékben nekünk és az utánunk jövő nemzedékeknek fényözve emléke egy-komoly intelemnek.

Azután *Schaumburg-Lippe* herceg az uralkodóra hochot kiáltott, melyet a jelenlevők a Gotterhalte hangjai közt sokszorososan ismételték. Délután a főherceg és báró *Fejérváry* elutazott Kolimból.

— *Eplóg*. A *Figaro* csinálta ma ezt a tréfát. Azt írja, hogy a Hamlet-előadás miatt történt *Catulle* Mendès-Vanor párbaj után valaki így variálta a *tant de bruit pour une omelette-et*:

— Tant de bruit pour un — Hamlet!

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP- és KERÉKPÁRGYAR RÉSZV. TÁRS.
ADRIA KERÉKPÁROK városi raktára, a legelőkelőbb és leg-
 nagyobb zárt kerékpáriskolája, ANDRÁSSY-UT 69. a Plasztikonban.

— **A bizalom.** Megtisztelnek minket néha derék külföldi jövevények azzal, hogy fölkerek Magyarországot és egy kicsit megveregetik a vállunkat, hogy lám, van itt is valamelyes kultúra. Sőt uti élményeiket föl is jegyzik, meg is írják ebbe-abba a lapba s amióta *Bismarck* beleírta az ő szolnoki levelébe az *Isten adia-mele-et*, magyar citátumokkal is bizonyítgatják tanulmányaik alaposágát. Ezeket a nyájas idegeneket szépen körülvezetjük Budapesten Budavártól Óbudáig, szívesek vagyunk velök, vendégszeretők sőt többi, hogy kellemes benyomást keltsünk bennük. Ők aztán sok minden érdekeseget felfedeznek rajtunk, körülbelül olyan dolgokat, a milyeneket a magunk fajta magyar ember fölföldözne Ujguineában vagy Patagóniában. Legújabbban egy olasz ur vitt minket észre s hosszú cikkben számol be rólunk az *Emporium* legutóbbi számában. Ez a cikk véletlenül dicséretes munka. Az olasz urat nem fogták el a csikók az Andrássy-uton, ennél fogva volt ideje Budapestet a teknikus szemével nézni: leírja építkezéseinket, hidainkat, igen részletesen a közlekedési eszközeinket, valamennyire a budapesti életet is. És a budapesti élet szemléletében egyen akadt meg a szemő: a mi becsületességünkön és bizalmunkon. Ez nem fér a fejébe és ir róla jó egy hasábot. Becsületességünkre a budapesti pinérség pénzbeszedési módszeréről következtet. Roppantul elcsudálkozik, hogy nálunk nem a pinér szedi be a pénzt, aki kiszolgálja a vendéget, hanem egy „külön e célra szerződött fizetőpinér”, aki semmiképpen sem jézvezheti meg magának, hogy a két-háromszáz vendég közül ki mit fogyasztott. Biznia kell tehát a vendégek becsületességében s ez a bizalom a mi olasz barátunk szerint olyan ideális jelenség, hogy külön hosszasan ír róla az igen előkelő *Emporiumban*. Igaz is, próbálja meg valaki ennek a módszernek Velencében vagy Nápolyban való alkalmazását. Olyan tömeges *blicc*-est, mint amennyi ott egy röpke óra alatt megessék, nem regisztrál a magyar pinérség története Arpádtól a messze jövőig.

— **Sarcey munkássága.** Mint egy párisi lap kiszámította, az elhunyt *Sarcey* negyven évi munkássága alatt összesen *hat millió* sort írt. Minden héten egy 800 soros tárcsa, ez évenként 38,4000 sor. A többi lapokra naponként átlag 300 sort írt, ez évi 108,000 sor. Összesen 150,000 sort írt egy évenként, ami negyven év alatt *hat millió* sorra szaporodott.

— **Elhunyt tudós.** *Bécsből* jelentik, hogy *Zeissberg* Henrik lovag, udvari tanácsos, az Osztrák-Magyar Monarchia Írásban és Képban című munka német kiadásának szerkesztője ma reggel szívszélhűdésben meghalt.

Zeissberg lovag 1839. július 8-án született Bécsben. 1866-ban a lemergi egyetemen a történelem rendes tanára lett. Innen 1871-ben Innsbruckba, majd 1873-ban Bécsbe hívták az egyetemre. *Bécsben* *Rudolf* trónörökösöt is tanította a történelemre. 1896-ban az udvari könyvtár igazgatója és 1897. őszén mint egyetemi tanár és a történeti szeminárium vezetője nyugdíjaztatta magát. *Zeissberg* lovag egész sereg érdekes tudományos munkát írt. Egyik főmunkája: „Die polnische Geschichtsschreibung des Mittelalters“ hazai történetünkre is fontos. Az osztrák-magyar monarchiára szóló munkának *Weilen* halála óta volt a főszerkesztője.

— **Mezőgazdák kongresszusa.** A VI. nemzetközi mezőgazdasági kongresszust 1900-ban a párisi világiállítás alkalmából Párisban tartják. A szervezőbizottság elnöke *Méline*, volt francia miniszterelnök és földmívelési miniszter. A tiszteletbeli elnökök egyike *Darányi* Ignác földmívelési miniszter, a Budapesten 1896-ban tartott mezőgazdasági kongresszus elnöke. Tiszteletbeli tagja a kongresszusnak a magyar országos gazdasági egyesület. A bizottság tagjai Magyarország részéről: *Dessoffy* Aurél gróf, a magyar országos gazdasági egyesület elnöke, *Bedő* Albert, volt földmívelésügyi államtitkár és dr. *Bodiczky* Jenő. A kongresszus programját és szervezetét *Méline* elnök már megküldte *Lukács* Béla kiállítási kormánybiztosnak, megjegyezvén, hogy nagyon örvendenének, ha a magyar kormány külön hivatalos képviselőket is küldene a párisi kongresszusra, amely 1900. július 1—8 napjain fog Párisban megtartatni.

— **Gróf Nugent iratát.** Megemlékeztünk már gróf *Nugent* altábornagy irodalmi hagyatékáról, melyet a katonai hatóság felfoglatlaltott. A horvát ellenzéki sajtó folyton fölszínen tartotta az ügyet s heves támadásokat intézett a hadügyminiszterium ellen. A sok mende-monda után végre a féltálatos zágrábi lap az odaváló hadtestparancsnokságtól szerzett értesülés alapján leírja az altábornagy iratainak lefoglalását. Ez egy 1854-ből származó császári páteus alapján történt, amely meghagyja, hogy elhunyt katonai személyeknél talált katonai iratokat a legközelebbi katonai parancsnoksághoz kell beküldeni. Gróf

Nugent a bosiljevoi kastélyban huszonegy ládára való írást hagyott hátra, a mi negyven forintért akartak elárvereztetni, mint ócska papírost. Az iratok között a horvát báni tábla és a zágrábi hadtestparancsnokság kiküldöttjeiből alakult bizottság három ládára való katonai iratát talált, köztük sok olyant, amelyet a grófnak nem is lett volna szabad magánál tartania. Az iratokat elküldték a bécsi hadügyminisztériumba, a honnan a hadi levéltárba kerültek.

— **A szerencse.** Eltagadták, kitagadták kebelük-ből a cigányok *Rigó* Jancsit, amiért hűtlenül elhagyta fajtájából szerelmét és beszegődött a szőke missznek udvarába trubadurnak. De azért csak megmaradt cigánynak a számkivetett primás és lelke vissza-visszahuz régi szerelméhez, akihez azonban még se tér vissza, mert... Hogy miért, azt megmondja a következő levélben, amelyet *Kairó*ból intézett *Kaposvárról* lakó feleségéhez:

Kejro, 99 be május 4-dik.

Kedves Meriskám! Bár hogyha mostanában csak nagyon ritigán halasz is hirt felülem és bár hogyha nem is tudnád merre járok tovább mégis tudtad, hogy jól éreghen *Kajróban* vagyok itt a záfrikában, és minthogy közeliedik az tárgyalásunk mellen én nem megyek le *Kapusban* tudtad hogy légy szíves egyezkedj bele hogy én adok nekéd hónapanként 100z forintot tiz esztendődig ha te még lemondok mindön jussodról és hogy beleegyezzél az vállásunkba bár hogyban nagyon szának sajnálnok minthogy hozzája vagy azért nyöve az szívebel és én mindég emlékezők terejét. Mógvalva a zigazat de hát tunni való hogy a zembőrenek nem szabad kiengenni szőrmeséjét keziből amint belát-hasz. En nagyon sajnálnok és kérélek légy szíves mit kértem tovább apádnok megmonhatot ugvis jábo harak-szik rám a törvin se töbet ellenőmb. Hiv a sirig cím Mr. *Jean Rigó* Generalpostelrestante.

Tehát a „szőröncséjít” nem akarja elmulasztani a fáraók ivadéka! Most *Kairó*ban van és onnan kellett volna eljönnie és megjelennie e hónap 26-án *Kaposvárról* az ottani törvényszék egyik polgári tanácsa előtt. Erre a napra tüzték ki ugyanis a primás válpörét szép fiatal feleségétől, akit *Ward* Klára kedvéért elhagyott. Hanem *Rigó* Jancsi — ugylátszik — csak „írásbelileg” akarja elvégezni ezt a kis ügyet *Kairó*ból.

Kaposvárról, a város szélén hajnal-virággal befuttatott csinos házauskában kapta ezt a levelet az elhagyott cigány-menyecske, akit most meglátogatott egy újságíró. Meglehetősen haragosan beszél a szép, világlátott, feltűnően elegáns asszonyka a hűtlen uráról, akit a Simi hercegné papjának nevez.

*Kejro*ban éli a világot, mondta szomoruan, onnan írta ezt a levelet a mákvirág...

És megmutatta az epiztolát, majd elbeszélte, hogy Párisban jártában egy ünnepeit banda primása akarta kárpótolni *Rigó* Jancsiért. De az asszony még most is bolondul az uráért; kikosarazta a kőrőjét és rettegve gondol arra, hogy a törvény gátat fog emelni közéjük, hogy kimondják ügyében a váliást.

— Tehát nem egyezik bele a száz forintot ajánlatba? És nem is megy újra férjhez?

— Nem, nem! tiltakozott égő arccal a szerelmes menyecske. Isten mentsen. Egy uram volt — sem testemnek, sem lelkemnek nem kell több...

— **Bismarck kollégánk.** *Bismarck*ról, aki életében sokszor szidta az írók fajtáját, halála után küsült, hogy bizony ő is csak a mi éhünk-höz tartozik; tudniillik emlékiratokat hagyott hátra. Hogy ezeket a memoárokat megjelenésük után rövid idő múlva miért jeleztek az utóbbi évek legnagyobb könyvtárai eredményének, azt a stuttgarti *Union*-könyvkiadó cég most közzétett évi mérlege bizonyítja. Ennek a kiadásában jelentek meg ugyanis a vaskancellár emlékiratai s a cég 1898. évi nyeresége két és fél millió márkával több, mint az előző évben. A siker orozslánrészét annak a nagytehetségű írónak köszönheti, aki maga holta napjáig téma volt és témákat adott a világ minden írójának, és csak most, mint halott lépett éhünkbe. *Bismarck* kollégánk azok közé az írók közé tartozik, akiknek révén a kiadójuk millió-mos lesz.

— **Botrány egy temetésén.** A gráci temetőben ma a gyászoló közönség förtelmes botrányt csapott. Nagy tömeg kísérte sírjáig az örültek házatól *Felber* mézáróst, aki ott halt meg. A temetésre eljött az özvegy is, akiről azt beszélték a városban, hogy kegyetlenül bánt férjével és ő juttatta az örültek házába *Felbert*. A nyitott sírnál a közönség megröhabanta az asszonyt, a kalapját, a fátyolát letépték róla, ernyőjét összelörték és a végén megverték a védtelen nőt. Csak egyetlen egy férfi akadt, aki segítségére sietett az asszonynak, de az is nagyon rosszul járt. A tömeg őt is megverte. A rendőrség kocsin vitte el mind a kettőjüket.

— **A veteránok kardja.** A honvédelmi miniszter már jó régen eltöltötte a veteránoknak a kard viselését. De a hadastyánok nem akarnak ebbe beletörődni. Ma délelőtt *Krompach* Agoston vezetése alatt több veterán-egylet tisztelettel *Gromon* honvédelmi államtitkárnál, s arra kérte, állítsa vissza ősi jogaiba a veteránkardot. Mint a küldöttség szónoka mondta, amióta megtiltották a kard viselését, a veteránok száma rohamosan fogy. Az államtitkár valahogyan biztatta is őket, de mi nem hisszük, hogy a veteránok még valaha kardot fognak viselni. Mindenesetre érdekes ezeknek a jó öreg uraknak gyerekes ragaszkodása az igazi kardhoz... Mit ér a veteránkard, tábornagy kalap és ezüstös zsinórzat nélkül? A zsinórzatot már elvetették tőlük, most már oda a kardjuk is, istenem, mi lesz a veteránokból? Lám, ha ezek a veterán-egyesületek veszedelmes szövetkezetek volnának, mily szépen meg lehetne semmisíteni valamennyit egyszerűen úgy, hogy az ember visszavonhatatlanul elvonná tőlük a kardot...

— **Falb az időjárásról.** *Falb* Rudolf most egy könyvecskét adott ki, amelyben megírja, hogy az utazási évad alatt milyen lesz az időjárás. Júliusi július, augusztus és szeptember hónapokra terjednek. Valami sok vigasztalót nem tud mondani; különösen július elejétől augusztus közepéig.

Július 1—5-ig: Sok zivatar jelentékeny csapadékkal: ... a hőfok lassankint csökken.

Július 6—10-ig: A zivatar és esőzés megszűnik. Száraz időjárásra való hajlandóság mutatkozik. A hőfok a közepesen alól csökken, az utolsó napokban ismét rendessé válik.

Július 11—14-ig: Messzire terjedő, nagy esőzés, időnkint zivatárokkal. 12-ike körül a hőfok ismét a közepesen alól csökken.

Július 15—25-ig: nem változik a helyzet.

Július 26—31-ig: Ismét több eső, sok zivatar. A hőfok jóval a közepesen túl emelkedik, a hó vége felé azonban ismét alája kerül.

Augusztus 1—7-ig: A hőfok a közepesen alól van. Nagy esőzés.

Augusztus 8—11-ig: Kevesebb eső, a hőfok emelkedik.

Augusztus 12—15-ig. Bőséges és messzire terjedő eső. Helyenkint fölszakadás. A hőfok csökkenni kezd.

Amint vége az iskolai és egyéb szabadságnak, a fürdőhelyek földénye is lejárt, nyomban javulni kezd az idő. Szeptemberre *Falb* már ezeket jósolja: Ez az egész hónap igen száraz lesz. A hőfokot és a zivatárokat illetőleg azonban két félre osztlik. Első fele meleg. A hőfok ismételen a közepes fölé emelkedik. A második bétén zivatárokat jelentkeznek és a hó közepéig tartanak. A hó első harmada ugyszólván eső nélkül mulik el. A második harmadban időnkint eső. A hőfok a második felében a közepeshez áll közel. A harmadik harmadban az esőzés és zivatar majdnem teljesen megszűnik. Október, november és december hónapokban is aránylag jó és enyhe lesz az időjárás.

— **A Duna áradása.** A napokig tartó esőzések miatt a Duna ismét árad. Az áradás a Lintzről Paksig terjedő vonalon általános, míg Lintzen felül Passaunál már apadni kezd. Bajához az ár még nem érkezett el. A vízrajzi osztály értesítése szerint a Duna Passaunál 28 centimétert apadt, míg Lintznél 36 cm., Steinnál 24 cm., Bécsnél 44 cm., Pozsonynál 17 cm., Budapestenél 36 cm. és Paksnál 22 cmnyi áradás volt észlelhető.

— **A prágai diákverekedés.** Prágából jelentik, hogy a tartományi büntető törvényszéknek azt az ítéletét, amelylyel *Biberle* diákok a *Linhartal* való éjjeli verekedés miatt három havi súlyos fogházra ítélté, az elítelt semmisségi panaszára a legfelsőbb bíróság mint semmitőszék megsemmisítette és az ügyet rögtön visszatette a tartományi törvényszékhez. A semmitőszék *Biberle* cselekményét önvédelemnek minősítette.

— **Malomtisztviselők kegyeleto.** A malomtisztviselők egyesületét a múlt évben nagy szomorúság érte; egyik alapítója és lelkes tagja, *Farkas* Dező meghalt. Jó barátjai a rákoskeresztúri temetőben levő sírja fölé díszes emlékkövevet állítottak s azt holnap délelőtt leplezik le. A kegyeletois utra délelőtt pontban tiz órakor indulnak el a malomtisztviselők az Erzsébet-körút 27-ik számú klub-helyiségébe.

— **A mezőgazdasági muzeum.** A városligeti történeti épületesoportban elhelyezett mezőgazdasági muzeum gyűjtemény tárgyai a Vajda-Hunyadvári épület lebontása következtében a Renaissance. és a jaaki templom épületekben vannak. A muzeum a hétfői napok kivételével naponként délelőtt 10 órától 1 óráig és délután 3 órától 5 óráig ingyen megtekinthető.

— **Jutta hercegnő áttérése.** Berlinből táviratozzák, hogy *Jutta* mecklenburg-strelitzi hercegnő, *Danilo* montenegrói trónörökös menyasszonya mégis át fog térni az ortodox hitre, hiába demontálják ezt a hírt az udvar köréből. Mecklenburgban e miatt nagy az izgatottság. A lutheránus papság feliratot küldött a nagyherceghez, miután előbb gyűlést tartott, hogy az áttérés megakadályozásának módjáról tanácskozzék. A papság figyelemzetit a feliratan a nagyherceget, hogy ha oly magas helyről jön a rossz példa, akkor félt, hogy a lakosság tömegesen fog áttérni.

— **Házasság.** *Rosenberg* Arnold eljegyezte *Pollák* Olga kisasszonyt Uj-Szadról. — *Keppich* Gyula június 6-ikán esküszik örök hűséget a Dohány-utcai izraelita templomban *Hoffmann* Anna kisasszonynak. — *Köhner* Zsigmond leányát, Renét, *Köhner* Alfréd e hónap 28-ikán délelőtt fél 12 órakor vezeti oltárhoz a Dohány-utcai izraelita templomban. — *Freund* Hugó budapesti magánbivatalnok eljegyezte *Sonnenfeld* Ödön nyitrai nagykereskedő leányát, *Zelma* kisasszonyt.

— **A tisztviselők pragmatikája.** A Magyar Állami Tisztviselők Országos Szövetségében alakult értekezlet *Benedek* Sándor közigazgatási bíró elnöksége alatt folyó hó 24-én folytatta a szolgálati pragmatika tervezetének tárgyalását. Megvitaták a többi közt a minősítés kérdését, a tisztviselői állások betöltésének módját, a korpótlék általános behozatalát, a tisztviselők jogainak precizizozását stb. Az értekezlet folyó hó 29-én folytatja tanácskozásait, és akkor a nyugdíjazás szabályozása és a fegyelmi eljárás kerülnek tárgyalás alá.

— **A tüdővész ellen.** Berlinből táviratozzák: Tegnap fényes estét adott *Leyden* tanár a tüdővész gyógyításának megbeszélése végett egybegyűlt tagok tiszteletére. Az estén herceg *Hohenlohe* birodalmi kancellár, *Szögyény-Marich* László berlini osztrák-magyar nagykövettel bemutattatta magának *Koranyi* Frigyes tanárt, akinél behatában tudakozódott a tüdővész terjedéséről és az általános népességi viszonyokról Magyarországon. Holnap, 28-ikán a német császár a külföldi államok képviselőit fogadja.

A kongresszus ma *Goebel*, a birodalmi biztosi-tási hivatal elnökének elnöklése mellett a sanatóriumok ügyét tárgyalta. *Leyden* titkos tanácsos utalt az erre vonatkozó törekvésekre és arra, hogy ezek a törekvések a birodalmi kancellár vezetésére alát áll, e célra alakult központi bizottság kezében összpontosulnak. Németországban jelenleg 33 népszanatórium van használatban vagy épülőfélben. Az előadások sorozatát *Pannwitz* törzsores, a központi bizottság főtitkára zárta be, aki a betegek családjaírói való gondoskodás ügyét ismertette.

— **Fertőtlenített utasok.** Szabadkáról táviratozza tudósítónk: A fűmői rendőrség ma táviratozott a szabadkai rendőrfőkapitánynak, hogy két, *Alexandriából* jövő utas *Fiuméba* érkezett Szabadkára tartanak. Figyelemzetit a rendőrséget, hogy várják őket az állomáson, különítsék el, fertőtlenítsék s csak a legszigorubb óvintézkedések megtétele után bocsássák szabadon őket, mert pestises vidékről érkeztek. A rendőrség valamennyi Szabadkára érkező vonatot a legszigorubb megfigyelés alá vette s az éjjeli tizenegy órakor érkező zombori vonatból kiszállott a két utas, mind a kettő szabadkai, *Jokics* Jeromos és *Plenkovic* Mária. A vonatonál a mentők, a tiszt főorvos, dr. *Kertész* Sándor s *Vildkovic* Tamás rendőrbiztos várta őket. A két utast azonnal fertőtlenítő kocsiba tették s a járványkórházba vitték, hol fertőtlenítették őket. Ruháikat és a náluk levő holmit mind elégették. A vonatonál a vasuti orvos lekapszolta azt a kocsit, melyen a gyanus utasok jöttek s a velük egy kocsihoz jövő utasokat és kaulaut fertőtlenítették. A kocsit azután a pályaudvarból a teherpályaudvarban levő gépházba tolták. A vonat két órai késéssel mehetett csak tovább. A tiszt orvos jelentése szerint a két egyénen semminemű gyanus tünet sincs, amiből pestisre lehetne következtetni, mindamellett szigorú orvosi felügyelet alatt maradnak.

— **Jégesők.** A földmívelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítótól beérkezett távirati jelentések szerint, május 25-én Temes vármegye verseci járásán erős vihar vonult keresztül jégesővel, amely a kalászosokban 10—15 százalék. Május 26-ikán Háromszék vármegye kézdi járásában nagy jégeső volt; dionagyású jégdarabok hullottak, amelyek még másnak reggel is elborították a földet. *Sárosapatak*, *Kézdi-Szt.-Lélek*, *Kis-Kászón*, *Kézdi-Polyán*, *Bélafalva*, *Kurtapatak*, *Esztelnek*, *Csomortán* és *Altörja* község határában az összes terményeket kerti veteményeket és gyümölcsösöket önkre tette a jég. Ugyancsak május 26-án Fogaras vármegye alsó-árpási járásának Alsó-

Porumbák, *Szoroké* és *Kerecs* községben fél óráig tartó jégeső volt, amely különösen az alsó-porumbáki határban tett nagyobb kárt.

— **Magyarok Zolája.** Megjelent most itt Pesten egy regény, az a címe, hogy: *Családok hőhéra*. Szerzője *Várossy Mihály*, mint az előfőzetés főlhívás mondja, „ismert” író és alsó-kubini tanár. Maga az előfőzetési főlhívás így hangzik:

Előfőzetési főlhívás.

VÁROSSY MIHÁLY.

(Magyar Zola)

ismert író s alsó-kubini tanárnak

A „Családok Hőhéra“

(Gróf Semmiházy)

szenzációs eredeti társadalmi regényere.

Ezen mű tartalma: 1. Gógös postamester. 2. Gyilkos kötelezvény. 3. A „keresztlány”-ok. 4. Férjgyilkos. 5. Ál-alispán. 6. Isteni szépség. 7. Szerelmes özvegy. 8. Testvérek házassága. 9. Öngyilkos apa. 10. Feltámadt halott. 11. Megesalt menyasszony.

Ezen tulságosan érdekfeszítő és 12 ivnyi munka ára bérmentve csak egy korona (60 kr.), amely pénz alulról könnykiadó céghez küldendő. Gyűjtöknek ötre egy t. példány adatik. A szóban forgó szenzációs regény már megjelent s a könyvpiacra óriási érdeklődést keltvén, minket arra buzdított, hogy a nevezett szerző husz különféle regényét kiadjuk.

Jelen művet saját kiadásunkban követi *Várossy Mihály*nak a *Zola* tollával írt következő regénysorozat: „Bukott leány” (Zárda ördöge), „Rossz szomszédok”, „Kofa leánya” (Vén pap kegyencnöje), „Fűzfaköltő”, „Zárda titkai”, „Második asszony”, „Gyémántszáju kispap”, „Félszemű asszony”, „Öngyilkos apát”, „Elrabolt leány”, a „Pap megátkozott pohara”, „Rab leánya” (Kitagadott papfiu), „Leányöskötő”, „Czigánytanya titkai”, „Szent zsidó leánya”, „Szinészno átka”, „Szerelmes anyósok”, „Koporsó kincse”, „Kitagadott bárónó” és az „Istenek gyűlöllője.”

A könyv címlapján *Várossy* ur ezt a kis jelzőt teszi neve mellé: *Magyarok Zolája*. Minket nem bánt az, hogy a ponyvairodalom íly módon gyarapodik, mert ez a legfejlettebb irodalmakkal is természetszerűleg együtt jár. De ha az a *Várossy Mihály* igazán tanár, akkor furesa a dolog. Aki ilyeneket ír és hirdét, az lehet üzletember, lehet sajnálatra méltó, de nem lehet tanár. Mindenestre jó volna, ha a „magyar Zoláról” föltéttes hatósága íly minőségében is tudomást venne.

— **Családi tragédia.** Ó-Becseről jelentik, hogy *Jovanovic* Dusan odaváló vendéglősnök két héttel ezelőtt eltűnt a felesége és a 11 éves leánya. *Jovanovic* kétségbeesve fogott keresésükhöz és csak másnap délben nyomozta ki, hogy az asszony bércosin hatjattott ki a Tiszához s ott gyermekével együtt leszállva, a bércocsit hazaküldte. *Jovanovic* azt állítja, hogy jól élt a feleségével, úgy hogy ő az öngyilkosságot kizártának tartja. Ahol a két nő a kocsióli kiszállt, ott van a törökbecsei átkelés a Tiszán és *Jovanovic* abba reménykedett, hogy az asszony onnan fog egyszer előkerülni. És a sejtelmén valósult is, bár nem úgy, mint ő remélte. Csakugyan a törökbecsei partokon találták meg a feleségét és a gyermekét, de halva. A víz előbb a kis leányt, aztán az anyát vetette ki. Molnárok találták meg a két holttestet.

— **A Szent Lukács Fürdői Ktvállalat Részvénrtársaság,** amelyről már a napokban írtunk, igazgatóságát a következőleg alakította meg: elnöke: *Palotai Rezső* igazgató; igazgatósági tagok: budai *Goldberger* Samu gyártulajdonos, *Palotai* Ödön igazgató; felügyelő bizottsági tagok: dr. *Tatay* Adóli királyi tanácsos, dr. *Lichtenberg* Kornél egyetemi magántanár, *Veigelsberg* Leo lapszerkesztő és dr. *Bosányi* Béla főorvos.

— **Öngyilkos nagykereskedő.** Egy előkelő nagykereskedő vetett véget ma reggel életének. *Singer* Jakab, a *März* és *Singer* volt nagykereskedő cég egyik főnöke ma hajnali fél négy órakor Teréz-körút 3-ik számu ház negyedik emeletén levő lakásának ablakából leugrott az utcára és összeroncsolt tagokkal holtan terült el a kövezeten. Az öngyilkos nemrég még nagy szerepet játszott a főváros kereskedővilágában. Néhány évvel ezelőtt a Sas-utca 2-ik számu házában *März* és *Singer* cég neve alatt kézmű-áru üzletet nyitott. *Singer* sokat utazott üzlete érdekében, amely csakhamar virágzó lett. A millenniumi kiállítás után bekövetkezett üzleti pangásnak azonban nem bírt ellenállani; egy darabig küzködött, de körülbelül két éve a cég csődbe ment és a felszá-

molás után megszűnt. Az erőteljes férfitúra ez a csapás borzasztóan hatott; az üzlet fenntartásáért folytatott kétségbeesett küzdelem és a bukás elhomályosította elméjét. Családjá önfeláldozóan ápolta, de hiába, — az orvosok *paralysis progressivá* konstataáltak nála. A borzasztó betegség ellen nem volt orvosság. A mult nyáron egy Bécs mellett fekvő hidegvízgyógyintézetbe vitték, ahonnan látszólag meggyógyulva tért vissza családjá körébe. A borzasztó betegség azonban ellenállhatatlanul fejlődött tovább. Voltak a betegnek világos pillanatai is, de legtöbbszörre komoran maga elé nézve ült órákig egy helyen, vagy céltalanul sétált az utcán föl s alá. A napokban úgy látszott, mintha elméje kivilágosodott volna. Főként az *Utazó Kereskedők Egyesületébe* és barátságosan beszélgetett ismerőseivel. Tegnap este családjá rajta semmi különöset sem vett észre. Tíz óra tájban nyugodni tértek. Ma reggel felesége felébredésekor csodálkozva vette észre, hogy férje szobájában élt még a lámpa. Nem tudta elképzelni, hogy miért kelt fel már férje, vagy miért maradt ébren az egész éjjel. Rosszat sejtve felugrott ágyából és férje szobájába nyitott. Nagy megdöbbenéssel látta, hogy a szoba egészen üres; a földön ruhadarabok feküdtek szétszórvva, az ablak pedig nyitva volt. Kinézett az ablakon, ahonnan rémes sikoltással ugrott vissza. Az ablak alatt, az utcán holtan feküdt a férje, körülötte pedig a kíváncsi tömeg básméskodott. E közben megérkezett a rendőrség is, az öngyilkos holttestét bevitték a ház kapujába. A szerencsétlen ember bizonyára heves fájdalom miatt nem tudott az éjjel aludni és pillanatnyi örültségi rohamában leugrott az ablakon. Koponyája széttúzódott, hátgerince eltörtött, azonkívül pedig nagy helyen lábtörést szenvedett. Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe. A szerencsétlen ember *miskolci* születési nevgyennegy éves mulott. Halálát özvegye és két fia siratja.

— **A Margitziget.** A fővárosi ember egész héten várva várja a vasárnapot, ezt az egyetlen napot, amikor tisztább levegőt akar szivni és válamit látni szeretne a természet pompájából. Ezért telik meg előkelő közönséggel napról-napra a Margitziget, mert itt egyesül a természet minden csodája. Csupa szin és csupa illat a budapesti Duna-ágnak ez a gyönyge, valóban áldása Budapest székes fővárosának.

— **Nagyothallás.** Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fölzugásból dr. *Nicholson* mesterséges dobhártyájának alkalmazása által kigyógyult, 20,000 márkát ajándékozott dr. *Nicholson* intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dobhártyát, ingyen megkapják azt, *Leveles* Institut *Nicholson* *Longott*, *Gunnorsbury*, London, W. England címére küldhetők.

— **Fontos házasszonyoknak.** Szörme-árak, téli ruhák stb. megvásárla legtanácsosabb *Katzer* József legjobb hírnévnek örvendő, molykár ellen biztosító és megóvó intézetét igénybe venni, hol minden tárgy a legnagyobb gondozásban részesül.

— **Ös-Budavára** vasárnap délután 3 órakor nyílik meg. A belépő-díj (érvényes a belépéstől reggel 4 óráig) délután 6 óráig 20 krajcar, azontul 30 krajcar. Hat nagy előadás lesz és pedig félarú ülőhelyekkel: 4 órakor variété a négy *Maisanos* és a híres hat *Daineffel*, hat órakor ugyancsak félarú ülőhelyekkel; Variété: a csodálatos négy *Madcaps*, *Quaverek* és a bájos *Elsie Leslie*-vel. Este 7 órakor *Hadnagy* ura a civilben, 1/29 órakor „A Gésagimnázium” látványos ballet-operette két fényes új betéttel, 1/210-kr: „Megyünk a mamához.” 10 órakor kezdődik a nagy nemzetközi variété-előadás a szerződötett összes kiváló külföldi artisták fellépéttel. A bersaglieri olasz zenekar délutántól fogva hangversenyez.

(x) **Legjobb minőségű és szintartó harisnyák** és sportruhazatok legnagobb választékban *Heyek* *Adolf* IV., *Szervita-tér* 8. *A vadászúthoz*.

(x) **Belák István** Budapestről, *Rottenbiller-utca* 4. sz., bérmentve küld 4/2 klg. portoricookávét 5 fnt 80 krért.

(x) **Svájól himzett ruhák** és különlegességek raktára Magyarországon *Stern* József cégnél Budapest, *Kálmán-tér* 1. szám. Ugyanott a leggyönyörűbb batiztok 25 kr-ért feljebb. Árjegyzék a himzett ruhákról és batiztokból mintak küldetnek. Ujdonság körhimzett ruha.

(x) **Gazdák** a legkitűnőbb ponyvákat és szákokat gyári áron szerkezhetik be a jó hírnévű *Fischer* J. cég ponyva és zsakgyárában, Budapest, *Nagy-Korona-utca* 18.

(x) **Utazás Svájoban.** Mintfogy közvellen küszöbön áll a svájci utazások korszaka, kétségtelen, hogy mint minden évben, ezuttal is sok ezren fognak Magyarországból Svájoba utazni. A magyar körkép-társaság ennek folytán vasárnap d. e. 11 órakor megkezdí a pompásan színezett Svájoban a hely-

Mielőtt kerékpárt vesz vagy kerékpárját becsorolná, keréke árjegyzékét a világhírű **CHAMPION** és „**THE ROYAL PROGRESS**” kerékpároknak, melyek raktárunk tulszofltsága következtében mélyen leszállított árban kaphat. **Előnyös fizetési feltételek! Nagy kerékpáriskola és szakértői javító-műhely.**
Láng Jakab és Fia kerékpárnyraktára, Budapest, VIII., József-körút 41. sz. Képviselőség: Kőbánya, Liget-tér 4. sz.

szinén felvett eredeti képek bemutatását, amelyhez hasonló szépségű Budapestben még be nem mutatottak a cím alatt: „Utazás Svajcban”, óriási s a maga nemében legkétszesebb vetítő készülékével. E gyönyörű és művészi kivitelű képsorozat a svájci turistáknak rendkívül alkalmas kalauz-szolgálatot teljesít, szépségénél fogva pedig teljes fogalmat nyújt Svájc természeti szépségeiről azoknak, akiknek idejük vagy anyagi erejük az utazáshoz nincsen. Természetesen a Hódolól diszfelvonulás látogatói a „Svájci utazást” is díjtalanul tekinthetik meg minden hétköznap d. u. 5 és 6 órakor, minden vasár- és ünnepnapon pedig d. e. 11, d. u. 4, 5 és 6 órakor.

Baleset a liften.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, május 27.

A Duna-parti Bristol-fogadóban ma délután — a személyszállító lift lelkiismeretlen kezelése következtében — nagy szerencsétlenség történt; csupán a véletlennek köszönhető, hogy a szerencsétlenség nem halálal végződött. A súlyos kimenetelű baleset áldozata: dr. Vojnits István, Bács-Bodrog vármegye főispánja, akit jelenleg a Vörös Kereszt-kórházban ápolnak. A lift a *keelő felügyelet nélkül közlekedett* s az emeleten alul állt meg, szerencsére, közel a második emelethez. A főispán a bal lábát eltörte, — a lift pedig most vígan siklik föl s alá.

Négy nap óta lakik dr. Vojnits István, Bács-Bodrog vármegye főispánja a Mária Valéria-utca 4. szám alatt levő Bristol-fogadóban. Ma délután kevéssel négy óra előtt valahonnét a városból fakkeren érkezett a fogadó Mária Valéria-utcai bejárásihoz *Schlagetter* Gyula zombori polgármesterrel és Bács-Bodrog vármegye főorvosával. A főispán szobája a második emeleten volt, mind a hármán odamentek tehát a lépcsőházban levő lifthez és beszálltak. A lift egész szabályosan elindult, de jóval a második emeleten alul egyszerre megállt. A bennülők azt hitték, hogy már az emeleten vannak és kinyitották a lift ajtaját. A kilépésnél udvariasan a főispánnak adták át az elsőbbséget, aki mit sem sejtve, a folyosóra akart lépni, amelylyel egyvonalon szokott a lift rendes körülmények között megállni. Belebotlott a folyosó közepébe és előre bukott. A jobb lábával a folyosón volt, a bal lába pedig oda szorult a lift és a lépcsőfalazat közé. A szerencsétlenség láttára a főorvos és a polgármester-lekiáltott segítségért, mire a fölhúzó dilettáns-kezelője még egyet rántott a liften. A főispán ismét előre bukott és az összezúzott bal lába hevesen beleülkötött a folyosó éles peremébe. Kisérői szörnyen megijedtek, rögtön föl akarták segíteni a főispánt, aki azonban nem tudott fölállni. Nagy fájdalmat érzett és nem tudta mindjárt, hogy tulajdonképpen hol sérült meg. Pár percig a folyosón feküdt és hogy esetleg a sérülését ne súlyosbítsa, nem engedte magát a szobájába vinni. A fogadóból átszaladtak *Havas* doktorért, aki aztán megállapította, hogy a főispánnak a bal lába eltört. A mentők ugyanezt konstatálták, s meghatározták a csonttörés helyét; e szerint Vojnits doktornak bal lába bokában tört el.

A szerencsétlenség után a főispán keményen tartotta magát és kívánságára a mentők kocsiján átvitték a Vörös Kereszt-kórházba Budára. A kórházba elkísérte a polgármester és a megyei főorvos is.

A Vörös Kereszt kórházban e közben elrendezték az első pavillont a főispán számára, ahol dr. *Farkas* László főorvos rögtön kezelés alá vette. Hat óra felé gipszkötést alkalmazott a bal lábra s ettől fogva a főispán már valamivel jobban érezte magát.

A kórházba egyre-másra érkeztek a fogatok, a főispán tisztelői személyesen tudakozták hogylétéről. Mivel a betegnek nagy nyugalomra van szüksége, szobájába senkit sem bocsátottak be.

A kórházból vett értesülésünk szerint dr. Vojnits István állapota nem ad aggodalomra okot, mindazonáltal beletelik előreláthatólag négy hét, amíg az eltört csont összeforr.

A baleset okáról a Budapesti Napló tudósítója a következőket jelenti:

A Bristol-fogadó irodájának egyik alkalmazottja este hét óra felé — a fogadó épületében — a szerencsétlenség okát a következőképp mondta el:

— A liftnél délután három órától hatig nincsen gépész. Ez idő alatt egy *üzemnégy éves fiu* kezeli a fölhúzót. A fiu úgy ahogy éri már a dolgát, de a lift keelő helyen való megállításába még nem gyakorolta be magát. Ma is úgy történt a baj, hogy a fiu a második emeleten alul megállította a fölhúzót. A benne ülők persze nem tudták, hogy nincsenek egy vonalban a folyosóval

és a főispán kilépett. Előrebukott és kitérőt a lába.

A Bristol-fogadó igazgatója, *Nits* József e nyilatkozat után vagy egy félórával később egészen más képp, sokkal enyhébb formában, mondta el a balesetet:

— Tulzás, amit a városban beszélnek, — hangoztatta izgatottan — nem történt kérem itt semmi említésre méltó dolog. Vojnits főispán megcsúszott a folyosón és kificamodott a lába. Még ő kért tőlem bocsánatot, hogy alkalmatlanságot okoz nekem, ugyanis nem akart addig fölkelni, amíg orvos meg nem vizsgálja. Egy két nap múlva már fönn járhat a főispán.

Ennek a nyilatkozatnak a hitelessége persze nem csupán azon mulik, hogy a Bristol igazgatója nem járta a sebészeten.

A rendőrség sajtóirodája a balesetről nem adott ki jelentést, noha az *Önkéntes Mentő Egyesület* a rendőrséggel állandó kapcsolatban van. Egyébként a Bristol-fogadó nincs éppen messze a főkapitányságtól, s a Duna-parti korzón éppen elég a rendőr.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

PÖSTYÉN:

Kénes iszapfürdő *legradikálisabb* gyógyulást biztosítanak csúsz, köszvény, neuralgia (ischias) stb. ellen. Budapesttől 4 órányira. Uj, legmodernebb fürdőberendezések. 60 holdas árnyas fürdőpark. Kurszalón, színház. Napjéniók fti 2.60-tól. Prospectust küld: az igazgatóság.

Szt. Lukácsfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Rheuma, köszvény, neurralgia, ischia stb. ellen. Nagy kénes iszapfürdő. Iszap bevonások és külön fürdők. Kád, gőzfürdők és uszolyák. Kitűnő szállók. Vendéglő saját üzemb. Olcsó árak. Prospectust küld ingyen. az igazgatóság.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
TERMÉSZETES
SAVANYU-VÍZ

FŐVÁROS.

(*) **Uj honpolgár.** Tegnap tette le *Halmos* János polgármester kezébe *Fuchs* (Fodor) József budapesti vízműgyáros a honpolgari esküt. A polgármester szép beszéddel üdvözölte a Morvaországból idezármaszott gyarost.

(*) **Egyesülés.** A *Saskör* és a *Belvárosi Polgári Kör* tagjai kölcsönösen mozzalmat indítottak az irant, hogy a községi választásokat a két kör együttes megállapodások alapján intézze. Ebből a célból tartott rendkívüli közgyűlést ma este a *Sas-kör Polgári* elnökele alatt. Az elnök előadta, hogy a belvárosiaknak régi óhajta: a választások körül mutatkozó pártoskodásoknak m-lyános feltételek mellett való megszüntetése A mezejeves sikerült, amelynyiben a Sas-kör igazgató-választmányja részéről kiküldött bizottság eljárt a dologban s eredményt ért el. Az erre vonatkozó jegyzőkönyvet dr. *Eulenber*g Salamon fölölvasta. A két kör a fővárosi községi választásoknak együttesen való intézésére az *Egyesült belvárosi községi párt* címe alatt egyesült. Az elnök: *Kléb* Istvanon kívül, a két kör tagjai egyenlő számban lesznek a tisztikarba és kijelölt bizottságba bevalasztandók. *Polányi* Géza örömet fejezi ki azon, hogy az egyezés immár szankcionálva van. Jelezte, hogy a megalkatandó választmány és tisztikar egyenlő számban lesz ugyan a két körhöz tartozókból, de *Kléb* István pártjának mellett a Sas-kör többség biztosítva lesz. A közgyűlés zájoss eljenzéssel, egyhangulag elfogadta a mezejezés feltételeit.

(*) **Adókövetés.** A fővárosi adókövető-bizottságok folyó hó 29-ikén (hétfőn) a következő uj helyrajzszámú házakban összeirt adókövetésekre vonatkozó III. osztályu kereseadó-javaslatokat fogják tárgyalni, ugymint: az I. ker. krisztinavárosi 831 hrsz. — 957-ig; a II. ker. vizvárosi 2414a/1 hrsz. — 2472 — 2484-ig; a IV. ker. a 171 — 197-ig; az V. ker. az első bizottság a 653 — 654; a második bizottság 884 — 888-ig; a VI. ker. az első bizottság 3632 — 2639-ig; a VI. ker. második bizottsága az 1839 — 1959 — 63 — 70-ig; a VII. ker. első bizottsága a 4782 — 4787-ig; a VII. ker. második bizottsága a 2691 — 3 — 2787-ig; a VIII. ker. első bizottsága az 5501 — 5522; a VIII. ker. második bizottsága 6301 — 6418; a IX. ker. a 8791 — 8811-ig; a X. ker. a kőbányai 7386 — 7401 házzámig.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Vigszínház.** A tegnapi nagy sikerű premíer után ma is zsufozt nézőtér előtt került színre a *Chand d'habits* című némajáték. A közönség feszült érdeklődéssel kísérte mindvégig a sok helyütt megrázó hatású helyzeteket és valósággal visszafojtott lélekzettel leste a vendégzereplő híres francia mimikusnak, *Séverinnek* művészi alakítását, amely szédületes gyorsasággal a legellentétebb érzelmekbe és hangulatokba korgette. Különösen mély hatással voltak a közönségre azok a jelenetek, amidőn megérik benne a gyilkosság terve és később, amikor a hálaló kísérteties kiáltásait hallja és majd a kísértettel szembe száll; ez alakításai közben nyílt színen is megtapsolták a nagy művészt. Kijutott az elismerésből *Gasner* Boriskának, *Balassának* és a többi szereplőknek, de lelkesen megtapsolták a zenekart is, amely *Kun* László karnagy vezetés alatt igazán művészi keretet adott a nagyhatású némajátéknak. Az est *Heltai* és *Makai* A királyné apródja című kedves apróságával kezdődött és a mai közönség is a megérdemelt rokonszenvenvel fogadta a két fiatal poéta munkáját és a függöny legördülése után háromszor szólította őket a lámpák elé. *Hegedüs* és *Lánczy* Ilka remekeltek, de *Gál*, *Nikó* Lina és *Varsányi* Irén is a legjobbat nyújtották szerepeikben.

** **A Nemzeti Színházban** az évadot június hó 18-án zárják be; június hó 19-étől augusztus hó 31-ig bezárólag az előadások szünetelni fognak. Június hó folyamán a rendez berletlen felül még négy előadást rendez az igazgatóság általános berlettségben, *leszállított helyárrakkal*. Az előadások rendezésével az igazgatóság alkalmat akar nyújtani a közönségnek arra, hogy a Nemzeti Színházban a saison folyamán színerkerült udjónságok előadásait jelentékenyen leszállított helyárak mellett megtekinthesse. Az első ilyen előadás szombaton június 3-án lesz, a mikor *Bisson* „Hazi béke” című vígjátéka kerül színre a rendez szereposztással. Ezt követni fogják: június 7-én a „Fehér nász”; 10-én *Herczeg* „Első vihar című színműve és végül 14-én *Voss* drámája a „Bünös”.

Vasárnap 4-én előadják *Abonyi* Árpádnak régebbi idő óta pihentetett „Zách család” című történeti drámáját, a rá következő vasárnapon *Somló* „Zsolt vezér ifjúsága” című pályanyertes verses vígjátékát. E két utóbbi berletben, rendez helyárak mellett kerül színre.

** **A pétervári ballet** Budapestben. A pétervári opera ballet személyzete csütörtökön kezdi meg vendégzereplését a m. kir. Operaházban. A ballet élén *Petipa* Maria a császári színház első jellemtanconnoje és *Preobrazsenszkaja* k. a. magántanconno állanak, továbbá *Legat* Sergius és *Miklós* magántanconcsok. A ballettel együtt érkezik Budapestre, a ballet karmestere *Armsheimer* zeneszerző és *Gorszki* rendező. Az előadandó balletek a következők: Lovasság szállítás (zenéjét írta *Armsheimer*), A Fáraó leánya (*Pugni*-tól), *Krakói* lakadalom (*Stefanyti*), *Paquita* (*Deldevéztől*), A kalóz (*Adam* és *Pugnifől*), *Coppelia* (*Delibestől*) és egy tánc sorozat különféle nemzetek táncából, amelynek zenéjét részben *Csajkovszky* és *Glinka* írták.

** **A B. A. L. E. K. jubileuma.** A Magyar Színház énekes bohózata, a B. A. L. E. K. jövő szombaton éri meg huszonötödik előadásának a jubileumát. A darab főszerepeit *Ledofsky* Gizella, *Virad* Gizella, *Boross*, *Ráthonyi* játszzák, akik a darabot sikerre segítették.

** **Hírek a Vigszínházról.** A Vigszínház igazgatósága a kiváló sikerrel való tekintettel a jövő egész hétre „Chand d' habits” (A hálaló) és A királyné apródja című darabokat tűzte ki. Holnap, vasárnap délután és csütörtökön délután (urnapján) a Vigszínház nagysikerű műsordarabja, *Az arany kákos* kerül színre mérsékelt helyárrakkal.

** **Vizsgálati előadások.** A *Rákosi*-féle színészközpont növendékei holnap délután kezdik meg vizsgálati előadásait a Magyar Színházban A *kerlész leány* operett két első felvonásában és a *Báli köpöny* című egy felvonásos vígjátékban. A második vizsgálati előadás csütörtökön (A *beszélés*) s a harmadik (Egy szögöny ifju története) vasárnap délután lesz.

** **A Nemzeti Színház uj tagja.** A Nemzeti Színház intendánsa *Fabján* Kornéliát, a Színész Akadémia most végzett növendékét a színház tagjai sorába szerződtette. A szerződés szeptember elsején lép érvénybe.

** **Uj magyar operett.** Uj operett írására egyesültek *Gerő* Karoly és *Berté* Ede, az ugy Bécsben mint Budapestben előnyösen ismert zeneszerző. *Gerő* librettójának magyar tárgya lesz. A darab előbb Budapestben, azután Bécsben fog színez kerülni.

** **Hírek a Népszínházról.** A Görög rabszolgában *Aspasia* szerepét Z. *Bárdi* Gabinak osztotta ki az igazgatóság, aki szerdán fogja először játszani. A hétfore hirdetett *Lili*-ben pedig a címszerep *Hegyi* Aranka asszony fogja ez alkalommal uegyvenötöd-ször játszani.

** Hegyi Aranka — Toledad. Kury Klára tizenkét napra bejelentett betegsége következtében a Nép-színház igazgatója Hegyi Arankát táviratilag felkérte, hogy sátorralja-ujhelyi vendégszerelését szakítsa félbe s a műsorral lemaradt Toledad főszerepét néhány nap alatt tanulja be. Így Audran operetteje, amely eddig csak egy előadást ért, a jövő héten ismét színe kerülhet Hegyi Arankával a csinszerpben.

** Hírek a Fővárosi Nyári Szinkörből. Ez lesz a ctme a Fővárosi Nyári Szinkör legközelebbi ujdonságának. A francia bohózat, amelyet *Makó* Lajos igazgató fordított, pénteken kerül bemutatásra. A darabban kitűnő szerepe lesz magának a szinkör jeles igazgatójának is. — *A kökler* óriási sikere arra indította az igazgatót, hogy a jövő héten háromszor egymásután kitűzte előadásra. — A múlt hétről elmaradt *Szegény Jonathán* csütörtökön este kerül színe, *Stoll* Károly tenoristának bemutatójául. A többi főbb szereplők: *Moll* — *Szende*; *Hariet* — *R. Réthy* *Laura*; *Jonathán* — *Juhász*; *Impresszió* — *Krémer*.

** A Kisfaludy-Színház ujdonsága. A *Kisfaludy-Színház* most a *Sulamith* című keleti operára készül, amely június közepén kerül színe. Az igazgatóság új jelmezeket és díszleteket készített a darabhoz.

** Új magyar operett. *Pásztor* Árpád, az újabb poéta-generációnak ez a kiváló tagja operettet írt és a szingzagad szöveget *Máder* Raoul zenésíti meg. A nagy sikert ígérő *duplán magyar* terméket Bécsben fogják bemutatni.

** A Városi Szinkörben holnap, vasárnap délután félnyolc órakor félhelyarákkal a *Szép Heléna* operette kerül színe. Este fél 8 órakor rendes helyarákkal hetedszer adják az *Egy nap a paradicsomban* című bohózatot. A főszerepeket a vasárnapi előadásokon *Répássy* Gusztó, *Felhő* Rózsi, *K. Tarnay* Leona, *Erdei* Berta, *Marosi* Adél, *Füli* Matyas, *Polgar* Antal, *Nylasi* Matyas, *Kömley* Gyula, *Keszler* Ede, *Hidvégi* Ernő, *Haday* Sándor, *Borbély* Sándor, *Sajó* Géza és *Barothy* Rezső játszzák. *Dankó* Pista népszínművének, *A halász szeretőjének* első előadása szerdán, május 31-ikén lesz.

** Színházak műsora. *Nemzeti Színház.* Hétfőn: *Az egér.* Kedden: *Közönyt közönytel.* Szerdán: *Bűnös szerelem.* Csütörtökön: *Váság előtt.* Pénteken: *A nők barátja* Szombaton: *A házi beke.* Vasárnap: *Zách család.* *Magyar királyi Opera:* Kedden: *Kukuska.* Szerdán: *Jancsi és Juliska.* A *babatündér.*

Vigszínház: Vasárnap délután: *Az arany kakas.* Este: *Chand d'habits!* (A házaló) és *A királyné apródja.* Hétfőn: *Chand d'habits!* (A házaló) és *A királyné apródja.* Kedden: *Chand d'habits!* (A házaló) és *A királyné apródja.* Szerdán: *Chand d'habits!* (A házaló) és *A királyné apródja.* Csütörtökön délután: *Az arany kakas.* Este: *Chand d'habits!* (A házaló) és *A királyné apródja.* Pénteken: *Chand d'habits!* (A házaló) és *A királyné apródja.* Szombaton: *Chand d'habits!* (A házaló) és *A királyné apródja.* Vasárnap: *Chand d'habits!* (A házaló) és *A királyné apródja.*

Népszínház: Vasárnap délután: *Lumpácius.* Este: *Falu rossa.* Hétfőn: *Lili.* Kedden: *Betyarvilág.* Szerdán: *A görög rabszolga.* Csütörtökön: *A görög rabszolga.* Pénteken: *Toledad* Szombaton: *Toledad.* Vasárnap: *Toledad.*

Magyar Színház: Vasárnap: *A Gecék.* (L. Komáromi Mariska föléptével.) Hétfőn: *A Gyurkovics-lányok.* Kedden: *Az operabál.* Szerdán: *Az apja, az anyja, meg ő.* Vasuti baleset. Csütörtökön délután: *A becsület* (vizsgálati előadás.) Este: *Az apja, az anyja, meg ő.* Vasuti baleset. Pénteken: *Az apja, az anyja, meg ő.* Vasuti baleset. Szombaton: *B. A. L. E. K.* Vasárnap délután: *Egy szegény ifjú története* (vizsgálati előadás.) Este: *Az apja, az anyja, meg ő.* Vasuti baleset.

Kisfaludy Színház. Vasárnap délután félárakkal. *A molnár és gyermeke.* Este: *A parasztkisasszony.* Hétfőn: *A nők barátja* (Kende Paula föléptével.) Kedden: *Lili* (Pongrácz Luiza föléptével.) Szerdán: *Folt, amely tisztát* (Balázs Olga föléptével.) Csütörtökön: *Goldstein Számi.* Szombaton: *Az asszonyok a kaszárnyában.*

Fővárosi Nyári Színház: Hétfőn: *A kökler.* Kedden: *A kökler.* Szerdán: *A kökler.* Csütörtökön: délután: *Háromláb kapitány.* Este: *Szegény Jonathán.* Pénteken: *Három feleség* (először.) Szombaton: *Három feleség* (másodszor.) Vasárnap délután: *Virágcsata.* Este: *Három feleség* (harmadszor.)

Dalos-Színház: Vasárnap: *Szép Galatea.* *Zsuzsi házassága* (új bohózat), *Fortunio dala,* *Szép pincérnők* vagy *a vizkura* (új bohózat kuplókkel) *Pajkos diákok.* Hétfőn: *Varázstital,* *Zsuzsi házassága,* *Matrózok a földélezen.* *Szép pincérnők.* Kedden: *Varázshedgü,* *Szép pincérnők,* *Fortunio dala,* *Zsuzsi házassága.* Szerdán: *Egy szó a miniszterhez,* *Zsuzsi házassága,* *Eljegyzés lámpafénynél.* *Szép pincérnők.* Csütörtökön: *Szép Galatea,* *Zsuzsi házassága,* *Szép Heléna,* *Szép pincérnők.* Pénteken: *Varázshedgü,* *Zsuzsi házassága,* *Dafnisz és Kloe,* *Szép pincérnők.* Szombaton: *Fauszt* (opera paródia), *Szép pincérnők,* *Fosztoka* (új népszínmű), *Szép Galatea.*

** Az operaház előadása otthon. A Magyar Királyi Operaházban holnap (vasárnap) este *Arnoldson* Sigrid bucsuféléptével *Thomas* dalműve, a *Mignon* kerül színe. A Telefon Hirmondó az előadást közvetíteni fogja s így az előzetők otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókön.

Epilogus.

— Nyílt levél Denise de Flavignyhez. —

Budapest, május 27.

Tisztelt Nebántsvirág kisasszony!

Amint itt ülök a szerkesztőségi iroasztalom előtt és azon vagyok, hogy ezt a levélkét intézzem kegyedhez, akaratlanul is felmerül előttem az csunya és mégis olyan feledhetetlenül szép ösütői delután, ott a kis szalóban, a kegyed másodemeleti körüli lakásán. Künn pocsgott a hideg őszi eső és kegyed ott ült az óriási jegesmedve-bőrrel leterített pamlogon. Olyan volt, mint egy gömbölyű, nagy virág, fehér alapon. Elégedten volt magamagával és az egész világgal. A színházi szabónője elrontotta valami ruháját, vagy nem találta meg új szerepének az igazi alaphangját, vagy az igazgatója, *Erva* Lajos ur, utját szegte valami szeszélyének. Már nem emlékszem, hogy melyik volt az oka kedvetlenségének e három közül. Lehet különben, hogy valami más negyedik volt!

És így történt, ebben a szentimentális hangulatában, mikor a legelkényeztetetebb primadonna is a szükségét érzi valakinek a közellétére, akinek elpanaszolhassa a sok baját, hogy a sok panasz csakugy ömlött az ajkáról, mint a loasogó hab.

S mikor a sok panasz elakadt végre, felsőhajtott:

— Hát kinek van még annyi baja, mint nekem?

És maga elébe nezet, nem mint egy szubret, hanem mint egy született tragika.

— Akar hallani egy igaz szót? — kérdeztem.

— Egy szót, amely nem lesz hízkelkedő bók, a minőkkel naponként elárasztják...

— Akarok.

— Nos hát, kegyednek csak egyetlenegy baja van...

— És mi az?

— Valahányszor a művésztete szembe kerül a hiúságával, soha sem a hiúságát áldozza fel a művésztetének, hanem a művésztetet a hiúságának!

Igen, ezt szemtől szembe mondtam meg kegyednek pár évvel ezelőt, baráti őszinteséggel s mikor azon vagyok, hogy ezt a levélkét intézzem kegyedhez, ez a kis szócna áll előttem.

Kegyed most egy vesztett csata után van, kedves Nebántsvirág kisasszony. Megindította a harcot „az egész vonalon” és el is vesztette az egész vonalon. A direktorával szemben, akit elkeserített, és a közönséggel szemben, amely bármit mondjanak is, duzzog kegyedre. Barmit „firkái” is egynémely ujság, ez nem „rafogás”; ez így van!

Képzem, a mint kegyed most ott fekszik habosfehér csipekvánkosai közt, (most ezzel tartozik három jóra való orvosdoktor tudományos reputációjának!) ugy érezheti magát, mint a sziklához láncolt Prometheus, akinek a mythologiai saskeselyű a máját ette. A saskeselyű ott kóvályog kegyed fölött is, kedves Nebántsvirág kisasszony és belevárja karmait a kegyed hiúságába s talán még nagyobb fájdalmat érez, mint Prometheus, akinek a máját ette a saskeselyű.

— Hogyan? Hát lehetséges az, hogy engem, engem Denise de Flavigny-t, akiben megvan az „isteni szikra,” így legázoltak?

Hát bizony szomorú, de igaz! És így van, ha az „isteni szikrát” éveken keresztül nem arra használjuk, hogy a művészet szent tüzet tápláljuk vele, hanem a hiúság oltárán a hiúság fáklyájának a lángját tápláljuk vele!

Kegyed a mai ujságokban egy *Nyilatkozat*-ot boosított közre, kedves Nebántsvirág kisasszony, Imádból Közönségéhez és ebben a kis irodalmi remekműben *rosszakarói* ellen panaszokodik, *ellenségekről* beszél, akik telides-teli vannak *ragalommal*.

Színészről még nem vétkezett sajtó ellen olyan nagyot, kedves Nebántsvirág kisasszony, mint kegyed, a mikor ezek alá a vádak alá odabiggyesztette a nevét, — mert annyi dicsőréttel és magasztalással sajtó nem halmozott még el magyar szubret-

tet — még a legnagyobbat, *Pálmay* Ilkát sem kivéve, — mint a mennyivel kegyedet elhalmozta.

Nem érezte, hogy a hálátlanság bűnébe esik, mikor *rosszakarattal* és *ragalmazással* vádolja azokat a tollakat, amelyek annyi magasztalót „firkáltak” kegyedről, — *rosszakarattal* és *ragalmazással* csak azért, mert nem adtak igazat kegyednek egy dologban, a melyben nem volt egy csöpp igaza sem.

Gondolkozzék e fölött egy kicsikét, Nebántsvirág kisasszony!

A művészet a legtisztább igazság. Ha kegyed ezt az igazságot szolgálná és feltételesen meg irigység nélkül el tudná viselni, hogy azon a színpadon, amelyen működik, *kegyed mellett* más is szolgálja akar a művészet igazságának, — akkor nem lenne kegyednek semmiféle háborúsága és nem fekdüdnék most ott patyolat-vánkosai közt prometheusi kinok közt. Mert én is hiszem, hogy szenved, ha nem is *ágyékszádban* (Hexensohuss), de abban a sokkalta nagyobb kinban, amely a művészelket hasogatja egy — vesztett csata után!

Gyógyuljon ki legnagyobb bajából, amely ma holnap még annak is utját szegheti, hogy a művészet igazi papnője lehessen: a — hiúságból, Isten önnel, Nebántsvirág kisasszony!

Rip van Winkle.

Szubvenció.

— A Kisfaludy-Színházról. —

Budapest, május 27.

Ennek a kis cikkelynek apropója van. *Kövessy* Albert, a Kisfaludy-Színház igazgatója, éppen most nyújtott be *újabb* kérvényt Budapest főváros székes tanácsához. A kérvény természetesen olyan irat, amiben az ember kér valamit. *Kövessy* Albert direktor is kér: arra kéri a magisztratust, hogy a Kisfaludy-Színház fenntartására szavaztasson meg a közgyűléssel öt vagy hat ezer forintnyi évi segélyt. Nem olvastam a petíciót, de hiszem, hogy okosan és szépen fejtette ki: mennyire szüksége van a Kisfaludy-Színháznak erre az évi szubvencióra. *Kövessy* Albert nemcsak kitűnő igazgató, hanem a tollat is nagyon ügyesen tudja forgatni, — még akkor is, amikor nem a saját érdekében ír.

A saját érdekében? Ez a kifejezés nem egészen helyes. Itt többről van szó, mint a *Kövessy* Albert magán-érdekeről. Én egyenesen *közügynek* tartom a Kisfaludy-Színház fenntartását. Közügynek tartom, hogy a magyar színészet a fővárosnak azon a messze pontján, amit Ó-Budának nevezünk, fokokint megerősödjék; hogy a színpadról szerteáradjon a magyar szó abban a városrészen, ahol még annyi bennszülött sváb ember tanyázik s ahol az internacionalis munkának egész tömege él.

Ellensége vagyok a *misszió* kifejezéssel üzőt frázisoknak, amikor ez a kifejezés csak arra szolgál, hogy csillogó leplet borítson valakinek az élettelenségére, vagy kapzsiságára. De a Kisfaludy-Színház teljes joggal mondhatja, hogy *misszió* teljesít. És az, aki ennek a *misszió*nak az élén áll, teljes joggal kérheti azoknak a támogatását, akiket első sorban illet az a kötelesség, hogy fővárosunk nemzeti irányban való fejlődésére vigyázzanak.

Éppen azért szegyenek tartom, hogy *Kövessy* másodsor vagy harmadsor kénytelen most hazafiasan rimázkodni a fővárosi tanácshoz; és botránynak tartom, hogy a fővárosi tanács eddigelé nem érezte szégyenletesnek a *Kövessy*-féle petíció visszautasítását.

Ha tökkel ütött, műveletlen nyárspolgárok ülnek abban a tanácsban, talán nem csodakoznánk ezen a visszautasító (helyesebben: visszataszító) magatartáson. Megérteném, hogy potrohos urak, akiknek árgevel helyett faszterkő van a fejükben s akiknek az izlése nem emelkedik túl a *Wurstl-práter* színvonalán, nincsenek tisztában a színházak hivatásával.

De ugy mondják — és én el is hiszem — hogy abban a tanácsban elég művelt és elég intelligens urak ülnek, akik sokat utaztak a főváros költségen és akik már többször mondták el ragyogó tósztaikban, sőt talán még a vizitkártyáikra is rányomaták: *Nyelvében él a nemzet!*

Ezek az urak állítólag tudják, hogy a nemzetek, különösen a magyar nemzet életében miocoda fontos

LODEN	Iskola-öltöny	3.50
LODEN	Piu-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havelok	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—

LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Szőrme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20.—
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szőrme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gazdasági bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI“-nál
JUSTITZ LEOPOLD
speciálista loden-öltönyökben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve,

tényező a színház. Sőt nemcsak elméletileg tudják, de tapasztalták is a Népszínház révén. A tapasztalás megtanította őket arra, hogy huszonhárom év óta semmi sem magyárosított jobban a Józsefvárosban és a Ferencvárosban, mint a Népszínház működése.

De ha ezt tudják és ha erről már tapasztalásaik vannak: mit jelent a Kisfaludy-Színház szemben tanúsított sükettségük?

Ha akad egy bátor, rátermett, kvalifikált igazgató, aki azt mondja nekik: „támogassatok valamivel és én minden erőmet, minden szorgalmamat arra szenteltem, hogy a magyar nyelvnek pozíciót szerezzek Ó-Budán” — miért majmolják a római pápát és miért mondják ennek a derék, áldozatkész igazgatónak: non possumus!

Nagy bátorság kell ahhoz, hogy valaki a Kisfaludy-Színház igazgatója legyen. Részemről csak tisztelni tudom Kövessy Albertet, akinek vidéken pompásan ment a dolga és aki mégis idejűt hozzánk, hogy színházát tartson fenn rendkívül becsüvelgygyal és egész vagyonának kockára vetésével Budapest legnehezebb és legválságosabb pontján.

Kövessy Albert van olyan ügyes, életrevaló direktor, hogy nem szorulna senki támogatására, ha Ó-Budán már megvolnának az önálló megélhetés feltételei. De ott a színházat fenntartó közönség még csak most alakul és időbe kerül, amíg a színház erős vonzása minden akadályt legyőz. Addig feltétlenül szükséges, hogy a növényben levő csemeterfa támasztékot kapjon. Szükséges a művészi szellem, az izlés, a magyarság szempontjából, mert a Kövessy direktorsága már eddig is mind a háromnak jelentékeny szolgálatakat tett. Különösen a magyarság ügyének. Magam hallottam az *Ember tragédiájának* egy népszerű előadása után, hogy az óbudai braunhaxler micsooda emelkedet hangulatban törte a magyar szót az előadás dícsőítésére és a gyárakban dolgozó német munkás milyen örömmel hangoztatta, hogy ebbe a színházba még sokszor vissza fog térni.

Kövessy Albert egészen őszinte és lelkiismeretes, amikor egy minimális összeget kér a tanácsból, mert enélkül a Kisfaludy-Színház fenntartani lehetetlenség.

Jól irtse meg a fővárosi tanács: nem *pumpolásról* van itt szó. Nem arról van szó, hogy valaki szarvasgombás, pezsgős dinéket egyék a magisztrátus kontójára. Itt egy becsületes, érdemes emberről van szó, akinek az a becsülete, hogy a fővárosnak egyik fontos pontján őrsereget tartson a magyarság számára; aki tisztában van azzal, hogy élete folytonos küzdés, folytonos áldozathozatal lesz; aki jól tudja, hogy ez a direktorság inkább rajongás, inkább dícsőség, inkább hazafias miszió, mint jövedelmező üzlet; és aki ennél fogva illő szerénységgel csak annyit kér a fővárosi tanácsból, amennyivel szegényesen, de talán elég tisztességesen meg lehet élni, ha valaki hozzá még olyan életrevaló, agilis ember, mint a Kisfaludy-Színház mostani igazgatója.

Ha meggondolom, hogy a *Városligeti Színház* akadály nélkül szavazzák meg évenként a városi szubvenciót: nem bízom, hogy a Kisfaludy-Színház ismételt kérését ezuttal elutasítsák. Feld papát nyári színházával együtt nagyrabecsülöm és szívemből kívánom, hogy minél nagyobb szerencséje legyen. De az ó-budai állandó magyar színház fennállása van olyan fontos, mint a Városligeti Színház nyári szereplése és — ismétlem — botránys volna, ha ezt a fővárosi tanács még most sem akarná belátni.

Ábrányi Emil.

MŰVÉSZET.

□ **László Fülöp műtermében.** Dr. *Wlassics* Gyula közoktatásiügyi miniszter tegnap *László* műtermében megtekintette *Erszébet* királynénak a magyar kormány megbízásából a szépművészeti múzeum részére készülő képét és a király arcképét, amelyet a művész a Földhitelintézetnek fest. A miniszter hosszabb ideig időzött a műteremben és a látottak felett teljes meglepődését fejezte ki.

□ **Építő Minták** cím alatt mintalapok *Bernovics* építész szerkesztésében és *Kunstädter* kiadásában jelennek meg fizetékben, havonta kétszer, minden hónap 1-én és 15-ikén. Egy füzet 6 rajzolt lapot és 4 írott oldalt tartalmaz. Az *Építő Minták* teljes tervezeteket fognak bemutatni, még pedig nézet, alaprajz és metszetben, legalább is 1:100 arányban — azonkívül részleteket 1:10 — 1:5 és természetesen nagyságban kisebb magán- és bérházakról, gazdasági épületekről, minden szükséges részlettel és szerkezettel, valamennyi munka költségvetésével, közlési és városi nyilvános épületekről, hidakról, kapuzatokról stb. mindég teljes leírás vagy költségvetéssel. Az *Építő Minták* előfizetési ára postán való szétküldéssel

egy évre (24 szám) 28 forint 80 krajcár, egy szám ára 1 forint 50 krajcár. Megrendelhető a *Budapesti Napló* kiadóhivatalában.

□ **Rosa Bonheur és a Szalon aranyérme.** *Rosa Bonheur* nek, a tegnapi elhalt nagy művésznőnek egyik képét kiállította a tulajdonosa az ideai párisi Szalonban. A művésznőnek, aki a múlt héten súlyos tüdőgyulladásba esett, örömet akartak szerezni és a kiállított képre aranyérmet akartak neki adni. Ezt valamiképpen megtudta *Rosa Bonheur*. A beteg művésznő erősen tiltakozott a szándék ellen, mert — ugymond — ez a képe nem érdemel meg ekkora kitüntetést. Vajon hány utánozója akad *Rosa Bonheur* szerénységének a művészek körében?

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **Felolvasás Finnországról.** *Vikár Béla* me tartotta meg felolvasását *Finnországról és népéről* a Tudomány-Egyetem ásványtani intézetében, a Néprajzi Társaságnak *Szalay Imre* elnöklele alatt tartott ülésén. Fényes és nagyszámú közönség gyűlt egybe tudósok, tanárok, nők és a felsőbb leányiskolák növendékei. Az első padosorban a kultuszminiszter neje, *Wlassics Gyuláné* foglalt helyet. A felolvasó, aki félórával töltött nejevel együtt Finnországban 1889—1890-ben és a finnek összes viszonyait alaposan ismeri, először vonzó képet festett a finn nemzetről, annak sajátos nemzeti műveltségéről. Azután beszélt a cár felmári kiállításáról, amely a finn kultúrát és a finn alkotmányt megsemmisítéssel fenyegeti. A felolvasás után számos vetített képből mutatta be *Vikár* Finnországot egyes részeit és a finn népet. A felolvasást, amely este 5 órától 7-ig tartott, zajos tetszéssel és éljenzéssel fogadták.

□ **A magyar irodalom története.** *Irtó Horváth* Cyrill dr. első kötet: A régi magyar irodalom története. Az Athenaeum kiadása. Ugyazólván az első magyar irodalom-történet, mely mindenképp szól. Érdekes és lebilincselő, mint valami regény. A magyar költői szellem fejlődésének regénye — melynek elbeszélésénél kerülte a szerző a hosszadalmas reflexiókat, a meddő okoskodást, mindazt, ami a födologról elvonja a figyelmet, ami a nagyközönséget farasztja. Nem merül el a hipotézisek ingoványába, nem feszeget viás kérdéseket, szóval nem az irodalom-történetírők összekevert tudományos festékén keresztül ismerteti meg a magyar litteratúrát, hanem a maga közvetlenségében mutatja be.

□ **Egy halottasház emlékirata.** *Irtó Dosztojevsky* F. M. Oroszból fordította *Timkó Iván*. Az Athenaeum olvasótára. VII. évf. 17., 18., 19. kötet. Csinos vászonkötésben: 1 frt 50 kr. A költőnőnél megrázóbb, a zord valóságnál költőibb könyv. A nagy *Dosztojevsky*, *Raszkochnikov* halhatatlan írójának legsajátosabb munkája. Szabériai fogásának története, hatalmas elbeszélés alakítva. A fordító nehéz és érdemes munkát végzett, mert az eredeti jellegzetes, szélesen ömlő stílusát, világos, magyaros írással törekedett visszatükröztetni.

□ **Fillessé Könyvtár.** 25 krajcáros, igen szépen bekötött könyvekből áll ez a gyűjtemény. *Pósa Lajos* szerkesztő és a magyar *Buknak*, magyar leányoknak való. A régebben megjelent 53 számhoz most újabb husz kötet sorakozik, melyeket a legkiválóbb magyar írók írtak az ifjuságnak. A husz kötet közül különösen kiemeljük a *Petőfi* című kötetet. Az első életrajza az *Petőfi* Sandornak, a mely a magyar ifjuságnak íródott. Sebők *Zsigmond* irta. A többi köteteket: *Gyarmath Zsigáné*, *Margitay Dező*, *Kövér Ilma*, *Gausch Viktor*, *Madarassy László*, *Pósa Lajos*, *Barta Irén*, *Bodonyi Nándor*, *Bela Henrik*, *Juhász Béla*, *Kornélia Néni*, *Andrássy Lidike*, *Barsony Istváné*, *Harmath Luiza*, *Sebastyén Gyuláné*, *Szarvas Mariska*, *Lampérth Géza*, *Thury Zoltán* és *Lórinusz György* írták. Egy-egy kötet ára szines fedélű kötetben 25 krajcár. *Vizsgálati jutalmul* a *Fillessé Könyvtárnál* nincs alkalmasabb gyűjtemény. *Kiadja Singer és Wolfner*.

□ **Könyv az Életpályákról.** *Ferenecy István* nagyszabedű állami főgimnáziumi igazgatónak most már a harmadik javított és a legújabb viszonyokhoz alkalmazott könyve bővített kiadásban jelent meg *Stampell* Károly könyvkiadóval Pozsonyban. Az *Életpályák* harmadik kiadása füzve 4 korona, bekötve 5 korona. Megrendelhető a *Budapesti Napló* kiadóhivatalában.

□ **Szegénylegények.** Jóízű betyártörténetek gyűjteménye az a könyv, amelyet *Várkonyi Dező* adott ki ezen a címen Veszprémben. Stílus magyaros, előadása élénk és rimes. Ára 1 forint.

SPORT.

□ **Péchy Andor, Lossonczy Gyula és — Adoma.** *Adoma* múlt vasárnapi győzelme az Alagidijban, mint a sportsmanek előtt tudva van, elég ki-nosan érintette a turf plungerelit. Heverő tőkéjét mindenki *Bonvivant*ba fektette, amely körülbelül olyan bizonyosnak látszott, mint egy elsőbbrangu takarékpénztár, kamatába pedig pari pénz, vagyis száz percent volt az előrefogadónak, negyven percent a totalizátor barátainak. Különösen a nagy fogadók törtek le *Bonvivanton*, így maga *Péchy Andor* is, aki amikor *Lossonczy Gyulával* a favorit managerjével

találkozott a finish után, nem tudta palástolni bosszúságát.

— No hát ezt magyarázd meg! — szolt nek, a nagy sportsman.

— Mi voltunk az oka. Mondtam, hogy pacemaker kell Bonvivantnak. És oka volt Adams, mért nem csinált erősebb versenyt.

— De hogy egy *Adoma* verje *Bonvivant*-t — hát lehetséges ez?

Az *Andrássy* grófkó szép lova épp ekkor ment el előttük. A manager végignézte és csak annyit mondott:

— Ezt a lovat sem éri többé az a tisztesség, hogy *Bonvivant*-t verje.

— Majd meglátjuk június 4-ikén — jelentette még ki *Péchy Andor*, s ezzel eltűnt a bookmakerring bokrai közt.

□ **Hableány Franciaországban.** *Rohonczy Gida* egykori szürkéje, mely tavaly a miklósfalvi ménésnek nyert össze néhány szép akadályversenyt, most olyan jó állapotban van, hogy nemcsak Franciaországba küldik szerencsét próbálni. Mivelhogy a francia Derby-favorit, *Holocauste* is szürke, *Hableányt* bizonyára rokonszenvvel fogadják a franciák, annál inkább, mert ahhoz nem elég klasszis, hogy nagyobb díjat nyerjen a steeplechasek hazájában.

□ **A hamburgi nagy díj.** Holnap futják *Gross-Borsten*ben a *Hamburgi* nagy díjat. E versenyben most négy éve *Ganashe* győzött, az idén a magyar tenyésztést báró *Springer Almarivája* fogja képviselni. Tekintettel a német derby-évjárat rossz voltára, *Almariva* 44 kilogrammnyi pehely súlyával nem minden esély nélkül indul. Azt hisszük mégis, hogy *Gaticanon*ban akad legyőzője.

□ **A francia derby.** Holnap nagy sportesemény lesz Franciaországban. Ekkor futják *Chantilly*ben a francia derbyt. E versenyre már a tél óta a szürke *Holocauste* a favorit, de újabb veszedelmes ellenfele akad *Perth*ben, amely az idén összes versenyeit nagy stílusban nyerte meg. Mi mindazonáltal *Holocauste* nyugat tartjuk nyerőnek.

□ **A beszélő újság a bécsi löversenyekről.** A holnap (vasárnapi) bécsi löversenyek eredményeiről a *Telefon Hírmondó* bécsi tudósítójának telefonjelentései alapján már délutáni 1/45 óratól 1/25-ig, 1/46-tól 1/26-ig és 1/27-től 7-ig fog részletes referátát felolvasatni.

A bécsi Derby-meeting.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Bécs, május 27.

A régi híres *Cambuscan*-verseny sem tudta eddekessé tenni a nyári meeting mai második napját. Mindössze három ló szaladt a 6000 koronaért, de a verseny tulajdonképpen mégis csak match volt *Cid* és *Statesman* közt, amelyek bizonyára akkor is legelőli lettek volna, ha a programon levő valamennyi ló indult volna velük. A győztes ezuttal *Cid* maradt, holott a Király-díj eredménye alapján *Statesman*nek kellett volna jobban futnia; de mivel ez utóbbi nem állja ugy a 2800 méteres távolságot, mint a szívós *Cid*, a szürke győzelme egyáltalában nem meglepő.

A mai versenyek a következő eredménnyel végeztek.

I. **Nyeretlenek versenye.** Díj 2000 korona. Távoltság 1800 méter. Szemere *Miklós Chrysanterje* (Clemenson) első. *Wahrmann R. Dominika* (Wilton) második. *Péchy A. Swelle* (Sharpe) harmadik. Azután *Fair Trick*, *Diadal*, *Scipio*, *Diomed*, *Triole*, *Nordpol*, *Biró* itélet: Biztosan nyakhosszal első, egy félhosszal 3-ik. Totalizátor: 5:35. Helyrefogadások: I. 25:45. II. 25:34. III. 25:36.

II. **Kétvétesek elődversenye.** Díj 2000 korona. Távoltság 900 méter. *Baltazzi A. Romaja* (Clemenson) első. *Gróf Károlyi M. Tiamoja* (Lovász) második. *Mr. Duke Golden Lockja* (Slack) harmadik. Azután *Blumen Mary*, *Harvestmaud*, *Marmaros*, *Laza*, *Kar-mester*, *Roveretta*, *Isadic*, *Remedur*, *Biró* itélet: Biztosan egy félhosszal első, egy félhosszal 3-ik. Totalizátor: 5:15. Helyrefogadások: I. 25:35. II. 25:48. III. 25:47.

III. **Cambuscan-verseny.** Díj 6000 korona. Távoltság 2800 méter. *Gr. Sztaray J. Cid-je* (Adams) első, *Wahrmann R. Statesman-ja* (Barker) második, *gr. Degenfeld S. Rio-Tinto-ja* (Wilton) harmadik. *Biró* itélet: könnyen 1 hossal első, 3 hossal harmadik. Totalizátor: 5:12.

IV. **Eladó-verseny.** Díj 2000 korona, távoltság 1300 méter. *Mr. Lincoln Duca-ja* (Adams) első, *Mr. Duke Párta III-ja* (Slack) második, *Wahrmann R. Damiette-je* (Chaloner) harmadik, aztán *Weaner*, *A la grecque*, *Donzella*, *Signorino*. *Biró* itélet: küzdelem után félhosszal első, 3 hossal harmadik. Totalizátor: 5:15. Helyrefogadások: I. 25:39. II. 25:79. III. 25:63.

V. **Kétvétesek versenye.** Díj 2000 korona. Távoltság 1000 méter. *Baró Harkányi Kontárja* (Barker) első, *gróf Esterhazy M. Davensbergje* (Poole) második, *baró Ücsenthiz Cavalcantja* (Sharpe) harmadik, azután *Reducer*, *Alice*, *Suada*, *Cocker*. — Itélet: Könnyen 1/2 hossal első, 1/2 hossal harmadik. Totalizátor: 5:10. Helyrefogadások: I. 25:29. II. 25:37. III. 25:34.

VI. **Eladó-Handicap.** Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter. Egyed Art. **Vértessé** (Prudames) első, gróf Trautmannsdorf Philineje (Wilton) második, ugyanannak Ramaja (Marsh) harmadik, azután Diák, Plaisirhen. — Ítélet: Könnyen 1 1/2 hosszal első, 3 hosszal 3-dik. Totalizátor: 5:20. Helyfoglalások: I. 25:46, II. 25:41.

VII. **Reichenau gátverseny.** Díj 10.000 korona, távolság 2400 méter. Dittl Wehrberg **Erbprinzje** (Wheeler) első, Mr. Turul Sylvesterje (Slinn) második. Ugyanannak Budája (Williamson) harmadik. Azután Rabenwater, Trial, Gallitrac. Ítélet: Igen könnyen tíz hosszal első, fejhosszal harmadik. Totalizátor: 5:10. Helyfoglalások I. 25:103, II. 25:233.

A holnapi versenynapnak is csak a Vinea-verseny és az Aaron-handicap ad valami érdekességet. A Vinea-verseny hateres koronájáért szokás szerint most is jó kétévesek indulnak, a legjavából *Lili, Attila, Mégis, Haricot* csupa nyerői a budapesti meetingnek, amelyek mellett még *Sieh dir vor*-ról regélnék sok jót az istállók titkaiba avatottak; az ötezer koronás Aaron-handicap pedig annyiban lesz érdekes, hogy elődönti, melyik játékos istállónak sikerült a handikapert crackje javára a legkedvezőbbben befolyásolni. A Péchy-Uchtritz istálló kilátásai mindenestre a lehető legjobbak, mert sem *Gonosz*-szal, sem *Nickel*-el nem bánt keményen a sulybíró, 59 kilóval róván meg mindkettőt. *Nickel* többszöri vereség után lépésben verte a mult szombaton *Káplár*-t és *Simbach*-t, *Gonosz* pedig, mely tavaly egyike volt a legjobb lovaknak, óriás teherrel futott a minap olyan kitünően, hogy a jésemű turfmanek nem felejtették el futását maig sem, bár a célnál csak negyediknek érkezett be. Bármelyik induljon tehát az istállóból, elsőrangú kilátása van; ha azonban a „plungerek“ keserűségére mindkét ló indul, akkor már nem a turfudomány, hanem az istállópolitika dönti el, hogy a Péchy- vagy az Uchtritz-ló legyen-e elől az Aaron-handicapban. *Milne* mester lovainak *Malteser* lesz a legerősebb ellenfele, amely, ha a multkor rosszul futott is 2000 méteren, az 1300 méteres távolságon mindenesetre kitünően fog érvényesülni. A legérdekesebb, hogy *Nickel* is, *Malteser* is a Szent István díj crackje istállójuknak. Ha elég ló áll ki, érdekes lehet még a nagy nyári akadályverseny is, melyet *Hableány* vihet haza a Miklósfalvi ménesnek, vagy *Conjuror* Hoffmann őrnagynak. A holnapi versenyek tippjei ezek:

- I. Péchy istálló—Sándor.
- II. Simbach—Maholnap.
- III. Lili—Attila—Polonius.
- IV. Gonosz—Nickel—Malteser.
- V. Vigéc—Szeszely II.
- VI. Mirabeau—Róma.
- VII. Hableány—Conjuror.

TÖRVÉNYSZÉK.

Egy zágrábi levél.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, május 27.

A legutóbb lefolyt politikai válság alatt az *Esti Hírlap* egy *Zágrábból* keltezett névtelen levelet közölt, amely a disszidenseket és a szabadelvű párt független elemeit súlyos gyanúsításokkal illette. A *Budapesti Napló* másnapi száma erőlyesen visszautasította a gyanúsításokat, mire *Gáspár Arthur*, az *Esti Hírlap* akkori felelős szerkesztője — aki nemrég az első díjat nyerte az országos vívőversenyen — provokálta *Vészi* Józsefet a *Budapesti Napló* főszerkesztőjét. A párbajt meg is vívták kardra, igen súlyos feltételek mellett. A párbajban *Gáspár Arthur* sebesült meg a fején súlyosan. *Vészi* József segédei voltak *Szabó* István országgyűlési képviselő és *Cerri* Gyula tüzérszázados, *Gáspár* Arthuréi pedig *Fenyő* Sándor szerkesztő és dr. *Farkasházi Fischer* Zsigmond. A budapesti büntető törvényszék ma tárgyalta a párbaj ügyét *Lenk* Gyula táblai bíró elnöklété alatt.

A vádlottak közül elsőnek *Vészi* Józsefet hallgatták ki, aki a tényállást a következőkben adta elő:

Elnök: Volt-e már büntetve?

Vádlott: Igen is, négy évvel ezelőtt párbaj vétsége miatt 3 napra és sajtóvétség miatt 600 forint pénzbüntetésre.

— A szóban forgó vétség előzményére nézve kíván-e valamit előadni?

— Igenis. Amint az a bizonyos zágrábi levél az *Esti Hírlapban* megjelent, másnap a *Budapesti Napló* élesen megtámadta ezt a levelet. Ezt a támadó cikket azonban nem én írtam, hanem egy munkatársam által írtam. És pedig azért, mert politikai okokból szükségesnek láttam, hogy a zágrábi levélben foglaltak miatt szót emeljek, mert a levél szokatlan gyanúsította, akiknek politikáját a *Budapesti Napló* helyeselte. *Gáspár* ur másnap provokáltatott *Fenyő* Sándor és *Farkasházi Fischer* ur által. Én

megneveztem a cikk íróját, *Soltész* Adolf urat, de ők arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a lapnak politikai vezetőjét is felelősségre kell vonni a cikkért. Erre hosszabb tárgyalások vették kezdetüket, a dolgnak az lett a vége, hogy kardra megverekedtünk és *Gáspár* ur megsebesült.

— Mik voltak a feltételek?

— Éles, hegyes kard, has-bandage nélkül, vivás harc képtelenségig.

— Kibékítési kísérletek történtek?

— Igenis. Meg kell még jegyezni, hogy a lapban megjelent cikk nem az *Esti Hírlap*, nem is *Gáspár* ur ellen volt irányozva, hanem a zágrábi levél írója ellen, akiről tudtuk, hogy az nem budapesti ember.

— Kik voltak a segédek?

— Az én részemről *Szabó* István országgyűlési képviselő és *Cerri* Gyula tüzérszázados, az ellenfél részéről *Fenyő* Sándor és *Farkasházi Fischer* urak.

Ezután a másik vádlottat, *Gáspár* Arthur hallgatták ki.

— Amint a támadó cikk megjelent, — ugymond — azonnal felkértem segédeimet, hogy az ügyben járjanak el. A többi úgy történt, amint *Vészi* ur előadta.

— Nem volt tervben valami más elintézési mód is?

— De igen. Mi azt kívántuk, hogy ha csak lehetséges, ne vigyük át személyes térre a dolgot. Megelőgeztünk volna a támadó lapban elődtételel is. E végből ajánltunk is egy nyilatkozatot elfogadás végett, amelyben a *Budapesti Napló* kijelentette volna, hogy sérteni nem akart és nem is sértett. De az ellenfél ezt nem fogadta el és így személyes térre kellett vinni a dolgot.

— Ön a párbaj után nyolc napig őrizte a szobát?

— Igen, de csak három napig kezeit az orvos.

Ezután a törvényszék *Fenyő* és *Cerri* segédeket és tanukat hallgatta ki, akik a vádlottak vallomásait megerősítették, *Szabó* István tanu betegséggel mentette ki magát elmaradásáért, *Farkasházi Fischer* tanu pedig nem jött el a tárgyalásra.

A törvényszék dr. *Magyar* ügyész vádbeszéde után mindkét vádlottat büntöské mondta ki a párbajvétségben és ezért *Vészi* Józsefet, mint visszaesőt 14 napi, *Gáspár* Arthur pedig 5 napi államfogházra ítélte.

Az ítéletben valamennyien megnyugodtak.

§§ **A tábla szünete.** A budapesti királyi tábla szüneti tanácsai már megalakultak és július 2-án kezdik meg működésüket. Július 2-ától július 29-éig: Elnök: *Várick* Antal táblai tanácselnök. Bírák: *Halmágyi* Sándor (büntető), *Sárvai* Szabó László (közpolgári), *Bakos* János (büntető), *Nyeviczky* Antal (közpolgári), dr. *Szalacsy* Zoltán (közpolgári és váltó), *Horráth* Béla (büntető), *Balonyi* Imre (büntető).

Július 30-ikától augusztus 27-éig: Elnök: *Sárkány* József királyi táblai alelnök. Bírák: *Burg* Lajos (büntető), *Debrecezy* Miklós (közpolgári), *Csiky* József (büntető), *Tolnai* Antal (büntető), *Desszeffy* Marcel (büntető), *Hanák* Kolos (közpolgári), *Baumgarten* Károly (közpolgári és váltó).

§§ **Selymes lányok.** Három napi tárgyalás után ma délebb hirdette ki a büntető törvényszék a selyemtolvaj lányok bűnpörében az ítéletet. A bíróság *Kaufmann* Rózát 2 évi börtönnel, *Stein* Idát 1 évi, *Zuskó* Julcsát 9 havi, *Krausz* Ernesztint 9 havi, *Vucs* Terézt, *Szinarek* Elvirát 6–6 havi, *Schnitzert* 1 havi, *Hoffer* Lászlónét 8 napi fogházzal, *Goldstein* Lidit 2 havi, *Gálfi* Mari és *Hoffer* Saroltát 3–3 havi elzárással sújtotta. A többieket felmentették; *Varga* Marink és *Kolonics* Julianak pedig a körözését rendelték el. *Juszó*, *Krausz*, *Vucs*, *Szinarek*, *Gálfi* és *Hoffer* Sarolta büntetése kitöltöttnek vétetvén, rögtön szabadlábra helyezték. — Az elkobzott sejmeket dr. *Mariska* István vizsgálóbíró fogja a jelentkező károsoknak kiadni.

TÁVIRATOK

Róma, május 27. A pápa ma fogadta Tarnassi hágai pápai internuncius, kit legközelebb más nunciatúrásra fognak kinevezni.

Madrid, május 27. A minisztertanács elhatározta, hogy *Castelar* tetemet, amely holnap érkezik ide, a belügyminiszter fogadja. A tetemet hétfőn lesz, még pedig *államköltségen*. A kormány teljes számmal ott lesz a tetetésen.

Tiliszt, május 29. *Rigából* jelentik, hogy a munkászavargásokban negyvenkét embert öltek meg.

Konstantinápoly, május 27. *Lutti* aga, akit a szultán különösen kegyelt, ma meghalt.

Osztrák félhivatalos a kiegyezésről.

Bécs, május 27.

A *Fremdenblatt* holnapi száma a következő cikket közli a kiegyezés kérdéséről:

Akarja valaki Ausztriában a harcot Magyarországgal? Bizonyára senki. Ujra meg újra belesodortatunk a kiegyezés örvényeibe és el fogják nekünk binni Magyarországon, hogy nem vágyódunk arra, hogy az éppen nem kellemes helyzet tovább tartson. Ha mindezek dacára és a legszélsőbb határig fokozódott békeóhajtás ellenére, Ausztria egész közvéleménye oly egyértelműséggel szembeszáll Magyarország legújabb követelésével, a Széll-féle formula megvalósításával, az új bankstatutumra való kiterjesztése mellett: ezt Magyarországon is, melyet bizonyára éppúgy áthat a nyugalom szükségének érzete, oly színtörvénynek kellene hogy tekintés, melyet az ottani államférfiaknak figyelembe kellene venni. Hiszen joggal abban keresik dicsőségüket, hogy Magyarország közvéleményének kifejezői legyenek! Nem akarjuk kétségbevonni, hogy az, a mit Ausztria közhangulatának lehet nevezni, nálunk csak ritkán jutott impozáns nyomatókkal kifejezésre. Inkább a különböző párhangok zűzavara hallatszott mindig, mint valamely egyértelmű szót. Ezuttal másképpen történt, mindamellett, hogy a parlament hallgatásra van ítélve, és az erre első sorban hivatott szószékről nem adhatták ki a jelszót.

A vám- és kereskedelmi szövetség és az új bankszervezet között junktim áll fenn. Most lépjen életbe az új bankszervezet, a vám- és kereskedelmi szövetség azonban egyelőre csak 1903-ig prolongáltassék, avval a kilátással, hogy 1904-ben meg is szűnhetik. Minden kétségen felül áll, hogy oly kiváló szakember és jelentékeny parlamenti férfiú előtt, mint a milyen *Szell* ur, ez a benső és feloláthatatlan tárgyi kapcsolat nem ismeretlen. Ha ennek ellenére ragaszkodik a banknak és a vám- és kereskedelmi szövetségnek elkülönített tárgyalásához, úgy azt a látszatot kelti a dolog, mintha mindenképp a bankot akarná biztonságba helyezni, mintha nem volna ment kéteylektől annak 1903. utáni sorsát illetőleg. De lehet-e kétsége vonni, hogy Ausztria esetleg korábbi határidőben is, ha t. i. a vám- és kereskedelmi szövetség már előbb parlamenti elintéztét nyerne, hozzá fog járulni a bank-akta aktiválásához? A létrejött megállapodásokat egyik részről sem lehet egyoldalulag átalakítani. Az a nép, mely büszkén nevezi magát jogásznemzetnek, bizonyára tisztában van ezzel. Meg kellett győződnie a magyaroknak arról, hogy a magyar országgyűlés önálló rendelkezése mellett áll az osztrák parlament önálló felfogása és önálló kötelesegerzete is. Ha a Széll-féle formula változatlanul és vele az egész bankstatutum a 14. §. utján a parlament elé kerülne, úgy kétségtelen visszautasítás következnék be bármely kormány patronizálná is. A többségi pártok már kifejezték elhatározásukat. A többi pártok szándékait illetőleg semmiféle bizonytalanság nem forog fenn. Csak attól tartunk, hogy a viszály, ha tovább tartana, még sokkal mélyebben befészkelődhetnék és felkelhetné mindazt az ellenzést, mely már a kiegyezési bizottságban is oly hevesen küzdött az új bankstatutum ellen és melyet nem volt könnyű legyőzni. A konfliktus szele kiméletlenebbül hatol minden parlamenti szántóföldre és sokat élvehet, ami már érett gyümölcsnek látszott. A Thun-kormány az új bankstatutumot, valamint a kiegyezés egyéb részeit is nem súlyos küzdelmek nélkül hozta a törvényhozás kapui elé. Ennek dacára felmerül az a kérdés, hogy ha ez vagy akár más kormány most egybehívna a parlamentet, hogy a vám- és kereskedelmi szövetséget perfekcionálja és ha az ellentét Ausztria és Magyarország közt még soká tartana: biztos volna-e az új banstatutum ugyanoly fogadtatása, mint eddig és hogy nem következnék-e sokkal szívósabb ellentmondás, mint a kiegyezési bizottságban visszautasított támadások. Egy parlament szavazatát a harc jele alatt kikérni, mindig több mint aggályos. A vihar, mely a magyar lapokban Ausztria ellen *dühög*, szintén nem megfelelő bevezetése egy népképviselő békeakciójának. Március 1-én elmondott programbeszédében *Szell* ur kifejezte fenntartás nélküli ragaszkodását a dualizmushoz. Mi is megszoktuk őt a dualizmus legbátrabb harcossai közt látni. A dualizmus fogalmában van azonban, hogy mindkét fél jogait és érdekeit ki kell egyenlíteni. Erre tart igényt Ausztria egy életbevágó kérdésben, mely igénynek jogosultsága a döntő pillanatban lehetetlen hogy elkerülje a magyar államférfiak figyelmét.

Ünnepelt főispán.

Temesvár, május 27. Temes megye és Temesvár város holnap ünnepli *Molnár* Viktor főispánjának tíz éves jubileumát, melyhez a megye minden részéből sok ezerre menő közönség szerzett **Temes-**

vára. Az esti vonattal Budapestre érkeztek: *Wekerle* Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke, *Rakovszky* István, az állami főszámszék elnöke, *Daniel* Gábor képviselőházi alelnök, *Molnár* Béla, *Klobusiczky*, *Mayer*, *Blaskovics*, *Capdebo*, *Jovanovits*, *Besseney*, *Gajári*, *Szivadk*, *Görgey* országgyűlési képviselők. Este a polgárság fáklyás-zénét rendezett a főispán tiszteletére, kilenc óra után fényes estély volt a főispánnal.

Felfordult csónak.

Konstantinápoly, május 27. Egy evezős csónak, melyben *Ozman* ellentengernagy, ennek neje és egy tengerészhadnagy ültek, és melyben 3000 font zsoldpénzt vittek a tengerészek hadszergyárba, felbillent az Aranyiszarban. A két utóbb nevezett a vízbe fullt, a pénz elveszett.

A hágai konferencia.

Hága, május 27. A békekonferenciának első bizottsága, amelynek az a feladata, hogy a lefegyverkezés és a katonai kiadások korlátozásáról tanácskozzék, tegnap délelőtt ülést tartott *Bernaert* elnöke alatt. Az elnök fölörölt azokat a pontokat, amelyekről a bizottságnak tanácskoznia kell. Azután a bizottságnak két osztálya külön tanácskozott s megkezdte a hozzá utalt kérdések megvitatását. A harmadik bizottság tegnap délután ült *Osse Lowgeois* elnöke alatt, aki kifejtette, milyen sorrendben tárgyalhatná a bizottság az intervencióra és a választott bíróságokra vonatkozó kérdéseket, kiemelve azt az alapelvet, hogy a nemzetközi viszállyok rendezésére kívánatos volna békés eszközök fölyamodni az erőszakos megoldás helyett. Azután az Oroszország részéről tett javaslatokat fejtegette az elnök. *Paucefote* angol meghatalmazott azt indítványozta, hogy a bizottság azonnal vegye tárgyalás alá a *permanens választott törvényszék földlítésának a kérdését*. A bizottság azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a különféle kérdések megvitatásában az elnök javasolta sorrend követendő, mire *Paucefote* visszavonta indítványát. A bizottság azután nyolc tagu albizottságot választott a bizottság elé terjesztett egyes dokumentumok megvizsgálására.

Beaufort miniszter a királynő nevében átadta *Staal* nagykövetnek, a békebizottság elnökének, a németalföldi oroszland-rend nagykeresztjét.

A katonai szakosztály tegnap *Bernaert* elnöke alatt rövid ülést tartott. Az ülés végén az orosz delegátus hír szerint *rendkívül fontos indítványt* tett, melyet azonban a *szakosztály mojmjem egyhangulag elvetelt*.

Konstantinápoly, május 27. Hír szerint a békekonferenciában résztvevő török megbízottak óvatosságot tettek az ellen, hogy a bolgár megbízottak a választott bíróság kérdésében, valamint mindazokban a kérdésekben, amelyek nemzetközi jogi ügyeket érintenek, továbbá oly kérdések tárgyalásában, melyek Bulgáriának a portához fennálló szerződéses viszonyát érinthetnék, szavazati joggal éljenek.

Botrányok az olasz képviselőházban.

Róma, május 27. A képviselőház mai ülésén *Pelloux* miniszterelnök általános figyelem közt élénk sajnálkozását fejezi ki a felől, hogy az elnök tegnap kénytelen volt az ülést berekesztetni ama súlyos sérülés következtében, melylyel egy képviselő a hadsereget illette. (Felkiáltások: Éljen a hadsereg!) Az elnök *felüggeszti az ülést*.

Egy negyed óra múlva az ülést újból megnyitották. Az elnök kérve kéri a képviselőházat, hogy tartsa tiszteltben a feltétlen szólásszabadságot. (Élénk helyeslés.)

A miniszterelnök újból felszólal és sajnálja, hogy már tegnap nem tiltakozhatott a kormány nevében a hadsereg megsértése ellen és a haza csodálatát és háláját fejezi ki az egész hadsereg iránt. A miniszterelnök felhívja a hadügyminisztert, hogy a képviselőház manifestációját azonnal hozza tudomására a hadseregnek. (Hosszantartó élénk tetszés.)

Ungaro csatlakozik a miniszterelnök szavaihoz. (Helyeslés.)

Ferri kijelenti, hogy ő nem sértette meg a hadsereget, hanem csak egy történelmi tény (Zaj.) akart konstatálni egy tábornoknak Afrikában tanúsított magatartásáról, míg a katonák és a tisztek vitészségéről dicsőretek emlékeztet meg. (Zajos közbekkiáltások.) Szavai tehát nem az egész hadseregre vonatkoznak hanem csak arra a részére, melynek a magatartása nem volt a hadsereghez méltó. (Tetszés balról.)

Az elnök kijelenti, hogy *Ferri* szavait tegnap nyilatkozatának korrekturájaként értelmezi és az incidentet elintéztetnek jelenti ki. A képviselőház ezután a napirendre tűzött kérdések tárgyalásába fog.

Chiappero felhívja a kormányt, hogy mondjon le az egész kínai akcióról. (Felkiáltások: Zárjuk be a vitét!)

A Ház elhatározza a vita bezárását, azután a benyújtott 15 napirendet okolkaj meg a nagyobbára szélsőbaloldali indítványozók.

Róma, május 27. Az *Avanti* jelenti, hogy a képviselőház szélsőbaloldala ma elhatározta, hogy a párt minden tagja indítványozzon napirendet a kormány nyilatkozataira vonatkozólag, a mivel megkezdénék az obstrukciót.

Sztrájkok.

Gablonz, máj. 27. Az itteni gyárak munkásai, akik már visszatértek volna a munkához, újra abbahagyták a munkát, amire azt hozták fel okul, hogy a sztrájkolók fenyegetik őket. Két munkás *Kieseuter* képviselővel a kerületi főnökségnél járt, hogy engedelmet kérjen négyültes tartására és ez alkalommal kijelentették, hogy csak akkor állnak újra munkába, ha az összes munkásoknak 20%-os béremelést adnak.

Prága, május 27. *Löv-Beer* Áron és *Jakab* és fia gyapjagyárában kitört a sztrájk, a mely ugyanennek a cégnek brünnltzi gyárára is kiterjedt. A sztrájkolók száma 900—1000.

Landskron, május 27. A *Hernyer* Flórián-féle mechanikai szövőgyárban május 25-én körülbelül 500 munkás közül 300 takács minden külső ok nélkül abbahagyta a munkát és előadta követeléseit. Tegnap újra munkába álltak, mert a hatóságok megígérték támogatásukat a sztrájkolóknak, de attól kell tartani, hogy más kerületekben is sztrájkra kerül a dolog az agitátorok bujtogatása következtében.

Közgazdasági táviratok.

Páris, máj. 27. A vetések állásáról kiadott hivatalos jelentés szerint az őszi vetéssel bevetett terület körülbelül ugyanolyan nagy, mint a múlt évben, ellenben a tavaszi vetés területe némi csökkenést mutat a múlt évhez képest. Az őszi vetés állása rendkívül kedvező; a kilitások azonban valamivel a múlt évek mögött maradnak.

Berlin, május 27. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom*. Négyszázalek magyar aranyárakék 100.30. Magyar koronajárakék 97.50. Osztrák hitelrészvény 223.25. Osztrák-magyar államvasut 152.25. Déli vasut 26.30. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegyekészre 217.25. Buschtiehradi —. Orosz bankjegyek 217.25. (U. timo.) Lombard —.

Frankfurt, május 27. Árfolyamok májusra. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom*. Osztrák hitelrészvény 223.25. Osztrák-magyar államvasut 152.50. Déli vasut —. Osztrák arany —. Olasz járadék 95.20. Laura-kohó 263.—. Harpeni 202.25. Discont 197.70. Alpési —. Bécsi bankgyesület —. Csöndes.

New York május 27. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* májusra 82.—. júliusra 80.1/8, szeptemberre 79.—. *Tengeri* májusra 32.1/8.

Chicago, május 27. *Buza* márciusra 74.1/8. *Tengeri* májusra 32.1/8.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Kékvér. Ön azt mondja, nincs igazunk abban, hogy a szerelemben a hadi titkokat rejtgetni kell. Ön szerint az ember kezdje azon, hogy „nagysád, én önt szeretem” — s a hölgy válaszoljon erre vagy ugy, hogy: „én is önt”, vagy pedig ugy, hogy: „én önt nem.” Ez kissé feltűnően egyszerű volna. Azt már *Arsène Houssaye* megírta, hogy a szerelmes férfi és a miniszterelnök ne legyen soha vállomásokat, mert minden vallomással legalább is egy talpalatnyi tért veszít. Nem érti ön, hogy addig jobban szeret valakit, amíg nem lát teljesen a lelkébe? Nem érti, hogy a szerelme mindig vonzzák a másiknak rejtett célzait, titkok emlékei? Nem fájdalmasabb s tehát nem mélyebb-e az a szerelme, amely nem tudja a férfiről, hogy szerett-e már valakit és ha igen, hát kit? Ime, itt van rá példa is, ha tetszik. Ön szerelmes egy fiatalemberbe. Izgatja, bántja, féltékenyül teszi az a tudal, hogy az a fiu más szeret. Következnek az álmatlan éjszakák, a töprengések, a sirások. A szerelme pedig egyre nő: mind lázasabb, erősebb, halálósabb lesz. Most ha az ifju egyszer elárulja, hogy kit szerett és be tudja bizonyítani, hogy már rég semmi köze sincs hozzá, ön bizonyára győztesnek fogja érezni magát. Ez pedig baj a szerelemben, mert ez az egyetlen harc, amelynél mind a két félnek a legyőzetésben van a győzelme. Férfiak, akik hallgatnak, akik mögött szerelmi titkok, elmosódott emlékek rejtőznek, mindig vonzanak. Higye el, kisasszony, hogy *Arsène Houssaye*nek van igaza s hogy a szerelmes is, meg a miniszterelnök is rosszul teszi, ha a titkait elárulja. Ha nem hiszi, kérdezzen meg egy boldogtalan szerelme és egy bukott miniszterelnököt.

Floresztán. Meglátjuk a premiéren. Semmiképpen sincs benne semmi különös.

M. M. Kassa. A kérdés elég eredeti. Sétálnak a parkban, arra megy egy szép lány, s a jókedvű fiatal emberek egyike kijelenti, hogy aki itt most szonnan bemutatkozik az ismeretlen hölgynek, annak tiz forintot ad. Erre az egyik fiatal ember kapja magát, odamegy s bemutatkozik. Aztán udvariasan megmondja a kisasszonynak, hogy miért mutatkozott be, köszön, távozik, s átveszi a tiz forintot. A kérdés — írja ön — az, hogy vétett-e ez az ifju az illendőség szabályai ellen? — Hát nem vétett. A bemutatkozás illendőségi művelet, a köszöntés is az, sőt a föllépés magyarázata is. Minden korrektül ment ezáltal, csakhogy nem szabad ebből sportot csinálni. A fogadás sok mindent ment. Fogadásból lehet körülgyalogolni a földgömböt, lehet kiugrani az ablakon, lehet piros cilindertben végigsétálni a Koronaherceg-utcán, de csak egyszer. Ha a így formulázunk a dolgot: nem illendő dolog zsur alkalmából lovat vinni a szalomba, de ha fogadásról van szó, bizonyos körülmények között ez sem illetlenség. Ha a bemutatkozás a rendes formák megtartásával, udvariasan történ, nincs semmi baj; ha az a kisasszony vidám természetű volt, jót nevetett a magyarázaton.

Vác-Szent-László. Félreérti a törvénynek — igaz, hogy nem valami szerencsésen fogalmazott — szövegét. Ennek a szakasznak az az értelme, hogy amikor a közigazgatási bizottságot valamely törvény, például az erdő-, halászati, vadászati, a közutakról, vizigörl stb. szülő törvény felelőbviteli hatóság jelöli ki, ebben az esetben az a törvény maga, vagy az annak végrehajtása tárgyában kibocsátott miniszteri rendelet állapítja meg, hogy a pótvizsgálatot ki teljesítse. A vallás-és közoktatásügyi minisztérium ügykörét érintő dolgokban a közigazgatási bizottság hatáskörét az 1876. szeptember 2-ikán 20 311. sz. a. kelt miniszteri rendelet, a kisdödávás keretbe tartozó ügyekre nézve az 1892. évi október 8-ikán 44.000. szám alatt kiadott miniszteri rendelet szabályozza.

V. E. Temesvár. Mély részvétellel osztozunk a szerencsétlen család szomorú sorsában, de ezáltal teljességgel lehetetlen segitenünk. Az újság útján legalább nem, de privátim próbálunk valamit. Nővére néhány nap múlva levelet kap tőlünk.

Eremgyűjtő. Nyolc nap alatt a kerületi, illetőleg a községi elöljáróságnál kell bejelenteni, de csupán azért, hogy a kincstári jogúgyek igazgatósága azt a megtaláló és a lelet helyének tulajdonosa közt megosztassa (legf. ítéltöz. 1878. évi 6168. sz. hat.) mert az államkincstárnak a harmadrésze vonatkozó igényét az 1846. évi június 16-án kiadott udv. kancell. rendelvény megszűntette. Ez a kancell. rendelet azonban az 1812. augusztus 8-án, 1813. augusztus 13-án és 1814. április 11-én kelt királyi rezolúciókat, — melyek szerint a régiség értékével bíró dolgok az illető helyi, vidéki vagy a nemzeti muzeumban helyezendők el, míg a megtaláló és hely tulajdonosa a becsértéket kapják, — hatályukban nem érinti.

Dráva. Ha tényleg ugy áll a dolog, amint azt ön előadja, A nem köteles becsánatot kérni N ur-hölgytől, akit nem sértett meg. Ellenben B tartozik lovagias elégtételt kérni A-tól, aki öt becsületében érzékenyen megsértette. Ha B nem keresi ezt az elégtételt, az az ő dolga. Majd ha önkéntességi évet fogja szolgálni, fölszámálhatják ellene az ezredparancsnokságnál s akkor nem nyerheti el a tisztí kardbajt sohasem.

D. J. Szanisics. Elfelejtette megírni, minő vöröskereszt sorsjegyekről van szó.

Cs. E. Igó. Tisza-szegedi sorsjegyet 120 forint nyereleményvel, Józsvi sorsjegyet (4963—68) 2 forinttal sorsolták ki. Magyar vöröskereszt és Magyar nyerelemény-külső sorsjegyeit nem buzták ki.

. Ebben a dologban az 1883. évi 44. törvény-cikk 20. §-a rendelkezik, mely szóserint így szól: „Minden adóköteles köteles saját képviselőite által választott két bizalmi férfit kiküldeni az adókövető bizottság azon tárgyalásaihoz, melyeken a költség adóajzstroma kitűzött sorrend szerint előfordul. A bizalmi férfiak kötelesek a tőlük kívánt felvilágosításokat megadni. Meg nem jelenésük azonban a bizottsági tárgyalások folyamát meg nem akasztja.” Amint ebből kitetszik, a bizalmi férfiak nem tagjai az adott körű bizottságnak, hanem csak informatív közegek, akik a helyi viszonyokról adnak a bizottságnak felvilágosítást. Hatáskörük egyáltalában nincs.

B. J. Topolca. Bazilika sorsjegyet (5425—23) kisorsolták 6 forinttal. Ha föl akarja venni a nyereleményt, vágja le a sorsjegyről a jobb oldalon levő szelvényt s azt tartsa meg, a sorsjegyet pedig küldje be a *Mercus* bank- és váltó-üzletbe (V. Dorottya-utca 12.), ott csekély költség levonásával beváltják. Többi sorsjegyei nem nyertek.

Háromszéki. 1. Az a pénzügyi kormány a Bánffy-korszakban rendelte így. Változatni rajta csak egy országos jellegű mozgalommal vagy a képviselőházhoz beadandó tömeges kérvényezéssel lehetne, ha ugyan maga a pénzügyi kormány is hajlandósággal bírna reá. 2. Miltóziassák elolvasni a törvényjavaslatot, melyet még januárban előterjesztett a kormány a képviselőháznak, abból mindent megtudhat. A törvényjavaslatról annak idején mi is megemlékeztünk, az *Adóügyi Szaklap* (VI. Andrassy-ut 6.) pedig egész terjedelmében közölte.

Dr. B. A puszták orvosi kezeléseért járó évi tiszteletdíj III. osztályu kereseti adó alá esik; csakis az állami, köztörvényhatósági és községi, valamint a kórházakban teljesített szolgálatért járó illetmények esnek IV. osztályu kereseti adó alá. (1875. évi 29. törvénycikk 29. §-a.)

MÓKA BÁCISI MESÉI.

A vörös bika.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy lány, az nagyon, de nagyon szegény volt. Meghalt apja, anyja s nem volt senkije, semmije. Mit tehett szegény lány, kapta magát és elindult világgá, hátha talál valahol valami szolgálatot.

Ment, mendegélt jó sokáig, utóljára odaért egy erdőbe, ott volt egy kis ház. Bemegy, hát egy csunya, csunya öregasszony volt benne. Fél szeme volt a homloka közepén és az orra egész az állaig lelógott. Megjédt a szegény lány, mikor meglátta, de azért nagy félve mégis oda-köszönt:

— Jó napot adjon Isten!

A csunya öregasszony dehogyan köszönt volna vissza, hanem mérgesen rámondott:

— No, mit akarsz?

— Jaj, azt mondja, szegény lány vagyok, elindultam világgá, hátha megfogadnának valahol szolgálonak.

— Ha más bajod nincs, hát itt maradhat szálam is. Van egy vörös bikám, azt hajtsd ki mindennap legelni.

Jól van, ott maradt a lány. A csunya öreg asszony lement vele az istállóba, ott volt egy vörös bika száz láncal leköttözve. Csak úgy futja ki a tüzet az orra lyukából, a szeme csupa vér volt, nagy, hegyes szarvát pedig erre-arra forgatta.

Az öregasszony lekapott a falról egy hétrétű korbácsot s úgy elverte vele a bikát, hogy csupa szij dagadt ki a hátából. Mikor ez megvolt, elodozta a láncokat és még egy párt vert rá, úgy hajtotta ki az istállóból, aztán odaszólt a lánynak:

— Most csak hamar menj utána s estére hajtsd vissza!

Féltében még a foga is vacogott szegény lánynak, de mit volt neki mit tenni, ment a bika után. A bika pedig szaladt, szaladt, míg kiért az erdő szélére, jó füves mezőre. Itt megállt és nézett vissza, jön-e a lány.

Jött ám szegény, de inkább volt holt mint eleven, mert azt hitte, mindjárt agyonökleli, agyontiporja az a rémitő vörös bika.

De nem bántotta bizony. Odament szépen elejbe, megnyalagatta a kezét, aztán megszólalt, mintha ember volna:

— Ne félj, nem bántalak. Régen várlak már tégedet. Láttad-e, az a csunya öregasszony, a kihez szolgálta álltál, a vasorru bába. Hét esztendeje tart már itt az istállójában, minden nap agyon meg agyon vagdal. Kilencvenkilenc szolgálat fogadott már mellém, mind agyon kellett tipornom, hogy az az utálatos teremtes megehesse. Te volnál a századik, de tégedet nem bántalak, ha megígéred, hogy megteszed, amit mondom.

A lány megígérte, hogy mindent megtesz, csak mondja.

— No, ha megteszed, hát vigyázz rám. Mivel tégedet nem bántalak, nekem kell meghalnom. Ha meghaltam, ne tégy egyebet, csak csavard le a jobb szarvannak a hegyét.

A lány sirt, ritt, hogy dehogyan haljon meg

szegény bika, inkább tiporja őt is agyon, mint a többi szolgálatot, de a bika azt mondta:

— Tedd meg, amit mondtam, aztán most hajts haza.

Nehéz szívvel hajtotta haza szegény lány a vörös bikát, a vasorru bába meg már várta őket. Ugy állt a csunya asszonynak a szeme, mint a vasvilla, szidta a bikát, mint a bokrot, aztán megint lekapta a hétrétű ostort a falról és verte, verte, hogy a vér is kicsorgadozott a bőre alól. Mikor ez megvolt, száz láncal megint odakötözte a jászolhoz.

Másnap is úgy volt és a lány kiment a bika után a mezőre.

— Mára meghalok, azt mondta a bika, de ha jól akarsz, úgy tégy, amint mondtam.

Alighogy ezt mondta, beszorított dongás volt a levegőben. Mi lehet az? Mi lehet az? Rémitő egy darázs röpült oda feléjük; ez volt a vasorru bába. Amint a bika meglátta, keservesen elbődítette magát, aztán szaladt, szaladt, ahogy csak a lába bírta, a nagy darázs meg utána. Addig, addig, hogy elejbe került a bikának és egymásután mind a két szemét kiszurta.

A vak bika még nyargalt egy darabig, a darázs meg egyre kergette, utóljára odahajtotta egy mély szakadékhoz, azen leesett, összezúzta magát és meghalt.

Szegény lányban még a vér is meghült. Jó sokáig el se tudott mozdulni a helyéről, hanem aztán nagynehezen mégis összeszedelőzködött és elindult, hogy majd megnézi, mi lett a bikából.

Mikor megkíta, olyan keserves sirást tett, hogy no! Ott sirt jó darabig, aztán eszébe jutott, hogy mit kell neki tenni. Odament a bikához, lecsavarta a jobb szarvának a hegyét és eltette a keblébe.

Este alig mert hazamenni. Jaj, mi lesz vele, hogy bika nélkül jön haza, bizonyosan agyonüti az a csuf teremtes! De már mindegy, azért csak hazament.

Hát amint hazéért, mi történt? Nemhogy verést kapott volna, hanem a vasorru a zörgőzörgő csontos kezével még meg is cirógatta.

— Jól van lányom, úgy köllött annak a gonosz bikának. Tudom, hogy vége van, mert különben itthon volna. Derék lány vagy, most már tovább is megtartlak szolgálonnak.

Gonosz volt a vasorrunak még a zuzája is. Dehogyan akarta szegény lányt megtartani, hanem őt is el akarta pusztítani, csakhogy otthon nem volt hatalma rajta. Másnap reggel azt mondta neki:

— Menj ki lányom az erdő szélére, ott van egy nagy béka, az az én fejsz tehenem, azt fejd meg.

Csodálkozott szegény lány, hogy miféle fejsz tehené van ennek a vasorru bábának, de azért kiment az erdőszélre.

Tyűh, micsoda egy béka volt ottan! Volt akkora, mint egy esztendő borjú és tátogatta a száját. Ez volt a vasorru bába. Béka képében akarta bekapni szegény lányt.

No iszen megjédt, mikor meglátta. Dehogyan jutott eszébe, hogy megfejjé, hanem úgy elszaladt onnan, mintha a törökök kergették volna. De hiába szaladt, a béka utána tettyegett és azt kurtyította:

Kuruty, kuruty, állj meg, Brekekeke várj meg!

De bizony nem állt meg, de bizony nem várta meg, hanem annál jobban szaladt. Mikor legyá-vában szaladt, egyszerre csak megbottlott és kiesett a kebeléből az a szarvhogy, akit a bikáról csavart le. Ha meg is volt ijedve, azért azt a szarvat ott nem hagyta, hamar lehajolt érte, föl-vette és mivel tele lett porral, megrázta.

Hát amint megrázta, mi történt? Akár hiszi-tek, akár nem, de úgy láttam, mint most, abból a szarvból abban a szempillantásban egy gyönyörű aranyzarvu bika ugrott ki.

Mikor a tettyegő béka észrevette az arany-zarvu bikát, hirtelen megrázkódott, mennykő nagy farkas lett belőle és neki az aranyzarvu bikának.

De biz ez nem ijédt meg a maga árnyéká-tól. Főlkapta a farkast a szarvára, egyet lödi-tott rajta, földobta az égig, aztán mikor leesett, úgy, hogy nagyot nyekkeut belé, össze-vissza tiporta, hogy mindjárt vége lett.

Kipusztult a világból a vasorru bába.

Mikor vége volt a csuf teremtesnek, az aranyzarvu bika odafeküdt a lány elé és a kezét nyalagatta. Amint javában nyalogatja, észre-veszi a lány, hogy nini ennek az aranyzarvu bikának a nagy viaskodásban letörtött a szarva hegye!

Eszébe jutott, hogy talán azt kellene a helyére tenni, akit a kebelében tartott. Hat amint odatette, mi történt? Olyan szép királyfi lett egyszerre abból az aranyzarvu bikából, hogy széles e világon se volt párja és azt mondta:

— Te mentetted meg az életemet, te szabá-dítottál ki annak a gonosz vasorru bábának a körme közül, mivel megfogadtad a szavamak. Most már gyere velem az édes apám országába.

Volt öröm, mikor hazaért a királyfi. El-mondta, hogyan volt vörös bika képében elát-kozva a vasorru bába házában és hogy ez a lány mentette meg.

Mindjárt papot hoztak, a szegény lányból királyné lett és megvolt a hetedhét országra szóló nagy lakodalom. Hét cigánybanda huza és anyyi étel volt, hogy az volt a legboldogabb, aki a legkevesebbet ehetett.

Talán még most is esznek, ha el nem hagyták.

KÜLÖNFÉLEK.

Tudományos apróságok.

— Az acetílen. — A Niagara-vizesés munkaejeje. — Leg-nagyobb dinamó. — Éghetetlen celluloid. — Új messzelátó. — Általános hajfestőszér.

Midőn négy évvel ezelőtt Moissau francia ve-gyész a párisi akadémián bemutatta az acetílen, amelynek fénye az elektromos ívfénnyel vetekedik, és kevéssel azután feltalálta a gáz előállításához szükséges anyag olcsó előteremtését: valóságos for-radalmat idézett elő. Mondhatni acetílen-láz urako-dott, amelyre azonban csakhamar bekövetkezett a reakció, mert az acetílen robbant, ártalmas, mérges gőzök fejlődtek és így tovább. Azóta nevezetes tudó-sok a hibákat kiküszöbölték és megállapították a nyomást (2 atmoszféra), amelynél az acetílen nem robban, továbbá a levegővel való keverés arányát (25 százalék levegő), amelynél elégsé, nem fejlődnek

KIS KRÓNIKA.

— szombal.

Lám, Párisban fölpofozzák egymást a kritikuskok művészi sívekért, sőt vér is folyt (hogy Mendésből folyt, ez az ő privát baja). Mikor leszünk mi is márnnyira? Oh, bár már mi is azt néznők, hogy hogyan játszanak, s nem azt, hogy ki játszik! Egy röpke pofonban mennyi tanulság!

✉

Jelenet egy szerkesztőségben. Egy újságíró: Perczel Mór meg-halt.

A szerkesztő: Irjon róla hatvan sort.

— Az újságíró: Az Istenért! Hatvan sort? Gondolja meg, szerkesztő ur, Perczel Mórról van szó!

A szerkesztő: Ma másra kell a hely. Kúry Klárának hexensussza van.

— Az újságíró (magánkívül): Kúry... hexensussz? ... (magához kár.) Szegény Perczel! Hogy a féli-isteneknek mindig akkor kell meg-halniok, amikor a szubretnek a csipője fáj! Irok erről a — hogy is hívják? — Perczelről husz sort...

☞

— Maga nekem nem impo-

nál, bácsikám! — szólt a de-tekтив, mire a bíró leütötte a fejről a kalapot. A legjobb azonban az, hogy a bíró a bí-rói tekintélyt akarta így meg-övní.

II

Mint halljuk, *Lumbago* ci-men nagy orvosi folyóirat fog megindulni, amely kizá-rólag csakis Kúry Klára csi-pőfájdalmaival és hexensusz-szaival fog foglalkozni. Az orvosi folyóirathoz oddig a bel-és külföld leghíresebb pro-fesszorai esatlakoztak. Lon-donból, Párisból és Berlin-ből eddig negyvenezert tanár érkezett, csakhogy a szubret-t-fájdalmakat tanulmányoz-hassa. A folyóirat magyar, német, francia, angol, orosz, finn, szerb, bolgár, olasz, spa-nyol és hottentotta-nyelven fog megjelenni, tekintve az egész világ lázas érdeklődését. Miután pedig a dolog iránt a sirjukból Kúry kisasszony kedvéért föltámadt rómaiak, görögök, káldeusok és ő-zsi-dák is érdeklődnek, az ő

nyelvükön is kiad a *Lumbago* szerkesztősége különnyoma-tokat.

✱

Az Ördögzigeten nagy a szá-raszág; ebből az ottani kormányzó azt következteti, hogy Dreyfus szomjan fog hárni. Ez, azt hisszük, eléggé világos és érthető.

✱

Egy ötéves kis gyerek ad Budapesten hangversenyt. Ba-gotai Lengyel Ernőnek hívják a szegény kis talentumot. Ily fiatal, és máris van prédikátumai!

☉

A *Vigszínházban* némajáték, *Egy pissenés se hallszik*, *Mintha arra járnék*, *Hol Csipkerózsza alszik*. A *Népszínházban* — *És ez más* — *Elmarad az előadás*, *Mégis anyyi a láрма*, *Hogy elég is vón' már ma*.

✱

A Lipótvárosban ma egy hülgylekiáltott az udvarra. A házmasternek:

— Hallja, maga! Ha egy *chand d'habits* jön, küldje föl hozzám!

☉

Kérdés: Akarjátok tudni, mi az emberi kicsinyesség? **Fe-lelet:** Fogadjunk, hogy miután a király háza fölülül a Feren-ciek-terén, a Háztulajdonosok Lapja nemzetszínű keretben fog megjelenni!

☉

Mark Twain óvatos egy ur. Most egy könyvben leszölja ismerőséit, s meghagyja, hogy a könyvet csak akkor szabad kiadni, ha e leszöl-taknak már unokái se fognak élni. Ha önök is úgy akarják, ezt ud-variaságnak, vagy előzékenysé-gnek fogjuk nevezni. De ha ránk bízzák a kritikát, nevezhetjük gyá-vaságnak is. Végül pedig óhajtják az igazságot gyanusítani? Ez a könyv a Mark Twain legreseniá-lisabb ötlete. Az első eset, hogy valaki előleget vesz föl egy kéz-iratra, a mit csak a halála után lehet fölfontani, sőt csak akkor, a mikor már a leszöltek unokáival együtt az ő örökösök is a sírban

lesznek. Aztán pörölhetnek a kiadó unokái, ha az állítólagos kézirat-csomóban megtalálják Mark Twain — másik legreseniálisabb ötleteit.

△

Bécsben megvertek egy szer-kesztőt, aki egy darab szerző-jéről kimutatta, hogy a hülyék intézetéből került ki. Igazán megérdemelte a verést az az ur. Hát mi lesz belőlünk, ha már a végzett hülyéknek se szabad darabot írni?

☞

Franciaországban egy kutya elnyelte urnöje rubintos fülbé-valóját. Négy nap mulva szak-értők megvizsgálták az ékszerét s azt a csodálatos fölfedezést tették, hogy a kutya gymra-ban a rubin topázzá változott. Erre, hogy az ékszeret használni lehessen, a párját is lenyelezték a tehetséges kutyuskával. Ime, az ékszerészet jövője! Mily elenyésző semmisség ehhez ké-pest a drót nélküli telegra-fálás!

♁

+ Ok a lopásra. Ez is csak Párisban eshetik meg. Lopással vádolt néger állott tegnap ott a bíróság előtt. Szól a néger:

— Bevallom, hogy a Chatelet-színházból ellopam két gukkert. De csak azért, hogy én és a barátom jobban láthassuk Faure elnök tometését.

A bíróság nem vette a megokolást enyhítő körülménynek és négy heti fogházra ítélte el a négert.

KÖZGAZDASÁG.

Biztosítás szövetkezeti alapon.

Budapest, május 27.

A Budapesti Napló e hónap 15-iki számában egy cikk kifejezést adott annak az aggodalomnak, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek egy üz- és jégbiztosítási szövetkezet létesítésére vonatkozó akciója a gazdaközönseget két táborra fogja osztani, a melyek közül az egyik a már hatodik éve tényleg működő és a gazdaközönseg rokonszenvét bíró Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet, a másik pedig egy bizonytalan jövőbeli reményesség fejében az Országos Magyar Gazdasági Egyesület újjaalapítása körül fog csoportosulni. Kérhözta az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, illetve a gazdasági egyesületek országos szövetségének ezt az akcióját mint olyant, a mely az erkő tömörítése helyett azok szétforgólasát fogja eredményezni és azt a kérdést veti fel, hogy nem lett volna e két egyesületnek és általában a szövetkezeti eszme barátainak az a feladatuk, hogy a már öt év óta fennálló kölesönös biztosító szövetkezet gyermekbetegségeit ekközben segítsék, a helyett, hogy neki, mert — az első ekközben, különösen az utolsó két esztendőben nehézségekkel küzdött, — versenyt támaszsanak?

Azt kérdezte továbbá, hogy nem lett volna észszerűbb a már kész szervezetet támogatni, avval egyesülvé, azt megerősítve, a harcot a kartellált részvenytársaságokkal felvenni, illetve folytatni? Mert világos, hogy a meglévő és a csak ezután létesítendő szövetkezet egymás közt való versenyen, a gazdák meghasonlósan leginkább a kartellált biztosító részvenytársaságok örülének és örülhetnének is. És megelégedéssel konstátáljuk, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kebelében, illetve annak vezérifáinál ezek az aggodalmak visszhangra találtak és hogy ma a dolog oly fázisban van, hogy minden valószínűség szerint meg lesz akadályozva a gazdaközönseg két táborba való szakadása.

Nagy fontosságot tulajdonítunk a két tábor küzdelésének és lehetetlennek is tartjuk, hogy kölesönös jóindulat és méltanyosság szem előtt tartása mellett a fuzó létre ne jöjjön. Közérdek, hogy a megtörténjen és nincs is komoly ok, amely — az egyesült meguehezése.

Ugy tartjuk, hogy legalább ami az Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezetet illeti, ott tart karokkal várják a gazdák vezérének a Dessewffy, Károlyi, Széchenyi, Zselensky grófok és a többi ilusztris gazdák csatlakozását, mert abban a praktikus vezetett szövetkezetben elejétől fogva mindig meg voltak arról győződve, hogy egyedül a gazda-

Mariette naplója.

Április 11.

Közönöm kis szöske Margitom, elfogadom meghívásodat, mely soha jobb időben nem jöhetett volna. Igen, utazom, bucsu nélkül. még Georginétől sem bucsuzom el... Ez a kivezető út. Ti fogtok megmenteni, csókos galambok, hófehér bárányok, illatos orgonavirág! Vágyódást érzek a természet után, el akarok felejteni mindent a pusztá esődjében. És örülni a tavasznak, a nap-sugárnak, az életnek, vidáman, bohón, gondtalanul, mint a mikor a kolostor nagy parkjában kergetgüztünk... Édes, szomorú Soeur Angélique, milyen régóta nem gondoltam reád! Szegény Père Hyacinthe, hogy' megfeledeztem rólad! Szeretnék ugránozni, kacagni örömben! Bu-jósdit játszunk majd ismét és henteregni fogunk a puba, fiatal fűben... oh, micsoda élvezet lesz az! Megyek, Margitom, megyek Bács-Ujfaluba.

Április 20.

... Az utazás kissé elfárasztott és azért arra kértem Margitot, hogy az estét szobámban tölthessem. Milyen ragyogó, szép leánynya fejlődött az én kis szöske Hamupipőké! Alig győztem esodálni rózsás, kerek argát, gömbölyű, megtelt idomait. Van valami a külsejében az egészséges, csinos parasztleányból, de a szeme, az most is a régi, méla, ábrándos kifejezésével, mely abban a kis diónyi úrban emlékezett a végtelenségre. Csakhogy most még valami új ragyogás tölti be az egészét, mintha a kis kék menyibolt megtalálta volna napját; ilyen hát a boldog szerelem ragyogása?

Völegényével és az öreg Loránthalt várt a vasutnál. Völegénye csinos fiatal ember, tulságosan napégett arcú, s kissé eldurvult kezű, de egészben véve kellemes benyomást tesz. Az öreg Loránth, most vettem csak észre, milyen szép öreg ur.

(Folytatása következik.)

társadalom osztatlan bizalma és rokonszenve alkalmas arra, hogy a meglévő szervezetnek erkölcsi és anyagi sulya hatványozottan érvényesülhessen és a szövetkezet úgy válhatnék az a tényezővé, amelyet annak önzetlen alapítói — Magyarországon a szövetkezet biztosítási utódjai — és áldozatkész vezérei az Andrássy Géza és Teleki Géza grófok a szövetkezetben megteremtteni akartak.

Ne felejtjük el, hogy ez a szövetkezet éppen azért alapított 1894-ben, mert a gazdaközönseg a tűz- és jégdíjak magassága ellen panaszkodott és hogy e szövetkezet verseny eredményezte a tűz- és jégdíjak fokozatos, de oly jelentékeny leszállítását, hogy a gazdaközönseg ez öt év alatt több millió forintot takaríthatott meg biztosítási díjakban.

A szövetkezet versenyen ellen később kartellirozta a részvenytársaságok és látván a gazdaközönseg közönyét, sőt egy idő óta a széthuzást, megteremtették azt az egyeduralmat, mely rádkitálta a gazdákra az idej jégdíjakat és bizonyára rádkitálta a közel jövőben oly magas tűzdíjakat is, melyektől gazdáink az utolsó öt esztendő alatt már elszoktak. Idején volna tehát, hogy a gazdaközönseg is szövetkezzék és önvédelemre egyesüljön.

Abban a percben, amelyben a gazdatársadalom egysége minden kétséget kizáró módon nyilvánulni fog, feltétlenül megszűnik a kartell egyeduralma.

Amint ez az egyeduralom megszűnt, ismét keletkezhetik egészséges verseny. Ennek természetes következménye pedig nem lehet más, mint a díjak méltányos, illetve a viszonyoknak megfelelő limitálása. Mig tehát a gazdaközönseg széthuzása a díjemelés eredményezte, addig a tömörülésnek, szövetkezesnek okvetlenül a díj megfelelő leszállítása volna a következménye. Ezért reméljük is, hogy a gazdaközönsegét nemsokára ismét egy táborban találjuk.

Hogy különben a szövetkezeti biztosítási hazaánkban mily mély gyökereket vert már, azt legjobban mutatja az Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet legújabb akciója. Ez a szövetkezet csak a napokban küldte szét körlevelét, amelyben ügyökeket és a közönseget az általa kibocsájtandó részjegyek aláírására hívja fel.

Ezekre a körlevelekre már is százával érkeznek az aláírások és a vidékről érkező jelentésekből látható, hogy a szövetkezet akciója a nagy közönseg osztatlan tetszésével találkozik és a részjegyek elhelyezése biztosítva van.

E biztató körülményről bizonyára szívesen vesznek tudomást azok is, akik ezutal még más táborban ugyan, de azonos cél érdekében fáradoznak.

Hetiszemle.

Budapest, május 27.

Értéküzet. Az elmúlt héten a jó terméskillátások következtében eleinte részben szilárd volt az irányzat. A hét vége felé a kiegyezési tárgyalások nehézsége miatt és arra a hirre, hogy Ausztriában valószínűleg kormányválság lesz, az irányzat lanyhabbra vált és az árak estek. A helyiértékek piacán is a politikai helyzet befolyásolta a hangulatot. Az irányzat nyugodt és időnkint gyenge volt és az árfolyamok estek. Nagyobb érdeklődés alig mutatkozott.

A főbb értékekben az árfolyamváltozások a következők voltak:

	Árfolyamok		
	a hét elején	a hét végén	különbözet
Oszták hitelrészv.	358.20	258.50	+ —30
Magyar hitelrészv.	387.90	388. —	+ —10
Magyar aranyjradék	119.50	119.50	— —
Magyar koronajradék	97.15	97. —	— —15
Magyar leszámítolobank	259.75	259. —	— —75
Oszt. magy. államv.	361. —	359.25	— —75
Déli vasut	58. —	55. —	— 3. —
Rimamurányi vasut	310.75	309.50	— 1.25
Budapesti közúti vasut.	398. —	381. —	— 5. —
Budapesti városi villamos vasut	216.50	210.50	— 6. —
Magyar jelzáloghitelbank	242.50	243.75	— 1.25

Gabonauzet. (Goldman és Engel-éeg jelentése a Budapesti Napló részére.) Az időjárás e hét kezdetével száraz, derült és enyhe volt, míg később esőre fordult és a hőmérséklet is tetemesen csökkent. Csapadék gyakrabban következett be, amit a vetések fejlődésére nem tartanak előnyösnek. A röviddel ez előtt közzétett terméskelés a vetések kedvező fejlődését konstátálja és megfelelő időjárást feltételezve, a várható átlagos terméseredményt kat. holdankint búzánál ca. 7 mm., rozsánál ca. 6 mm., árpánál ca. 7 mm., zabnál ca. 6 mm. teszi. A Bánt és Bácskából érkezett eddigi roszdahirekkel kapcsolatban, utóbbi időben a Szerénység és a Tiszavidék némely helyeiről is érkeztek panaszok. Középeurópában a vetések állása általában kielégítő. A Balkán államokból, különösen Románia és Bulgária egyes vidékéről érkeznek panaszok, míg Szerbiából kedvezőbbek a hírek. Román magánjelentések a szárazság és férgek által okozott károk nagyon sötét képét festik, de ezeket skepszissel fogadják, annál inkább, mert az utóbbi időben eső-jelentések is érkeztek. Amerikából a kedvezőtlen mezőgazdasági állapot felől tartósan panaszoknak.

A mi a külföldi piacok üzetmenetét illeti, ugy az tovább is mérsékelt, a fogyasztás tartózkodó és

az irányzat általánosságban csendes. A tengerentuli piacokon a hangulat csekély visszaesések mellett szilárd maradt. Az Egyesült-Államokban a vetések fejlődése javulást csak nem akar feltüntetni, a látható készletek is tetemesen csökkentek, és így fedezési vételekre az árfolyamok 2 o. emelkedtek. A kiviteli kereslet gyenge maradt, Angliában az üzet állandóan csendes, a vevők tartózkodók és a fel-emelt árkövetelések alig részesülnek figyelemben. A francia piacok hangulata is nyugodt és korlátolt forgalom mellett az árak lefelé gravitáltak. A többi kontinentális piacokon a fogyasztás csak mérsékelt vásárlásokat eszközöl és magasabb árkövetelések csak nehezen, vagy éppen nem voltak elérhetőek.

Nálunk az irányzat kenyérmagvakban szilárd, míg a kereslet aránylag gyenge maradt. Takarmány-cikk mérsékelt vételkevd mellett változatlanok.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelentjük:

Buza már a hét elejével a gyorsan emelkedő határidőpinc hatása alatt szilárdan indult és dacára a kedvezőbb kínálatnak, jóval magasabb árak mellett volt elhelyezhető, annál inkább, mert a külföldről a vetések állása felől kedvezőbb hírek érkeztek. Az üzet további folyamán továbbra is kellemes volt a hangulat, a malmok azonban a külföldi jelentésekre nem reagáltak, a vételkevd is mérsékeltben lón és dacára a határidőpinc rohamos emelkedésének, csak nehezen lehetett további néhány krajcár előnyt elérni. A helybeli raktárkészletek mérsékeltben csökkentek, de azért még mindig tekintélyes mennyiséget képeznek. Az e heti árelőny körül 20—25 krajcár mm.-ként, melyből azonban a két utolsó napján egy rész ismét elveszett. Külföldi származékokban a forgalom az egész hét folyamán gyenge maradt és a kereslet is gyenge volt. Az összforgalom e héten 90,000 mm., a hetihozatal 76,000 mm.

Rozs bővebben volt kínálva, a buzávali irányzatától azonban keveset profitált. A kereslet e héten is korlátolt maradt, míg az árakban változás nem történt. Átmenetileg exportelőokra volt ugyan némileg jobb érdeklődés, ez azonban csak rövid ideig tartott. Minőség szerint helyben és Budapest távol-ságában átvéve 6.95—7.15 frt fizettek. Uj szokvány minőségű rozserit julius-augusztusi szállításra Nyiregyháza távol-ságában átvéve 6.40 frt, augusztus 15-ig szállítva 6.15 frt kértek és fizettek.

Arpa (takarm. és hantolási célokra) mérsékelt volt forgalomban, és árában alig változott. A vételen gyárosok és hizlálók egyaránt gyengén vetek részt és minőség szerint 6.25 frt fizettek helyben.

Zab bőven van kínálva, a hét nagyobb részben azonban nem talált kellő érdeklődésre. A hét vége felé a kereslet valamivel javult, a nélkül azonban, hogy az árakra befolyást gyakorolt volna. Szin és tisztaság szerint 5.75—6.— frtolt jegyzünk helyben.

Tengeri továbbra is a fogyasztásnál kötések ellenében talált átvételre. Jó minőségű árúrt a folyó határidő áránál néhány krral többet fizettek, míg gyengébb minőségű árú 10—12 krr. engedményenyal talált szeszégetőknél elhelyezést. Alomásokon átvéve a kereslet a hét vége felé megéklült.

Olaszmagvak: Káposztarepce névleg 11.25—12.— forinton jegyez. Vadrepce 5.—5.50 forinton, leumag 11.—12.— forinton, gomborka 9.75—10.50 forinton. Káposztarepce 1899. augusztusra szilárd irányzatot követett és 12.35 forintról emelkedőleg 12.60 forintrig jegyzett. Kendermag 11.—11.50 forint helyben.

Hüvelyek: Bab határozottan lanya irányzatú és üzet alig van. Névlegesen Trieur aprószemű babot Gyöngyös-Félegyházán 6.50 forinton, gömbölyűt Baja-Zomboron 6.25 forintban, barna babot Kaocsán 6.50 forintban, Nagy-Károlyban 6.50 forinton jegyzünk. Köles helyben 4.—4.25 forint értékesíthető.

Vetőmagvak: Vöröshere változatlan. Bánti vöröshere 38.—40.— forint, felvidéki árú 40.—45.— forint, lucerna 45.—47.— forint, muharmag 6.—6.50 forint, búkköny 5.25—5.50 forint, baltacim 12.50—13.50 forint között jegyez helyben.

A határidőpinc irányzata a lefolyt héten kenyérmagvakban állandóan szilárd volt, ami azonban eleinte csak jelentéktelenben emelkedésben nyilvánult, amelyeket mindjárt visszaesés követett. Később azonban, amikor az időjárás kedvezőtlenre fordult s külföldről az árak emelkedést jelentették, az árfolyamok nálunk is rohamosan emelkedtek, ezt azonban, mint-hogy Európában az amerikai emelkedésekre nem igen reagáltak s Romániából is jelentették a varva-várt esőt, de meg nálunk az idő ujra kiderült, ismét lanyhulás követte. Mindennek ellenére az áremelkedés, szemben a hét elejével, jelentékeny. Takarmány-cikkeknél alig történt változás. Részleteink különben a következők:

Buza májusra 9.05, 9.25, 9.06, 9.27, 9.11, 9.23, 9.—, 9.05 forint után 9.08—9.10 forinton zárul.

Buza októberre 8.22, 8.38, 8.23, 8.70, 8.37, 8.48 forint után 8.47—8.48 forinton zárul.

Rozs októberre 6.72, 6.68, 6.74, 6.61, 6.82, 6.63 forint után 6.78—6.80 forinton zárul.

Tengeri májusra 4.53, 4.55 4.47, 4.52, 4.49, 4.47 forint után 4.47—4.49 forinton zárul.

Tengeri júliusra 4.60, 4.55, 4.59, 4.54 forint után 4.55—4.56 forinton zárul.

Zab októberre 5.44, 5.48, 5.42 forint után 5.41—5.42 forinton zárul.

Káposztarepce augusztusra ugyan szilárd irányzatot követett, azonban, miután eladók magasabb árakat kértek, üzet alig jött létre; jegyzésünk: 12.50—12.60 forint, de csak néleges.

Szeszüzet. (A Budapesti Napló tudósijától.) A szeszüzet helyzete állandóan változatlan; a mostani szeszárak máris olvan alacsonyok, hogy azoknak

35 darabos 13.—13.25 forint. Szilvaiz: szlavóniai 14.—14.50 forint, szibériai 13.25—13.50 forint azonnal való szállítással.

A bécsi gabonatözsde.

Bécs, május 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Buza észre 8.50. Buza május-juniusra 8.92. Rozs május-juniusra 7.50. Rozs észre 3.97. Zab május-juniusra 5.80. Zab észre 5.74. Tengeri május-juniusra 4.74—4.76. Tengeri július-augusztusra 4.84. Repce augusztus-szeptemberre 12.60—12.70.

A bécsi értéktözsde.

Az előtözsde tekintettel a kiegyezési krízisre kedvetlen.

A déli tőzsde tartózkodik.

A zárlat nyomott.

Bécs, május 27. (Magyar értékek sárlata.) 4/10 arany járadék 119.50. Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 138.50. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.10. Magyar lezártoltó pénzváltóbank 267.—. Rimamurányi vasüzemérvény 304.75. Magyar koronajáradék 96.95. 4/10-os Magyar földterem. Rótvény 95.20. Magyar hitelbank részvény 386.—. Magyar nyeresémi kölcsön sorsjegy 160.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 186.—. Magyar kereskedelmi bank 1419.

Bécs, május 27. (Osztrák értékek sárlata.) 4/20 papírjáradék 100.70. 4/10-os osztrák aranyjáradék 120.25. 1890-iki sorsjegy 139.25. Osztrák hitelsorsjegy 199.25. Angol-osztrák bank 152.—. Bécsi bankgyűléslet 278.50. Osztrák-magyar bank 917.—. Déli vasut 55.—. Dunagőzhajózási részvény 431.—. Dohányrészvény 138.—. Császári és királyi arany 5.70.—. Német bankváltók 58.92. 4/20 ezüst járadék 100.40. Osztrák koronajáradék 100.35. 1894-iki sorsjegy 197.25. Osztrák hitelintézet részvény 357.13. Unionbank 314.—. Osztrák Länderbank 241.—. Osztrák-magyar államvasut 356.75. Elbavölgyi vasut 262.—. Alpesi bányarészvény 234.75. 20 frankos arany 8.55.—. Londoni váltóár 120.50. Bécsi Tramway 499.—. Az irányzat nyomott.

Bécs, május 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelrészvény 353.12 Magyar hitelrészvény 386.50. Angol-Osztrák bank 152.50 Union bank 314.25. Länderbank 242.—. bankgyűléslet 278.50. osztrák-magyar államvasut részvény 356.87. északnyugati vasut részv. 248.—. elbavölgyi vasut 262.75. dunagőzhajó részv.—. alpesi bányarészvény 234.25. májusi járadék 100.70. osztrák koronajáradék —. magyar aranyj. —. magyar koronajáradék 96.95 német bírodalmi márka májusra —. júniusra 58.95. török sorsjegyek 65.—. rimamurányi vasuti 305.25 déli vasut —. dohányrészvény 138.—. Napoleon d'or 9.55. Lombard 55.—.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, május 27. (Tőzsdei tudósítás.) A nyugati tőzsdék tegnapi győngösége és az itteni ultimorealizációk következtében a tőzsde gyöngye irányzattal nyílt meg. Bohumit a tegnapi utolsó árfolyamai 3 százalékkal alacsonyabban indultak. Más értékek is hanyatlottak. Osztrák értékek Bécsre nyomottak voltak. Később fokozatos javulás állott be. Különösen bankértékek javultak. Az üzlet azonban nem élénk nagy arányokat. Spanyolor 1 százalékkal hanyatlottak Párisra. A díjgyűlet nyilatkozatok nem volt hatása. Ultimópénz 4/10—4/20. Magánlezártoltó kamatláb 3/4/10.

Berlin, május 27. (Zárlat.) 4/20-os papírjáradék 100.50. 4/10 osztrák aranyjáradék 101.80. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajáradék 97.10. Osztrák-magyar államvasut 152.10. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 168.60. Magyar vasuti beruházási kölcsön 103.20. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 197.75. Általános villamosáru Edison 296.80. Gelsenkircheni 204.50. Laurakohó 267.70. 4/20 ezüstjáradék 100.10. 4/10 magyar aranyjáradék 100.40. Osztrák hitelrészvény 223.10. Déli vasut 26.40. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegy 217.05. 4/10 új orosz kölcsön 100.60. Török dohányrészvény —. Olasz járadék —. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 178.90. Harpeni 202.50. Az irányzat szilárd.

Hamburg, május 27. (Zárlat.) 4/20 ezüstjáradék 99.80. 1890. sorsjegy 147.50. Déli vasut 25.90. 4/10 osztrák aranyjáradék 101.25. Osztrák hitelrészvény 223.30. Osztrák-magyar államvasut 152.50. Olasz járadék 95.45. 4/10 magyar aranyjáradék 109.05. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, május 27. (Zárlat.) 4/20 papírjáradék 100.60. 4/10 osztrák aranyjáradék 101.60. Magyar koronajáradék 97.30. Osztrák-magyar bank 159.—. Déli vasut 26.05. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.52. Bécsi bankgyűléslet 158.30. Villamos részvény 160.80. 3/10-os magyar aranykölcsön 85.65. 4/20-os ezüstjáradék 100.10. 4/10 magyar aranyjáradék 100.30. Osztrák hitelrészvény 223.20. Osztrák-magyar államvasut 152.60. Eszaki. vasut —. Bécsi váltóár 169.56. Párisi váltóár 811.20. Unionbank 159.50. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat gyenge.

Páris, május 27. (Zárlat.) 3/10 francia járadék 102.75. Olasz járadék 95.55. Osztrák-magyar államvasut —. Francia törleszt. járadék 102.27. 4/10 magyar aranyjáradék 102.75. Török dohányrészvény 301.—. Osztrák Länderbank —. 3/10-os francia járadék 102.75. Osztrák földhitelintézet részvény 12.15.—. Déli vasut —. 4/10 osztrák aranyjáradék 101.55. Ottomanbank 593.—. Párisi bankrészvény 1125. Alpesi bánya részvény 495.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 27. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Elszett sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 45.—45 1/2 krajcár. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm terjedő súlyban) 45 1/2—46 krajcár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 48 1/2—49 krajcár. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm felüli súlyban) 48—49 1/2 krajcár. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 49—50 krajcár. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — krajcár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilo-

grammon felüli súlyban) — krajcár. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 47 1/2—48 krajcár. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 47—47 1/2 krajcár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 46—47 krajcár.

Szeretési tézse máj 25. napján volt készlet 47.854 darab, 1899. május hó 25. napján felhajtott 909 darab, 1899. évi május 26. napján elszállított 855 darab, 1899. május 27. napjára maradt készletben 47.908 darab.

UTMUTATÓ.

Sternberg Ármin és Testvére hangszergyár, os. és kir. udv. szállítók Budapest, VII. Kerespesi-ut 36. Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sark) Zenepalota. Megjelent! MAGYAR-TILINKÓ-ISKOLA, melynek segítségével a tilinkón, a közkedvelt magyar hangszeren tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, minden további magyarázat nélkül. Ez iskola egyaránt mind 65 lezezből magyar s más kedvelt darab gyűjteménye. Ára 1 frt 50 kr., netto; 1 frt 65 kr. beküldése ellenében bérmentve költetik.

Első Leánykínázásítási Egylet Budapestén, VI. ker. Teréz-körút 40—42. szám. Alapított 1863. évben. Kifizett nájutalékok 1892. december hó 31-ig 1.600.000 frt. Legelőnyösebb feltételek kinnázásítási biztosításokra 300 frittől 10.000 frittig.

Magyar általános takarékpénztár részvény-

társaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvény-tőke 1 millió 500 forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4/10-os kamatozás és a legkülönsébb visszafizetési feltételek mellett.

Budapesti takarékpénztár és Országos

Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvény-tőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató; Benke Gyula. VI. Andrassy-ut 5.

New-Yorki Germania életbiztosítási társas-

ág: alapított 1868. Biztosított tőkeállomány 815 1/2 millió korona Európá orszály: Berlin, Leipzigerplatz Nr. 12. (sajt palota). Részvényeseknek korlátolt osztalék. Biztosított ofelek az osztalékok évenként felvehetik. Ingyen háború-biztosítás. Magyarországi vezérképviselőség Budapest V., Váci-körút 16. sz. Igazgató Kállay Gyula. Prospektus kívánatra ingyen.

Vadászkürt szálloda Kishíd-utca 5. sz. Első-

rangú szálloda a város központján. Mérésélt Árak. Világítás és kiszolgálás a szobákra betudva. Kammer Ernő tulajdonos.

Teljes lakberendezések, háló-, ebédlő- és

szalonberendezések, ugyszintén valódi angol bór ülőbutorok készpénzfizetés mellett, igen előnyösen beszerezhetők: illetve megrendelhetők setlen résztvevővel is Gresz Lajos kárpitos és díszítő. Raktár és műhely: VIII., József-körút 17.

Pannonia szálloda. Budapest. Kerespesi-ut

a Nemzeti Színház és Népszínház között. Százharminc szoba és terem. Nagy étkező termek és kávéház. Olvasó-és társalgó-terem. Elektromos felhűző (Lift). Villamos világítás. Központi fűtés. Fürdők.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, május 28. — Római katolikus: A. Szentthár. — Protestáns: A. Szentthár. — Görög-orosz (május 16.) I. Tivadar. — Zsidó: Sivan 19. — A nap kél reggel 3 óra 54 perckor. — Nyugszik este 7 óra 28 perckor. — A hold kél este 10 óra 39 perckor. — Nyugszik reggel 6 óra 53 perckor. A miniszterek nem fogadnak. A magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének (V., Alkotmány-ucc 24.) igazgatósági ülése fél 11 órakor. Országos főiskolai sportverseny a csömöri-uti versenypályán délután 3 órakor. A Mária Dorothea-Egyesület évi közgyűlése délelőtt 11 órakor az Erzsébet-niskola (Andrassy-ut 65.) dísztermében. Bérmdálás az egyetemi templomban. Diszvacsona az öreg honvédek tiszteltére a József-főherceg-szállóban este 8 órakor. Nemzeti szalon közgyűlése délelőtt 10 órakor. Nemzeti Múzeum: Természettajzi-tára, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők. Tavaszi nemzetközi tárlat a műcsarnokban. Nyitva délelőtt 9 órától este 11 óráig. Belépődij 50 krajcár. A Nemzeti Szalon kiállításra nyitva délelőtt 9-től este 9-ig, a Kossuth Lajos-utcai Cziráky-palotában. Belépődij 20 krajcár. Természettajzi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig. Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig. Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig. Akadémiai könyvtár zárva. Múzeumi könyvtár zárva. Mezőgazdasági múzeum. Városliget, Széchenyi-sziget, történelmi épületesoprt. A gyűjtemények a hétfői napok kivételével, megtekinthetők naponta délelőtt 10 órától 1-ig és délután 3—5-ig. A látogatás ingyenes. A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1 óráig. A Hódoló díszfelvonulás. Eisenbut Ferenc örösi kör képe, látható Városliget, Andrassy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépődij 50 krajcár, gyermekjegy 20 krajcár.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelem-történelmi múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerespesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakos iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerespesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig. Allatkert nyitva egész nap.

TÁJÉKOZTATÓ.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziorvost ellentét az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomszüntető bedörzölésként alkalmazták kőszvény, csúszal, taggyógyításnál és megbűszeknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-orvost, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben; fraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestén. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbetűkü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget "Horgony" vedjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 27. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Draskóczy Gábor máramarosizotti törvényszéki joggyakorokot a máramarosizotti, Szabó Tivadar budapesti VII. ker. járásbíró-sági a dr. Waisz-féle alapítványból díjazott joggyakorokot, a komáromi és Mattery Gyula satorjaja-újhegyi törvényszéki joggyakorokot a satorjaja-újhegyi törvényszékhez, továbbá Sőtő János szabadkai kir. törvényszéki joggyakorokot a szabadkai és Grosch József gyönki lakos ügyvédjelölt a gyönki járásbíróshoz aljegyzőkké, Gaál Géza igazságügyminiszteriumi irodatisztát az igazságügyminiszteriumhoz segédhivatali igazgatóvá és Spilka Gyula ottani irodatisztát ugyanahhoz a miniszteriumhoz irodatisztává, Gáspár János kassai törvényszéki díjnököt a szerencsi és Tamás Sándor orosházi járásbírósi díjnököt az esztergomi járásbíróshoz irnokkává nevezte ki.

Pályázatok. Kezelői állásra a gödöllői n. kir. baromfi-tenyésztő telepnél május 30-áig. — Irodaszeredítési állásra a delibáti m. kir. kincstári bírtok kezelésénél június 30-áig. — Hivataloszállási állásra a kolozsvári kir. főügyészségnél július 8-áig. — Járásbírói állásra a trszentlaj járásbírósnál 2 hét alatt. — Adótitási állásra a pozsonyi kir. adóhivatalnál 2 hét alatt. — Albírói állásra a sz-eschi járásbírósnál 2 hét alatt. — Albírói állásra a nagrszebeni járásbírósnál 2 hét alatt. — Irnoki állásra a szilagy-eschi járásbírósnál 4 hét alatt. — Végrehajtói állásra a veszprémi pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt. — Ellenőri, segédtitási és raktári szolgái állásra a kolozsvári dohányraktárnál 2 hét alatt. — Irnoki állásra a szatmár-németi járásbírósnál 4 hét alatt.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, május 27.

Az időjárás helyzet keveset változott; Közép-Európát ma is alacsony légnyomás borítja, melynek minimuma Lengyelország fölött van. A Biscayai öböl feletti magas nyomású levegőréteg vonal a kontinensre.

Az idő Közép-Európában általánosan boros és esős, a hőmérséklet nyugatról tovább süllyedt. Hazánkban az általános eszész tovább tartott, sok helyen volt zivatar is, így: Selmechányán, Keszthelyen, Zomborban, Eszéken, Pécsen — Jégesóval, — Drenkóvan, Zomborján — Jégesóval — Aradon, Nagyakon, Szegeden, Ungváron és Kolozsvárt. Tenkeli (Bihar m.) zivatarmegfigyelőnk sürgynyi, hogy ott ma délelőtt heves zivatar tört ki, jégesóval, mely a gabonákban is némi kárt tett. A hőmérséklet többnyire süllyedt.

Küldés. Élénk nyugoti szelekkel hűvös idő várható időnkint esővel.

Vizárlás.

Table with columns for location (e.g., Duná, Tisza, Körös), date (május 27, 28), and various numerical data points representing measurements or statistics.

627/1899. számhoz.

Versenyárgyalási Hirdetmény.

Alulírt hivatal a vág-sollyei kir. közal. ker. főtisztviségnek folyó év és hó 10-én 585. szám alatt kelt rendelete alapján a **budapesti kir. tudományegyetem tulajdonát képező znióváráljai uradalmi koresma-épület és tartozékainak örök árban leendő eladására** ezennel zárt ajánlatu versenyhírdet.

A koresma-épület és tartozékainak összes becserkéte 9062 frt 87 kr., melyre 6000 frt eddig már beigértetvén, csak ennél magasabb ajánlatok vehetők figyelembe.

Ajánlattevők felhivatnak, hogy a znióváráljai kir. közal. erdőgondnokságra „Vételajánlat a znióváráljai egyetemalap koresmájára” jellegével ellátott, 600 forint készpénz, vagy óvadékképes értékpapirból álló bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatukat alulírt hivatalhoz **folyó évi június hó 16-án d. e. 10 órájáig** adják be, mert később érkező ajánlatok figyelmen kívül maradnak.

A fenti határidőben az ajánlatok felbontatnak, mely alkalommal az érdekeltek jelen lehetnek. A tárgyalásra érdemleges ajánlatok bánatpénzei visszatartatnak, a többieké kiadatnak.

Egyéb részletes eladási és szerződési feltételek alulírt hivatalnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Znióvárálja, 1899. május hó 25-én.

Kir. közal. erdőgondnokság.

WALLA JÓZSEF

Mozaik és cement-áru gyára
BUDAPEST,
 Rottenbiller-utcza 13.

Granit-terazzo,
 Betonirozások,
 Medenczék,
 Csatornázások,
 Szökőkutak,
 Jászolok,
 Fayence falburkolati lapok,
 Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek,

Keramit-lap,
 Mozaik-lap à la Mettlach,
 Márvány Mozaik-lap,
 Cement-lap,
 Menyereset-nádszövet,
 Tűzálló téglá,
 Portland Cement,
 Roman Cement,
 Terracotta-áruk.

Kiss József Herczeg Ferenc
 összes költeményei.
 Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a varrógépről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ára a költő acerképével díszes vászonkötésben 1 frt 50 krajcár.
 Ez a legszebb, legolcsóbb s legkedveltebb ALKALMI ajándék. o o o

Egy leány története.
 Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József-körut 18-ik szám.

Az utánzásoktól minta és védőjegy óvja.

GYOMORSÓ

Vidékre postai bérmentes küldésel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre kúletik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában.

TITKOS BETEGSÉGEK
 huygyesfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóhatját, az ottengült férféru, magmúlések, a bujakór utókezelésényeit, nőknél fchérlyotját, bármennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanag egyik főokozója és hőrbetegségeket gyogyítja új gyogyómód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal
 orvos, sebész, szemész- és szüléssz-t dor, volt ezéss. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.
 Díjazott levelekre legmagyobb figyelemmel válaszoltaték és ryogyózerokról is gondoskodva lesz.

Nőknél külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NÉPSZERU TITKATÓ** (már a 16-ik kiadásban megjelent) némi betegségek és ezek észszeru gyogykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól besomagolva lesz átküldve, 1 frt bóküldése mellett bérmentve vagy 50 kr. utánvétel mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magmúlések. — IV. Húgyveszték (tripsz) és húgyvesztéküldeték. — V. A bujakór (síphilis). — VI. Fehérlyotás. — VII. Elgyengült férféru. — VIII. Női magtalanag. IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek főnyezője a prostitúció.

Dr. Mitzger-féle intézet.
 VI., Andrassy-ut 76.

A modern hygienia és orvosi technika elsőrendü viymányai szerint a korszakalkotó „**Kataphorese**” gyogyómód alapján berendezett Hydro-elektrotherapiail intézetet **páratlan sikerü gyogyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk**

Női betegségek

u. m.: mindennemü idült ideg- és nemi-betegségek, a női ivarszervek hurutos vagy izzadmányos folyamatai, az aisteti szervek szabálytalan működései, vese- és hólyagbajok, vérszegénység, sápkór, általános gyöngeség, magtalanag stb. ellen. **Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorarium teljes gyogyulás után fizethetö.** Levelekre díjmentesen válaszoltatik. **Rendelés 12—3-ig és 6—7-ig.**

GÖZEKÉKET, GÖZHENGEREKET és GÖZUTIMOZDONYOKAT
 minden czélszerű nagyságban és a legutányosabb árak mellett építenek

JOHN FOWLER & Co.
 Budapest-Kelenföldön
 a vasutállomással szemben.

6 arany, 18 ezüst-érem, 30 tiszteletli és elismerö-nöklevél.

Egy üveg ára 1 frt 40 krajcár.

35 év óta az udvari istállóokban, a legnagyobb katonai és polgári istállóokban használják, erőteljese munka előtt és után, megrándulásnál, az izmok merevségénél stb., a lovat idomításánál elsőrangú képességévé teszi. Valódi onak feni védőgyogyoi; kapható az oszt.-magy. monarchia összes gyogykórában és droguistáinál.

KWIZDA-féle szabadalm. bokavédö gummiból.

A szab. bokavédök szürke, fekete, barna és fehér színben 4 nagyságban készülnék és a padig bal- és jobb lábra. A bokavédöké megmúru a és b közt:

Méret 20—22 cm. koll	1-es nagyság
22—24	2-es
24—27	3-as
27—30	4-es

A szab. bokavédö ára:
 szürke színben 1-es nagyságu 2.75 ft, 2-es 3.25, 3-as 4.20, 4-es 5.50 forint.
 Fekete, barna és fehér színben 1-es 2.95, 2-es 3.45, 3-as 4.40, 4-es 5.85 ft.

KWIZDA szab. gumi-védökészütlekel a lovak labalhoz.
 Kepes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Főraktár:
Kwizda J. Ferenc
 es. és kir. oszt.-magy., román kir. és bolgár főjedelm kiadóhivatalában
 ker. gyogyyszerész, Korneuburg Bécs mellett.

39.732. számhoz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Duna folyam szigai átvágásának létesítése érdekében 1899. 1900. és 1901. években teljesítendő munkálatoknak, ugymint 851.920 m³. földanyag (homok, agyag, kavics) szárazban való kiemelésének, továbbá 904.513 m³. kotrásnak vállalati uion való biztosítása céljából **folyó évi június hó 19-én déli 12 órakor** a földmivelésügyi magy. kir. minisztérium tanácsstermében nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A szabályszerüen kiállítandó ajánlatok, melyekhez az ajánlati összeg 5/10-ának megfelelő bánatpénznek a budapesti IX. m. kir. állampénztárnál történt letételéről szóló elismervény is csatolandó. A **jelzett napon délelött 1/2 12 óráig** Oherolli Károly kir. tan. segédhivatali főigazgatónál (földmivelésügyi miniszteri palota) nyujtandók be.

A vállalatot szabályozó szerződési s ajánlati minta, általános és részletes feltételek, tervek és egyéb tájékoztató adatok a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekintheők.
 Budapest, 1899. évi május hó 19-én.

Földmivelésügyi m. kir. miniszter.

SCHAUMANN GYULA
 kerületi gyogyyszerész készítése Stockerauban.

Évek óta kitünően bevált étrendi szer az emésztés előmozdítására Azonnal eltünteti minden felesleges gyomorsavat. Felülmulhatatlan a jó emésztés szabályozására és főntartására.

Kapható Magyarország és Auszria minden jobb gyogyószertárában. Egy doboz ára 75 kr. Szájlelküldés legalább 2 doboz vételénél utánvétel.

Főraktár: **Schaumann Gyula** kerületi gyogyosztárában, Stockerau. Raktár Budapestben: **TÖRÖK JÓZSEF** gyogyószertára. Budapest, Király-utca 12.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31.

Az ADRIANCE, PLATT és Co. *neo-yorki gyár világhíré*
„ADRIANCE”
kévektől, marokrakó, arató- és fűkaszálo gépeknek

A V. Vermorel-féle villefranchi gyár világhíré
„ÉCLAIR”
peronosporafecskendőinek

magyarországi kizár. képviselője.

Minden a mezőgazdaság keretéhez tartozó szükségletek, mint:

VETŐMAGVAK, MŰTRÁGYÁK, ANYAGOK, SZERSZÁMOK, GÉPEK stb.

legjutányosabb beszerzési forrása.

A szövetkezet alapszabályait és a havonként kétszer megjelenő ÜZLETI ÉRTESÍTŐ-jét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Továbbá kábalegények: **Író- és másoló-tinták.** Vízmentesítő **bőrkenőcs.** Szab. talp-övöszer „Vandol” Fém tisztító paszta és ezüst- és arany-tisztító szappan. **Bőrlakk.** Lőszerszámpaszta. Fegyver- és páncél-sztr.

A világ legjobb FÉNYMAZA!

Aki lábballalát szép fényesen és tartósan akarja gondozni, vegyen csak **Fernolend-t-féle cipőfénymazat** világos lábballalnak csak **Fernolend-t-féle természetes bőrkrémet.** Mindkettő kapható. Cs. k. sz. Gyári raktár: **Bécs I. Schulerstr. 21.** A sok értéktelen utánzat kiküldésére tolmácsi gondosan figyelni a nevetre: **St. Fernolend-t.**

Ószál a haja ??? Ha igen, akkor használja a Hair Regenerátor

kitűnő szert, mely nem festi a haját, hanem a haj eredeti színét adja vissza. **Üvegje 1 forint.** Egy üveg: **Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárban:** Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

Diskrét betegségek ellen. Ideg- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlik különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionális betegségei, valamint bármily nagyfokú gyanúsági állapotok (impotentia) ellen paratlan sikerű gyógyhatású folytán legmegelőzőbb ajánlunk

DR. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZET

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern kycica s orvosi technika elsőrendű vívmányai szerint a korzakkötő „Katahorose” gyógymód alapján nagyszabású gyógytermekekkel van berendezve és a legrövidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosít. Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető. Az intézet nyitva d. e. 8-11-g. d. u. 2-8-g. Levélre díjmentesen válaszolunk. Külön váró- és gyógytermekek, külön be- és kimenet.

Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a **SCHAFFER RÓZA** névre. Csakis ezen védjeggyel valódi.

Szépség gazdagság!! Szépség hatalom!!

Ezt a legrágább kincsét megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udvari és kamarai szállító. Bécs, I., Graben 14. által föltalált és használt szépitőszerek által sikerült.

Poudre ravissante cs. kir. kir. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próba, nélkülözhetetlen: a bőrt vakító fehérre varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkülsőket, anyagjegyek és himlőhelyek is eltűnnek. — A ráncokat és redőket kiemelti, a káros szépitőszerek által kitértetett hűkecsokat összehuzza és az arcnak üde, rózsás fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet a nélkül, hogy szemzaciós hatása a bőrről eltűnjék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősíti és a legkitűnőbb, biztos hatású tolett-víz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante crème, puder és víz nemzetközi kiállításon nagy aranyéremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokotkötő** darabonként 1 frt 50 kr-ért és a „**Saven-Ravissante**” kiváló szépségzappan hölgyek és urak részére, darabonként 80 kr-ért.

Központi raktár: **ROSA SCHAFFER**, Bécs, I., Graben 14. szám.

!!Óvakodjunk az értéktelen utánzásoktól!!

Antiszeptikus s hygienikus HÖLGY-ÓVSZER.

Teljesen biztos hatással.

Használatban kíméletés és nem kellene több semmi-féle gyöngédtelen és ártalmas gumi- és spongya-cikk.

Ára 1 doboznak, használati utasítással 1 frt 50 kr. Postautalványon előleges 1 frt 75 kr. beküldése után bérmentve kapható a föltalálónál:

László József gyógyszerész Maros-Ujvár (Erdély).

Főraktár Budapest: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógytára Király-utca és **KERPEL LIPÓT** gyógytára Lipót-körút 28.

!! Orvosilag igen ajánlva !!

EREDETI De Dion Bouton & Cie.

Motocyclek 1-től 3 személy számára, három és négykerekűek **Gőz-omnibuszok** 20 személyre. **Gőz-automobil-teherkocsik.**

Csak a vezérképviselőnél Auszria-Magyarország és Románia számára: **SPITZ ARNOLD**, BÉCS, raktár és garage az édeses rendszerű automobillók számára IX., SCHLICKGASSE 3.

■ Szólvens képviseletet keresek Magyarországon. ■

RIES és BERKOVITS

Budapest, Kerepesi-ut 66.

Cs. és kir. szab. nickelón-szyfonkupak- és gépgyár. Szab. szénsav- és kénsav-szikvizgépek. **Vízszűrők és sörnyomókészülékek.**

UJDONSÁG! UJDONSÁG! Hygienikus, minden visszaélést kizáró „**UNICUM**” szyfonfejek **Törvényileg védve.**

IDEAL elsőrendű oseh szikvizűvegek. **RIES és BERKOVITS SZABADALMA.**

Előnyök: Sarokelcsorbulás és psziklerakodás kizárva. Továbbá legnagyobb expozíció-ellentállóképességgel bírnak. Legtízlesebb façon.

Kinek van szeplője?

vagy bármilyen folt, vagy pattanás az arczán? Az teljes biztonsággal fordulhat annak eltüntetése végett a világhíré

SERAIL ARCKENŐCSHÖZ,

mely nemcsak eltávolít mindenféle bőrtisztatlanságot, hanem az arcbort vakító fehérre, tisztává és üdövé teszi. — 1 tégely ára 70 kr. — Postán franko küldve 1 frt 5 kr. — Szappan hozzá 1 drb 30 kr.

Kapható Budapest: **Török József** gyógyszerész urnál, Egger-féle Nádor-gyógyszertárban, valamint minden magyarországi gyógyszerárban.

ROZSNYAY MATYAS gyógyszerész Aradon.

Dr. Lengiel Fr.-féle nyirfabalzsam

Kir. szab. Svédhöz. Már magában véve azon bővényi nedv, a mely a gyrtől kifolyik, ha annak törését megvárjuk, embermókákat óta mint a legkitűnőbb szépitőszert volt ismeretes, ha azonban ezen nedv, a felálló utasításai szerint balszámát, Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, akkor másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről, a mely ezáltal fehérré és gyöngéddé válik. Ezen balsam kiemeltje az arcnak a ráncokat és himlőhelyeket, ifjú arczint, a bőrnak fehérséget, gyöngédséget és üdőséget kölcsönöz; a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot és anyajegyeket, orrvérzést, bőrártást a bőr minden más egyéb tisztatlanságát. Ára egy korsónak használati utasítással 1 frt 50 kr. Kapható minden jobb gyógyszerárban.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban Budapest, Király-utca 12. sz.

Kristály

KRISTÁLY

Kristály

Tolesvai dr. Korányi Frigyes

16rendiházi tag, a belgyógyászat egyetemi nyilvános tanára, a m. tud. Akadémia tagja, az I. belgyógyászati klinika igazgatója, az igazságügyi orvosi tanács elnöke stb.

A „Kristály” egészséges forrásvíz: szénsavval telítve igen kellemes üdítő ital és kitűnő hatással bír a szervezetre mindazon esetekben, melyekben a mérsékelt szénsavas vizek javáltak.

Budapest, 1899. április hó 25.

Csurgói dr. Kéti Károly

a belgyógyászat egyetemi nyilvános r. tanára, a m. tud. Akadémia lev. tagja, a II. belgyógyászati klinika igazgatója stb.

A Szt.-Lukácsfürdő telepén fakadó „Kristály-forrás” vize, a vegyi és bakteriologiai vizsgálatok szerint kifogástalan s kellemes ízű ital és így egészségi szempontból is ajánlatos; szénsavval telítve pedig a természetes szénsavtartalmu vizekkel egyenlő hatású.

Budapest, 1899. április hó 27.

Budapesten kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Vidékre küldi

a Szt.-Lukácsfürdő Kútállalat Részvénytársaság Budapesten.

Senkinek se hiányozzék asztalán a

„KRISTÁLY”

Szt.-Lukácsfürdői hegyi forrás

Budapest székesfőváros vegyészeti és tápszervizsgáló intézete.

A vizsgált víz tiszta, a rothadás végtermékeitől egészen mentes forrásvíznek bizonyult s mint ilyen chemiai szempontból egészséges ivóvíznek tekintendő.

Budapest, 1899. március hó 23.

szénsavval telített legegészségesebb

savanyuvíz

Budapest székesfőváros bakteriologiai intézete.

A vizsgált vizet bakteriologiai szempontból kitűnőnek kell minősítenünk.

Budapest, 1899. április hó 5.

KRISTÁLY

Kristály

Kristály

A szoba számára: 5 fukszia és 5 pelargonium 5—5 díszfajtában 1 frt 80 kr. Leveles-növények a legpompásabb és legmutatósbabb fajtákban (pálmák, plectogynek, gummiak stb.) nagyság szerint 10 drb 3 frt 60 kr., 4 frt 80 kr., 6 frt. Kaktuszok a legszebb és legérdekesebb fajtákban és formákban, amilyeneket az erfurti piac oly dusan nyújt: 10 fajta 3 frt, 20 fajta 6 frt, 50 fajta 15 frt, fajtánként 1 drb! — Tápláló só cserépnövények trágyázására: 200 gr. 48 kr. Használati utasítás ingyen.

A kert számára: Legszebb nyári virágok a szabadban való kiültetésre, mint csillagvirág, sárgaibolya, oroszslánszaj, árvácska, szegfű stb. a legpompásabb színjattékkal. 10 Schock (120 tuat) 1 frt 80 kr. Schoekja 15 kr., pelargoniumok és fuksziák csoportokhoz: 10 drb 1 frt 80 kr., 100 drb 13 frt 20 kr., kaktusz-dahliák legpompásabb, leghímesebb virágdísz 10 drb 10 fajta 2 frt 40 kr. — Fűkeverék szép kert vagy pázsit rendezésére. L. minőség 5 kiló 3 frt, finom szőnyegpázsintak való, kilója 90 kr. HUCK FRIGYES mag- és növénykereskedése, Erfurt

2058/99. sz.

Faeladási hirdetmény.

A kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság kerületéhez tartozó hidegszamosi és reketői erdőgondnokságok erdeiben az 1899. évtől kezdődőleg évenként termelendő és az 1900. évtől kezdődőleg a hidegszamosi faraktárba beszállítandó fenyő-rönkfaanyagának öt évre szóló eladása, illetve megvétele és a hidegszamosi kincstári gőzfűrészbérbeadása, illetve bérbevétele iránt akolozsvári m. kir. erdőigazgatóság irodájában

1899. évi június hó 15-én d. e. 11 órakor

nyilvános árverés fog tartatni.

Az eladás tárgyát képező évi mintegy 14.000 m³ famennyiség kőb. méterenkénti kiküldési ára:

1. a 18-tól bezárólag 24 cm. felső átmérővel bíró fenyőrönkökért 3 frt 50 kr.
  2. a 25 cm. és vastagabb felső átmérővel bíró fenyőrönkökért ... 4 „ 75 „
- A gőzfűrész után fizetendő évi haszonbér ... 3000 frt.
Bánatpénz 7.500 frt.

Az ajánlat csak írásbeli lehet, utó avagy oly ajánlatok, amelyekben a megállapított feltételektől eltérő kikötések foglaltatnak, figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli zárt ajánlatokban kiteendő, hogy ajánlattevő a tárgyalás alapját képező általános árverési, valamint a részletes szerződési feltételeket ismeri és annak bizonyítására, hogy magát azoknak feltétlenül aláveti, úgy az általános árverési feltételek, mint a részletes szerződési feltételek is ajánlattevő által közjegyző előtt külön-külön aláírandók és az ajánlatához csatolandók.

Az árverési általános és szerződési feltételek a földművelésügyi m. kir. minisztérium erdészeti főosztályában, a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóságnál s a fent nevezett két erdőgondnokságnál a hivatalos órákban megtekinthetők. Ugyanakkor az ajánlatok helyes szerkesztésére és a bánatpénz letételére nézve felvilágosítás adatik.

Kolozsvárt, 1899. év május hó.

M. kir. erdőigazgatóság.

Minden kerékpárosra nézve nélkülözhetetlen zsebkönyv.

Kerékpáros Káté.

Irta: Dr. Korchmáros Kálmán.

Megjelent a Magyar Könyvtárban (17. szám.)

Ára 15 kr.

Térkép kerékpárosoknak.

Budapesti kirándulási térkép.

Készítette: HATSEK IGNÁC.

A főváros környéke Esztergom, Martonvásár, Monor és Hatvanig.
Az állami, megyei és községi utak, vasut- és hajóállomások jelzésével. Kilométermutatóval.

Ára 50 kr.

Ugy a Kerékpáros Káté, valamint a Kirándulási térkép kapható minden könyvkereskedésben.

Az összegek beküldése esetén bármennyre küldi

a „Budapesti Napló” kiadóhivatala, Bpest, VIII., József-körút 18.

Minden szó egyszeri beiktatása postá...
betűkből 2 kr. Címmel ellátott hírdetéseikért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és ELŐFIZETÉSEK

BUDAPESTI NAPLÓ részére a kiadóhivatalban József-körút 18., valamint a következő dohány-társaságokban:
Breuer önévű, Teréz-körút 6. Podmaniczky-utca sark.
Nemesek-féle tőzsde Petőfi-tér.
Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.
Deutsch Miksané, Andrásy-utca 38.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.
Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-utca 1.

Hugó
hétfőn fél 2-kor örömmel vár.
Ikád. 2330

Babus!
Szeretsz - de eljárással nem igazolja. 4376

Rózsika.
Nincs magamat miért igazolnom. A milyen en az jó napot, akkurát olyan volt az adj Isten is! Más bánásmóddal egészen másforma embert látott volna maga előtt s csak az bánt, hogy egész özőnét a szemrehányásoknak tudtja nyakam közé. Levegőn egészen nyugodt ezen levelemet a legnagyobb reverenciával - beretváltan - írom Kedvedhez s ha még egyszer ad módot a találkozásra akkor minden tekintetben meg lesz velem előgedve! Hogy vannak fogások? Mint tapasztalom, harapni elég jól tud velők. Ezer üdvözlet! 7892

Menyendeztetek 24.
Megörvendeztetett kedves soraim, melyeken nyoma sem látszik a betegségnél, amely betegséggel én jobban képeztélésből állott. Akkor időben fenn leszek Püsten és mindég fenn leszek mikor írja, hogy jön - de hát jőjjön is már egyszer! A mi azt a módot illeti - hogy legyen valaki fess, én igenis ismerem, de magamon hasznaltan kísérletezem, Kegyednek meg nincs szükségére rá! Hogy hány volt az izé... az ünnepek alatt? Ugyan mivel szolgáltam rá a gyanusításra? Hiszen én olyan, de olyan egyszerű szolid és szelíd ifjú vagyok! 6768

Hú sziv
legszigorubb discretóimra számíthat kérem becses címét és akkor értesíteni fogom a továbbiáról. 4372

Diákhiszonszony!
Nem gondolnám, hogy létszakarva nem jött a tegnapi esti találkára annál inkább, mivel utolsó levelemnek hangja s tartalma bizárra eme feltevésemet. Majdnem 9/8-ig vártam türelmesen, meg türelmetlenül s az első felvonás vége felé jarta már, mikor a bemenésen határozott el magam. A Kegyed részére fenntartott hely töltésen meredt már s egész előadás alatt kényemielmen érzés uralkodott rajtam. Nem tesztek szemrehányást azonban különösen azért, mivel hiszem, hogy elfogadható okkal menti ki magát mielőbbi levelemben, mikor is szorda vagy pénteken szokott jönnön újabb találkozásot kérek. 6739

COPYING OFFICE.
Bármikémű írásmunkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat minden nyelven, ugymint gyorsírói v. fonográf felvételeket elvállal a „YOST” írógép r. t. Erzsébet-körút 9-11. New-York palota.

Csinos fiatal
asszony levelezés céljából egy ural való ismeretséget keres. Leveletet „Igazsívű” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Oly fiatal hölgy
ismeretségre vágyom, kinek szíve meg van ezeltve vagy még nem ezelt. Bizom abban, hogy a szívtelen nőket szeretni és megmágnát szíveket feledni és nekem meghódolni kénszerítem. Könyű és gyors eredményre nem reflektárok.
Csak azok a kevesen írjanak, kik feltételeimnek megfelelnek és hiszik, hogy a jobb izésnek is helyt állnak. Leveletet „fatai oros” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 4371

5 drb
litépés levelezés-lapot. Fiuméből portál, direkté címvező 20 kr. beküldése ellenében küld: cím a kiadóhivatalban. 7698

Jeggyakornokot,
ki a magyar, német és tót nyelvben jártas, hosszabb időre azonnali felvételre keresek. Dr. „S. Gy.” jeligével a kiadóhivatalhoz.

Egy vidéki
biztosítási irodában a magyar és német nyelvben, valamint kertés könyvtáiban tökéletesen jártas másodkényvel azonnali felvételre keresetek. Ajánlatok „W. S.” jeligével a kiadóhivatalhoz.

Elsőrendű segéd
az ur rha szakmából, ki teljes szakimrettel bír és ügyes kirakatrendező, felvételre kerestük: levélbeli ajánlatok „Premier” jelige alatt a lap kiadóhivatalához küldendők. 4373

Pénzszekrényt
3-as számú jó karban levőt keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban. 4373

Szépírási
tanfolyam, lelkiismeretes tanítás, valamint 25 évi működésem alatti sikerülteket bizonyító tanmódszerem mellett, még a legrosszabb írásal bíró is szerény tandíjért szép és folyékony írást sajátíthat el. Lakás: Nagykoronau-n. 4. III. em. Értekezési órák: 11-1-jeg és 5-7-ig. Adler J. a pozs. Keresk. Akad. v. szónórtanára. 4375

Kiváló szép írás
kereskedelmi akadémiát végzett fiatal ember ügyvéd irodában vagy nagyobb vállalatnál, esetleg gyári irodában szerény fizetés mellett, állandó alkalmazást keres, ajánlatokat W. B. cím alatt továbbít a kiadóhivatal. 2318

Terményszaks.
Ajánlok jó minőségű használati terményszaks. drbként 20 krért. Probamegrendeléseket is eszközölök. Weisz József Miskolc. 4363

Hölgyeim.
Minden hölgy födése a tiszta, sima, fehér, rózsás úde arszin. Ezt elérheti mindenki, ki Mlle Fleurs-Crémét használja, mely szirtalan, vegytiszta és nappal is használható. — Mlle-Fleurs-Crème kis téglé 50 kr. könyveskövel, ebben megtalálható minden títka az arc, kéz, haj és test ápolásának. Mlle Fleurs-szappan 40 kr. Mlle-Fleurs-poudre, fehér v. rózsaszín, 1 doboz 60 kr. — Fóráktár: Török József gyógyszerháza, Király-utca 12. — Lelkisméretesen ajánlhatom mindenkinek kitűnő hajvázmet, mely az ősz hajnak 1 óra alatt eredeti színetét visszaadja, kapható fekete, barna és arany-szökében, üvege 3 frt (2 hóig elegendő.) Kitiűnő fogászati kapható, mely párszori használat után a legnyárgalobb fognak gyönyörű fehér színt ad; próbátéglé 60 kr. Nem eléggé ajánlhatom hölgyeimnek homlokötőimöt, mely a legrovidebb idő alatt a ráncokat a homlok-ról tökéletesen kismítja, szép formás s fehérre változtatja, nappal v. éjjel alkalmazható; darab a utcsával 1 frt 50 kr. — Szőrtörő, próbátéglé 60 kr. — Hölgyeim, legyenek teljes bizalommal hozzám biztos eredményre és cikkezim árta matiaszáért kezeskedem. Utánvéttel díszeten bárhová küldöm. MANDL IDA, Budapest, VII. ker., Bethlen-utca 19.

Kis esatádi házat
keresek megvételre a tisztviselőtelepen vagy Budán. Ajánlatokat „K. M.” jeligével a kiadóhivatalba kérek küldeni. 2308

Kántor
fiatal nős keres nagyobb izrael. ritközmérnél állást, ki mint ilyen már alkalmazva volt, a metszés és egyéb ezen állással össze-függő teendőben jártas. Kitiűnő hanggal és jó bizonyítványokkal rendelkezik. Címe megvételre a lap kiadóhivatalában. 2232

Nagyon szépen
butorozott szalon kényelmes hálószobával együtt, mely két személynek is alkalmas, teljesen különbejárattal, féregmentes és tiszta, egy-két urnak vagy hölgynek június-lóre kiadó. 2290

Egy intelligens
megjelenésű úri ember pénzbeszedői, raktárnoki, vagy más megfelelő állást keres, esetleg óvadékként is rendelkezik. Cím a kiadóhivatalban. 2220

Kiadó
szép butorozott szoba a Dohány-utcsában a Kerepesi-ut és Károly-körút közelében. Cím a kiadóhivatalban. 2307

Magyar ruha
teljesen jó karban és sarkanyus lakkoszímak elősön eladók. Cím a kiadóhivatalban. 2228

S. HP. Locomobil
ujjonnan javítva, használati engedéllyel kőfűzőkódás végű 600 forint-ért eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3371

Olesón kiadó
a Sas-utcsában egy üzlet-helyiség-beleépített díszkamelet és lépcsővel. Cím a kiadóhivatalban. 2257

Az országos
magyar gyorsírási egyesület május hó végén **Báthori Dezső** középiskolai tanár ur vezetésével **uj magyar és német-nyelvű gép- és gyorsírási tanfolyamot** nyit. Jelentkezéseket felvesz a „YOST” írógép részvénvtársaság Erzsébet-körút 9-11. New-York palota.

Dohánytőzsde
megvételre vagy átvételre kerestetik. Ajánlatok „K. L.” alatt a kiadóba keretnek. 4355

Fiatallu
ki délutánoként zeneiskolába jár, keresne délelőtre írásbeli foglalkozást, esélj g hegedű-átak is adna szerény díjazásért. Címe a kiadóhivatalban megvételre. 2328

Szépen
berendezett különbejárattal utcai szoba fürdőszobahasználattal június 1-re 12 frtért egy urnak vagy hölgynek kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2304

Csinosan
butorozott különbejárattal szoba, esetleg fürdőszoba, használattal szőlő nökön onus 1-től elősön kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2270

Különféle butort
egész szobaberedezéséket óhajtok elősön venni. Kisebb részletekben is vásárolk. Ajánlatokat „Butor” jeligével kérek a lap-hoz.

Olesó villa
az Újpest-Palotai állomás és a villamos vasút közvetlen közelében júnyus áron aron átvehető késpénzfizetés mellett. A 4 szoba, fürdő, és gyermekszobán kívül szép nagy gyümölcsös és virágkert is tartozik hozzá. Cím a kiadóban. 2283

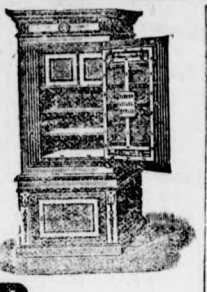
Ingók és ingatlanok
(földbirtokok, házak, üzletek, enzedmények) vételét és eladását közvetítí **olesó áron** egy megbízható, szolid ügynökké-ségi iroda. Cím a kiadóhivatalban tudható meg, esetleges írásbeli ajánlatok is „Elizom” jelige alatt ide intézendők. 2257

Fiatall szigorló orv
s tudai tanulókra vagy magánintézk. állásra, esetleg állandó szerény igények mellett ajánlok. Cím a kiadóhivatalban. 2315

Képes levelező-lapot
óhajtának váltani előlő szellemes fiatal hölgyvel, magam is előlő család fiatal tagja lévén, későbbi személyes ismeretséggel nincs kizárva a legnagyobb discretó-ról biztosítva, levelet „Secessió” jeligével továbbít a kiadóhivatal. 2284

Balaton nyaraló
ban, somogyparti közegében: két szoba konyhával verandával berendezéssel árnyas kerttel egész idényre 150 forintért kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4358

Bankhivatalnok
délutáni foglalkozást keres szíves megkeresésök „török” címen a kiadóhivatalba keretnek. 2283

PANZER

Pénzszekrény, tresor-és vasipar részv. társ.
Szabadalmazott új rendszerű tűz- és betörésmentes acél páncél

pénzszekrények
tresor, safes-deposits, páncélzobák különleges gyára, BUDAPEST, Károly-körút 9. sz.

Butorok,
se'vomszalon, ebédős, hálószoba, női íróasztal, ö'öz-tükör, konzolltükör, varró-gép egészen vagy darabonként elősön sürgösen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4364

Fodrászüzlet
jóforgalmu helyen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4361

Ügyes és olesó
szabónő házhoz kerestetik. 2312

Tőzsdeműveletek
a budapesti és külföldi tőzsdéken való kereszttelre ajánlok egy megbízható és jól informált szakembert. Levelet „DISCRET” címen a „Budapesti Napló” kiadóhivatalba keretnek. 2323

Kereskedelmi
szaktanfolyamot kitűnő sikerrel vezetett szép írással fiatal leány magyar-német levelezés, alkalmazható keres. Cím a kiadóhivatalban. 2154

Ebédli szekrény,
oszlopos, 6-német alig használt, 70 forintért eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2324

Kis családi házat
keresek megvételre 6000-7000 forintért részletfizetésre Budán vagy a tisztviselőtelepen. Ajánlatok „W. W.” jelige alatt a kiadóba keretnek. 2325

Makulatura papir
eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Fontos irodának
Kereskedelmi tanfolyamot végzett, gép-és gyorsírásban kitűnően minősített hiszonszony alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Cím a kiadóhivatalban. 2271

Lácza Szabó László
Saját termései régi Tokaji borai félliteres üvegekben, minőség szerint 1., 2., 4 és 5 ftjával megrendelhető a legkisebb mennyiségben is a termelőnél Sárospatakon; kaphatók Budapestben, Muzeum-körút 11. szám a Magyar termelői borkraktárban. 3609

85 százalé
pénzfelír mindenféle sorsjegyre: Jász, Bazilika, magyar, osztrák alasz vöröke-restorációsokra olesó kamatokra 3-6 hónapra

WOHL. bankjében osztályvezetőjeffőrástól Budapest V. Diánafürdő.

Köhögésnél,
rekedtségnél, gyermek 30 krért Réthv. féle pemete-füccukorkát.

Kronikus (rég)
betegségek legbiztosabb gyógyíthatók a természeti gyógyítás módokkal Dr. Palócz intézetében. Budapest, IX., Vámi-körút 7. Prospektus ingyen.

Eladó birtok.
Somogyországban a Balaton mellett élénk helyen 365 holdas ur birtok fürdőteleppel, gyönyörű belsőszéggel s sok villa helyeknek alkalmas, már most parcellázható területtel igen kedvező feltételek mellett eladó, s ez év október 1-én átvétendő. A birtok nagy jövőjű, s tökélelhelyezésre, valamint belterjes gazdálkodásra igen alkalmas. Helyben vagy vasúti és gőzhaj állomás, posta, távírdó, orvos, gyógyszerár s mindenféle kereskedések vannak. Címét megmondja a kiadóhivatal. 4345

Makacs
viszketeg - sömör - bőrkütségekben, izadásban szenvedők gyegyek Erényi-féle „Ichil-Saly-cit” téglévenkint 3 korona utasítással. Cím a kiadóhivatalban.

Házasságokat
eszközöl minden előlő nélkül legszigorubb titoktartás mellett a Contant szerkesztősége Budapest, Lipót-körút 28. Bővebb értesítés 30 kr. postabélyeg ellen küldetik. 4332

Takarítást
elvéllalok. Cím a kiadóhivatalban. 2294

Jerikhó-trombita

Korszokos találmány! Szabadalmak minden államban! Mindenki használhatja, zenei ölközletés nélkül is. Legnagyobb mulatsága és szórakozása a táncok és drámák számára, valamint egytelékek, katonai osztyaloknak, ügyvéti tanácsadóknak, dalok, táncok, indúk, ócsok, ebéd, társaság, 50 kr. (levélben) megkötés mellett portómentesen. Utánvéttel 75 kr. Fe'lh M., Bécs, II. Taborsstrasse 11/2.

Saison!
beállítvány figyelmeztetem a n. 4. községséget azon szér és jó új berendezésére, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegáns kidolgozott Makart-fényképek készíttetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelmeztetni, hogy világos ruhában is tökéletes sikerül képeket készítek. Vidéki fényképek után gyűjtésük lelkisiméretes kivitelben júnyus árban elkészíttetnek. WAITZNER fényképész, Budapest, Erzsébet-körút 20. szám.

SPORA-féle
világhírű KLATTAU diisz-ésfü. óriási szegfü. Kivételre: Prága, Bécs, Ljón, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, Frankfurt a. Mainban stb. a legmagasabb díjakkal.

Élfe választék
1 darab 2 frt.

Kiállítási és reklám
minta fajok 10 darab 8 frt. — Óriási szegfü 10 darab 5 frt. — Disz-szegfü 10 darab 2 frt. 50. — Kerti szegfü 10 darab 1 frt. 30.

Remontant szegfü
10 darab 3 frt. — 50 darab 10% 100 dbnál 20% engedmény. Képes árjegyzék ingyen bérmentve.

Fr. Spora
szegfü-kivitel Klattau (Csehország)

Nevelőnök.
Több észak- és délnémet-honi nevelőnő francia, angol nyelv- és zene ismerettel azonnali alkalmazást keres. Magyar oklev. tanítóknak, gyermekkertészők és bonnek lelkiismeretesen ajánlatnak

Szegheóné S. Lujza
által most Erzsébet-körút 30. II. em.

Köznevelőosztály,
Frakk 5 frt. Nadrag 3 frt. Mollény 1 frt. Ferenc József-kabát 4 frt Jaquet 3 frt.

ROTHBERGER JAKAB
Krisztóf-tér 2. 1-5 emelet

Király-utca
89. sz. ujonnan épült házban üzletelések portálai gépraktár felszerelő-üzletnek alkalmas, lakások nagyobb és kisebb augusztus 1-ére kiadó. Bővebbet Oriay Sándor Koronaherceg-utca 8. 7486